OVIDIU ZOTTA

INSIGNA DE PILOT

EDITURA ION CREANGĂ

Ovidiu Zotta

INSIGNA DE PILOT

Editura Ion Creangă
București, 1989

Ilustrații de: **PUIU MANU**

ISBN 973-25-0129-4

INSIGNA DE PILOT

Cînd îl întîlneau pe Marcel Oprişiu, mulţi preferau să fie întotdeauna de cealaltă parte a străzii. Dar bicicleta lui Marcel era una veritabilă, de curse, mai precis de ciclocros, foarte rapidă, foarte solidă, cu multe viteze, iar mîndria lui Ioniță Damian, zis Pilotul, era mai slabă decît dorinţa de a face şi el un tur.

În sfîrşit, Marcel s-a înduplecat să i-o împrumute. Evenimentul a avut loc în poarta şcolii de muzică. Marcel venise la cursul lui de vioară. Purta cutia viorii în spate, în bandulieră, aşa cum soldaţii de demult îşi purtau puşca. Ioniță Damian trecea pe-acolo în drum spre casă, împingînd căruciorul cu butelia de aragaz. La rever îi strălucea vestita insignă de pilot. Călcîndu-şi mîndria, l-a rugat din nou.

— Bine, a oftat Marcel. Văd că nu scap de tine. E ora 9. Îţi las bicicleta pînă pe la 12, cînd termin aici. În schimb, îmi dai insigna.

— Tot pentru trei ore?

— Ai vrea tu. Mi-o dai de tot.

— Nu-i cam mult?

— Dacă-ţi place!

Dură condiţie. Ioniță Damian primise insigna de la un pilot veritabil. Rămas în pană cu maşina, omul îl rugase, fără să-l cunoască: „Poftim cheile de la casă, stau pe aleea Sălcuţei 32, intri, cauţi în dulapul din hol şi îmi aduci un capac de delco, ştii cum arată?“ Ioniță făcuse întocmai, iar pilotul, încîntat, nu-l lăsase să plece pînă nu acceptase insigna. De atunci i se spunea Pilotul. Însă Ioniță pînă şi în somn vedea bicicleta de ciclocros a lui Marcel, cum să renunţe? Tîrgul a fost încheiat.

Trei ore! Era hotărît să le folosească la maximum, să pedaleze pînă avea să cadă de osteneală şi să se sature de această bicicletă prea dorită. A luat-o nerăbdător spre casă, împingînd cu o mînă bicicleta şi cu cealaltă căruciorul cu butelia. La 9,20 lumea era a lui.

Dar nici nu apucase să salte în şa, cînd, din tufişul de lemn cîinesc din faţa blocului, Antonel Mandache a răsărit cu părul vîlvoi şi pieptii bluzei plini de frunzuliţe şi rămurele. Arăta aşa pentru că tocmai îşi căuta broasca ţestoasă pe care maică-sa o alungă mereu din apartament. A fluierat uluit:

— Ioniță, ce văd? De mult visez să fac şi eu un tur cu bicicleta asta! Tu nu eşti zgîrcit ca Marcel, tu eşti bun!

Ioniță s-a gîndit că poate nu era atît de bun, dar avea toate posibilităţile să devină. Pentru un pilot, aşa ceva este obligatoriu. A strîns din dinţi şi l-a lăsat pe stăpînul broaştei ţestoase să se plimbe el întîi cu bicicleta.

Dar abia îşi încheiase Mandache traseul, că în prim plan a apărut chipul creţ de îngrijorare al lui Gigi Stan:

— Ioniță, de mine ai uitat? M-am întrerupt de la lecţii. Cînd te-am văzut pe geam cu maşinăria asta, am simţit că nu mai sînt bun de nimic dacă nu fac şi eu un tur! Vrei tu să nu-mi învăţ şi s-o scrîntesc din nou la ore?!

Bineînţeles, acesta e ultimul lucru pe care l-ar putea dori un om întreg la minte. Ioniţă a oftat şi i-a dat bicicleta, deşi proaspetele pete brun-verzui de pe degetele lui Gigi arătau că mai degrabă coborîse dintr-un nuc decît de la lecţii.

Adevărul este că Ioniţă Damian începuse să-şi piardă răbdarea, era aproape ora 10 şi încă nu simţise pedalele sub tălpi. A hotărît să pună ordine în această situaţie. Îşi pregătise fraza hotărîtoare: „Gata, băieţi, ajunge, cred că e cazul să mă plimb şi *eu* niţel cu bicicleta care mi-a fost împrumutată *mie*!"

Purpuriu şi fîstîcit, Năstăsică Macovei şi-a oferit dezinteresat serviciile:

— Stai că-ţi ţin eu bicicleta, Pilotule, să încaleci de pe loc. Da' te rog să te plimbi întîi încetişor în jurul meu, să mă uit cum merge.

Să se uite, atît îndrăznea. Tipic pentru Năstăsică Macovei, pe care colegii îl refuzau şi la fotbal, şi la şah, şi la orice. Era neîndemînatic, dar mai ales timid.

— Hopa sus! a bombănit Ioniţă. Fă şi tu un tur, să simţi că trăieşti.

Dar imediat a vrut să facă un tur şi Merecoapte Traian care a spus pe un ton certăreţ:

— Ce, ai uitat că eu am mîna ruptă? Sufăr!

— Ţi-ai rupt-o astă-iarnă la patinaj, s-a revoltat Ioniţă. Ţi-a trecut de mult!

— Da, dar atunci ai spus că ţi-e milă de mine şi că eşti gata să-mi faci orice serviciu. Fă-mi-l acum, nu-ţi lua vorba înapoi!

Ioniţă e om dintr-o bucată. A oftat, dar nu şi-a luat vorba înapoi. Şi nici bicicleta. Între timp, numărul amatorilor înregistrase o frumoasă creştere. Stabiliseră şi ordinea în care să se plimbe cu bicicleta. Pe unii nu-i ştia decît vag, din vedere, nu vorbise niciodată cu ei. Mai refuzi un prieten, dar cum să refuzi un necunoscut? Nici pe aviatorul care-i dăduse insigna nu-l cunoştea şi totuşi îl ajutase.

...Care dintre aceşti băieţi necunoscuţi avusese ghinionul să se strice bicicleta sub el? Nu se mai ştie. Cert este că, brusc, toţi s-au îndepărtat ca supţi de un magnet nevăzut, pesemne ca să rămînă destul loc pentru Ioniţă şi supărarea lui. S-a trezit singur cu bicicleta stricată. Era disperat, nu reparase în viaţa lui un dispozitiv atît de delicat ca sistemul de schimbare a vitezelor la o bicicletă de curse. Noroc că atelierul nu este departe. A dat fuga acolo şi a mai dat şi aproape o sută de lei, economiile lui pe ultimele trei luni. Nu i-a părut rău de cheltuială pentru că reparaţia a fost efectuată repede şi bine.

Era bucuros de parcă ar fi fost ziua lui şi ar fi primit cadoul dorit. A dat fuga la şcoala de muzică ducînd bicicleta în spate. Cum să-şi permită să urce pe şa? Abia reparase minunea cu două roţi. La ora 12 fix a apărut Marcel, privindu-l cu un aer iritat. Ai fi zis că-i e necaz pe această punctualitate care făcea imposibilă orice mustrare.

— Aici erai? bombăni el.

— Aici, bineînţeles. După învoială.

— Te-ai plimbat, te-ai săturat?

— Sigur că da, minţi Ioniţă, entuziast şi melancolic. E cea mai grozavă bicicletă.

— Aşa zic şi eu.

Marcel îşi făcu vînt în şa după care rămase locului, sprijinindu-se într-un picior. Întinse mîna, nerăbdător:

— N-ai impresia că ai uitat ceva?

Ioniță oftă, schiță gestul omului care-și cere scuze și-și scoase insigna de la rever. Înainte de a i-o oferi lui Marcel, suflă asupra ei și o lustrui cu manșeta. Avea un mare respect pentru această insignă. S-a despărțit cu greu de ea. Marcel o poartă cu multă fală. Dar Pilotul i se spune numai lui Ioniță.

PORTARUL FĂRĂ NUME

Era o stradă norocoasă: în timp ce atîtea mari cluburi de fotbal duc dorul unui vîrf de atac, ea are un uriaș număr de vîrfuri de atac. Nimeni nu vrea să stea în poartă, toți visează șut și dribling. Adesea, poarta e lăsată pe seama copiilor mai mici și chiar a fetelor. Iată de ce echipa „Invincibilii" din blocul M 14, aflată în rivalitate cu „Neînvinșii" din blocul M 15, își dorea un portar care să nu plece după înghețată exact atunci cînd meciul e mai disputat. Apariția noului venit era o soluție interesantă.

— O să joci toată săptămîna în poartă, i-a spus căpitanul „Invincibililor". Toată luna. Sau mai bine tot anul.

— Trebuie?

— Neapărat. Și să nu-ți părăsești postul pînă nu mă anunți.

— Cum aș putea s-o fac!?

— Se mai întîmplă. Meciurile noastre durează mult. Știi cum e: unul mai pleacă să-și facă o lecție, pe altul îl cheamă maică-sa. Probleme, nu? Meciul de azi l-am început alaltăieri și sper ca mîine să-l terminăm. Scorul e 16—14 pentru noi. „Neînvinșii" spun că, din contră, scorul e 16—14 pentru ei, dar să nu-i crezi.

— Eu am aceeași părere cu echipa mea. Acum echipa mea sînteți voi.

— Bun răspuns. S-ar putea să ne împrietenim. Bate palma: Eu sînt Frige-frige, căpitanul „Invincibililor".

— Frige-frige!?

— Așa mi se spune — explică modest căpitanul. Vreau să ajung boxeur, sînt iute de mînă. Nici nu știi cînd te-am ars! Dar nu te speria. Cu tine deocamdată cred că nu e cazul. Ție cum îți zice?

— Ionescu Gheorghe.

— E treaba ta, dar vreau să-mi spui cum să-ți zicem noi.

— Ione...

— ...scu Gheorghe. Știu. Nu merge. E greu de ținut minte.

— Acasă îmi zice Gigi. Mai puteți să-mi ziceți Gheorghiță, Gogu, Gică, George, Geo. Aveți de unde alege.

— La noi e altfel, surîse îngăduitor Frige-frige. Nu vezi ce scrie pe tricouri? „Invincibilii", plus numele fiecăruia. Speciale. Eu sînt Frige-frige, da? Uită-te și pe tricourile celorlalți. Al doilea vîrf de atac e Pițurcă.

— Rudă cu?...

— Admirator. Același stil. Extremă stîngă e Rechinul, iar extremă dreaptă Florin Piersic.

— Tot același stil?

— Tot. Mijlocaşi: Doctorunu, Doctorcinci, Pictoropt şi Pictordoişpe. Avem mulţi doctori şi pictori. Linia de fund: Ardei-gras şi Detectivul. După cum vezi, fiecare are un nume după cum îi place lui sau după cît ne place nouă. Ţie cum să-ţi spunem?

— Aşa cum îmi place mie: Ionescu. Sau Gigi. George...

— Nu se poate, se încruntă Frige-frige. Hai că n-avem timp. Ne apucă trimestrul doi cu meciul ăsta. Lasă-mă cu Ionescu. Găseşte şi tu ceva. Poate-ţi place filatelia, e foarte răspîndită. Ce-ai spune de Lipici? Sau Ştampilă, că te văd serios.

— Nu mă ocup de filatelie şi, în general, de nimic deosebit.

— Atunci eşti leneş. Perfect. O să-ţi spun Pernămoale.

— Nu cred că sînt leneş, se apără Ionescu. Învăţ foarte bine. Dacă vrei să ştii ce-mi place, află că-mi place să învăţ.

— Crezi că noi nu învăţăm? bombăni căpitanul Frige-frige. Să nu mă superi că... frige-frige, ţi-am mai spus! A, dar ce văd, ai roşit! Aici e cheia. Eşti ruşinos. O să-ţi spunem Ruşinică! Minunat! Aşa ceva încă n-am avut. Bate palma, Ruşinică!

— Nu merge, căpitane Frige-frige, oftă Ionescu Gheorghe. Îmi pare rău, dar nu sînt nici mai ruşinos, nici mai fioros, nici mai curajos, nici mai fricos decît alţii. Poate mai prietenos. Mie-mi place să fiu un bun coleg.

— Doar nu vrei să-ţi spunem Colegul. Colegi sîntem cu toţii. Te găseşti tu singur Marele Coleg! Te crezi mai grozav? Încăpăţînatule. O să-ţi spunem Căposul.

— Da' atunci nu mai joc. Dacă-mi spuneţi altfel decît Ionescu Gheorghe, plec.

— Stai, oftă Frige-frige. Azi sînt milos şi n-avem portar. Treci acolo şi apără. Deocamdată te las fără nume. Nici nu meriţi. Oricum, la noi portarii nu prea interesează pe nimeni.

Era o echipă de bloc în care jucătorii se schimbau mereu de la zi la zi şi de la oră la oră şi, uneori, nimereau chiar şi în echipa adversă. Nici nu mai ştiai bine cu cine joci. Totul era ca mingea să circule, să fie cît mai multă gălăgie şi scorul cît mai mare.

Dar în curînd s-a petrecut ceva curios: în poarta apărată de portarul-fără-nume, *nu intra nici un gol.* El nu-şi părăsea postul să dea fuga la înaintare sau după îngheţată şi urmărea atent fazele, sărea, plonja şi prindea cu o inexplicabilă îndemînare toate mingile. Nimeni nu reuşea să înţeleagă cum de nu-i scapă nici una.

Nu peste multă vreme, „Neînvinşii", bătuţi mereu la zero, s-au plîns că nu e corect. Cu un astfel de portar, şi i-au zis *pe nume,* Gigi Ionescu, echipa lui Frige-frige e prea avantajată. Să ni-l daţi şi nouă. O să vă dovedim. Îl vrem pe Ionescu! Avem şi noi dreptul la el!

În meciul următor, Gigi Ionescu a jucat „la ei" şi au învins la zero. Supărat, căpitanul Frige-frige l-a chemat de urgenţă înapoi ca să cîştige revanşa. Unde apăra portarul Gigi, acolo era şi victoria. Veneau să-l vadă băieţii din toate blocurile şi de pe toate străzile, iar de la ferestre îl admirau oameni în toată firea, care spuneau „este foarte serios şi talentat acest Ionescu".

Azi aşa, mîine aşa, Rechinul, rapida extremă, şi-a reamintit că-l cheamă Trandafir Dorel. Detectivul, fundaşul neiertător, a cerut energic să i se spună Mircioiu sau Ilie, ca în acte. Pînă la urmă, însuşi temutul căpitan Frige-frige, asul şuturilor cu efect, şi-a imprimat pe tricou adevăratul nume: tot Ionescu, dar Vasile.

Umblă vorba că „Invincibilii", fuzionînd cu „Neînvinșii", au hotărît să se înscrie nici mai mult, nici mai puțin decît în campionatul orășenesc. Se spune că ar putea chiar să-l cîștige. Șansa lor se numește . . .

UN ANTRENOR CU IMAGINAȚIE

La ora opt dimineața am alergat în serii 800 m plat și am cîștigat cu un avans splendid, trei secunde față de al doilea clasat, iar la ora unsprezece am fugit în finală și am ieșit ca vai de lume, ultimul! Tot a fost bine, puteam să nu ajung deloc, începusem să mă sufoc încă după primii cinci sute de metri. Este o senzație îngrozitoare, rămîi fără respirație, picioarele ți se mișcă dezordonat și simți în tălpi toată greutatea pămîntului. Te cuprinde o ură neputincioasă față de cei care te depășesc, îți vine să-i apuci de tricou. M-am așezat pe iarbă, lîngă poarta de rugbi, la care niște băieți necunoscuți jucau fotbal.

— Sînt curios să știu la ce te gîndești! mi-a zis, posac, Măldărescu. Asta presupunînd că uneori ți se întîmplă să te gîndești la ceva.

Mă uitam cu coada ochiului la chelia lui cu trei fire în vînt. Nu prea arată el a sportiv, dar purta cel mai frumos trening pe care l-am văzut: roșu, cu cîte două dungi albe de-a lungul mînecilor și al pantalonilor.

S-a răstit:

— La ce te gîndești?

De fapt întrebarea lui trebuia înțeleasă cam așa: „Aștept să-mi spui că te gîndești la modul jalnic în care ai pierdut finala!"

Îmi revenisem complet, dar, pentru a ocoli neplăcuta discuție, mă prefăceam că sînt încă lipsit de puteri, mă străduiam să respir cît mai repede și mai zgomotos. Mă uitam cu coada ochiului la el; pe lîngă preafrumosul trening mai avea și un cronometru Anker, megafonul portabil și geanta Tarom, în care ținea trusa sanitară, lămîile și caietele noastre individuale de antrenament. Toate astea sînt foarte decorative; vederea lor inspira respect, dar pe pistă fusesem eu, eu și numai eu simțisem că mă sufoc, pe cînd el tuna de pe margine în megafon: „Ritm! Ritm! Mărește fuleul! Ritm, ritm!"

Aș fi putut să cîștig finala și să obțin titlul. Așa ar fi fost normal. Sînt, după spusele lui Măldărescu, un perfect „om de opt sute". Am încercat toate distanțele de la o sută la o mie cinci sute. Pentru cea dintîi n-am o plecare destul de bună; ori fur startul ori, pînă cînd mă dezlipesc din bloc-starturi, ceilalți fac deja doi metri. Ce-i drept, odată lansat, sînt foarte tare, dar muncesc ca să recuperez. La o mie cinci sute, viață frumoasă, zburd ca un iepure, nu mă simt bine decît în capul plutonului, în schimb n-am finiș. Întotdeauna se găsește cineva care să mă depășească pe ultimii metri.

— Uite ce e, mi-a spus într-o zi Măldărescu. N-ai destulă suplețe și stai cam slab cu viteza de reacție. Trebuie să găsim altă probă. Ești voinic. S-ar putea ca la aruncarea greutății drumul să-ți fie presărat cu flori.

Și mi-a arătat un caiet de douăzeci de file, cu numele meu scris pe copertă. Era înțesat de calcule și scheme.

— Ce reprezintă?

— În cifrele și datele astea ești tu. Parametrii fiziologici și psihici. Performanțele. Calitățile și defectele.

— Unde sînt defectele?

— Aici.

— Trei pagini de defecte?!

Totul mergea foarte bine. Mîncam mult, ridicam haltere, făceam exerciții specifice. In ziua „triunghiularului" din toamnă, urma să mă lansez oficial în noua specialitate. Dar stau prost în ceea ce privește emoția. E de-ajuns să văd în tribune un singur chip mai nu știu cum și mă zăpăcesc. Așa s-a întîmplat și la „triunghiular". Nu din pricina unor chipuri necunoscute, ci din a unora mult prea bine cunoscute: patru fete de pe strada mea, care veniseră cu școlile lor să asiste la „triunghiular". Se aflau în primul rînd al tribunelor și, cum le-am văzut, am știut ce se va întîmpla. Piruetele nu mi-au ieșit deloc și am aruncat cu un metru și ceva mai puțin decît la antrenament. Ce-a mai strigat Măldărescu la mine!... Ca să scap de el, m-am înghesuit la startul cursei de 800 m plat. În proba asta Măldărescu nu trecuse pe nimeni, i se păruse inutil. Celelalte două școli aveau oameni mult prea buni pe 800. Am fugit fără speranță, dar îndîrjit la acest 800 și am ieșit pe locul trei! Entuziasm mare de tot, diplomă, medalie. Bun și locul trei, că e pe podium.

A doua zi, din nou discuție cu Măldărescu, din nou caietul. Așa am devenit „omul de opt sute". La ședințele de antrenament mă bucuram de o atenție specială. Măldărescu alerga după mine — pe bicicletă, bineînțeles — cu cronometrul în mînă. Simțeam că devin nu numai din ce în ce mai rapid, ci și mai deștept. Pauzele de odihnă erau folosite pentru discuții de istorie, păi nu? Am început să fac progrese în domenii de care habar n-aveam. O săptămînă numai despre Bizanț mi-a vorbit. Era de părere că nu cunosc destul de multe lucruri despre împărăteasa poetă Ana Comnena, despre generalul Belizarie și despre codul lui Justinian, dar la 800 de metri am scrîntit-o.

Și iar mă întorc la concursul de duminică. Parcă văd și acum cum se dădeau premiile, în timp ce eu zăceam lîngă poarta de rugbi, cu Măldărescu lîngă mine. Încercam să-mi imaginez ce-o să scrie în caietul lui de observații științifice: că sînt lipsit de voință, de personalitate, de caracter? Mă simțeam un exemplu tipic de om cu care nu se poate face nimic. Mi-era rușine, nu de public și nici de colegi, ci de Măldărescu, se înțelege. Cred că i-am făcut un mare rău. Din pricina mea a ajuns aproape ridicol. Impresionase pe toată lumea agitîndu-se pe marginea pistei, ca un mare antrenor, cu megafonul în care striga „Ritm! Ritm!", pentru ca la urmă, eu, elevul său, să ajung pe ultimul loc, arătînd așa de rău încît era o minune că nu abandonasem.

Dar vina principală nu-mi aparține mie. Pînă nu de mult, n-am făcut altceva decît ceea ce se face la orele de educație fizică și, uneori, nici atît, pentru că găseam fel de fel de pretexte ca să fiu scutit. Pe urmă vine el, Măldărescu, profesor de istorie, și întoarce școala pe dos cu lotul lui de atletism, cu lotul lui de handbal, cu lotul lui de fotbal, cu megafonul și cu cronometrul.

— La ce te gîndești? m-a întrebat iar, acolo, lîngă poarta de rugbi.

Parcă nu știa la ce mă gîndesc? Mă gîndeam exact la ceea ce probabil se gîndea și el; că n-o să iasă niciodată din mine un om de performanță. Era de prevăzut, se știe de multă vreme că nu sînt o fire sportivă. Nu am ambiție, nu mă pot concentra total asupra unui singur scop. Ceea ce mi s-a

întîmplat duminică s-a mai întîmplat de zeci de ori și o să se mai întîmple. Îmi venea să-i spun: „N-ar trebui să vă mirați. Mă port exact ca un atlet antrenat de un profesor de istorie!"

De fapt, duminica noastră sportivă începuse cu defilarea concurenților, care m-a amețit de frumoasă ce-a fost. Gazonul terenului de fotbal mirosea ca un cîmp de lucernă după ploaie, fanfara cînta, tribunele aplaudau în ritmul tobei și noi mărșăluiam pe pistă. De fericire, nu-mi mai simțeam greutatea trupului. Am cîștigat seria la 800 ca în vis. Pe urmă, în loc să mă odihnesc, am colindat peste tot. Aveam prea multă energie, îmi venea să cînt și să țopăi și să mă dau peste cap de plăcerea acestei zile. Nu mai puteam aștepta finala de la ora 11, trebuia să fac ceva pînă atunci! M-am vîrît printre săritorii la înălțime, am făcut vreo două ture cu cei de la 5 000 m plat, am aruncat la suliță, am sărit la lungime pînă am văzut numai cercuri roșii dinaintea ochilor, am jucat fotbal și am ridicat haltere în sala de sub tribună. La 11, cînd am fost invitat la finala probei mele oficiale, 800 m plat, mă simțeam puternic ca un semizeu, dar, în realitate, eram stors de puteri. Am scăpat ca prin minune de rușine de a părăsi pista înainte de terminarea parcursului.

— Știi ceva? mi-a spus într-un tîrziu Măldărescu, după dezastru, acolo, lîngă poarta de rugbi. Cred că ar trebui să ne gîndim la altă probă.

Mă așteptam să scoată caietul meu și o să înceapă să-mi calculeze bietele puteri. Lucrează cu patruzeci de caiete, sîntem patruzeci în vestitul lot de atletism. Are mult de lucru cu noi. Îmi vine să rîd văzînd cît de serios se uită prin caietele astea. Pe mine trebuie să mă păzească să nu-mi cheltui energia la alte probe decît acelea la care sînt înscris. De Vătășelu trebuie să aibă grijă în ceea ce privește pietricica. Vătășelu nu sare ca lumea decît dacă, mai întîi, culege de pe pista de elan o pietricică și o aruncă peste ștachetă. Pentru Motoi, care ia prînzul la restaurant, în sectorul rezervat elevilor, a stabilit cu bucătarul un meniu special, sportiv, suportînd el diferența de preț față de meniul obișnuit. Și mai are și alte griji: cu Gigi Preda, fondistul ăla din anul doi B, pe care părinții nu vor să-l lase la antrenament, că nu-i rămîne timp pentru lecții, cu Titi Boroș, sulițașul din anul trei A, care suferă de amigdalită și refuză să se opereze.

— Ce zici? mi-a spus, răsfoind caietul.

Ce era să mai zic? Nimic. Ascultam aplauzele din tribune. Era festivitatea de premiere la săritura în lungime. Fericiții urcau pe podium, numele lor răsuna în difuzoare. Deodată, crainicul spuse: „Participînd în afară de concurs, Dolete Ilie a sărit 5,20 m!" Aplauze tari, furtună! Rezultatul meu era cu 10 cm mai bun decît al celui clasat pe locul 3, care lua medalie și diplomă. Eu nu luam nimic.

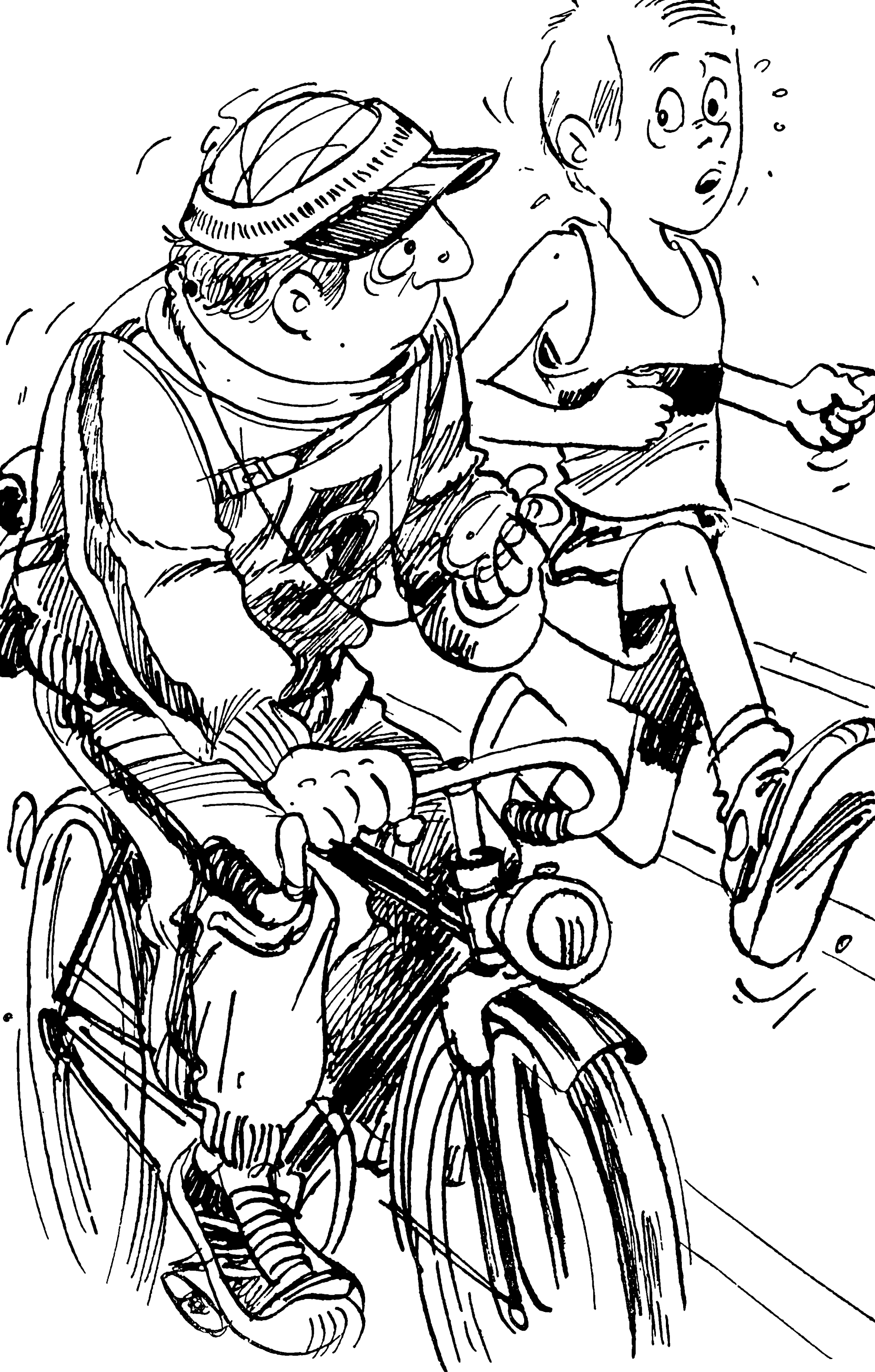
L-am privit cu vinovăție pe Măldărescu.

— Știam, mi-a spus el înflorit de bucurie. Am aflat de acum două ore. Nu ți-am spus fiindcă voiam să-ți studiez reacția la aflarea veștii. De mîine începem pregătirea specială pentru lungime.

Am țipat:

— De ce vă pierdeți vremea cu mine? Sînt convins că știți de pe acum că la primul concurs mai important o să ratez exact proba pentru care m-am pregătit, în schimb o să obțin o brumă de succes neoficial la cine știe ce altă probă. De ce mai insistați? Cu mine nu se poate face nimic . . .

— Nici cu mine! a oftat Măldărescu. După teze, începem antrenamentul pentru lungime.

A ordonat, prin megafon, adunarea lotului. Se pregătea defilarea de închidere. Ne-am aliniat — eu mai la coadă, că n-aveam motive să mă arăt în faţă. El păşea în fruntea noastră cu megafonul şi cu geanta Tarom. O să mă antreneze pentru lungime şi n-o să iasă nimic, iar după aceea o să spună că sînt o mare speranţă a popicelor şi o s-o luăm, ca de obicei, mereu de la capăt, cu altă probă. Nu ştiu ce-o să iasă pînă la urmă, dar de cînd mă antrenează el am ajuns printre cei mai buni la... istorie şi mă prezint bine şi la alte materii. Este un antrenor al încrederii.

LEGENDA LUI SPUSUMISA

— Îţi dau o minge de tenis! spuse Titel Goia.

— Nu, spuse Mărgică, ce să fac cu ea? Nu ştiu să joc tenis şi nimeni nu vrea să mă înveţe.

— Fiindcă eşti rău. Îţi dau o carte cu Winettou.

— Cu Winettou sînt trei cărţi, răspunse Mărgică. Trei *volume,* sublinie el. Le am.

Traian Ţintea, zis Mărgică, nu era doar cel mai măruntel din clasă, ci şi cel mai gură-rea. Din acest motiv, nimeni nu voia să-i fie prieten. Tînjea să joace tenis, avea rachete de cea mai bună calitate, dar, cunoscîndu-i firea, băieţii refuzau să-i fie parteneri.

Traian plimbă neglijent dintr-o mînă într-alta, prefăcîndu-se chiar că-l scapă jos, plicul cu cea mai frumoasă serie filatelică pe care Titel o văzuse vreodată: istoria navigaţiei maritime. Şase mărci încîntătoare, pe fiecare figurînd o navă străveche şi una dintre cele mai moderne. Plicul însuşi avea un splendid desen pe aceeaşi temă şi era marcat cu ştampila „Prima zi“.

— O minune!... murmură visător Titel. Îţi dau un tranzistor frumos. Uite ce picioruşe are! Parcă e un gîndăcel.

— „Picioruşe“!... bombăni dispreţuitor Mărgică. „Gîndăcel“! Cine te-a învăţat să le spui aşa? Eu sînt la cercul de electronică, avem acolo un cufăr cu tranzistori.

— Ascultă, tu nu eşti filatelist. Ai căpătat seria asta cadou de la unchiul tău. N-ai ce face cu ea şi nici măcar nu e prea valoroasă.

— Atunci tu de ce o vrei? zise Mărgică. Nu mă duci. Eu sînt şmecher, pe mine nu mă păcăleşte un bleg ca tine.

— Şi dacă-ţi trag vreo două? se supără Titel.

— Îi spun lui Valerian şi te face praf.

— Pe asta să nu te bazezi. Valerian e prietenul meu! roşi Titel.

— Da? Uite că n-am ştiut, *scuzemoa,* zice el, pronunţînd dinadins expresia în mod greşit, ca să-şi bată joc de Titel, şi-şi văzu de drum prăpădindu-se de rîs.

Titel Goia se urni spre casă cu o înfăţişare de învins. Mărgică nimerise ţinta. Vestita prietenie dintre Titel şi Valerian părea să nu mai existe. Ani de zile fuseseră ca fraţii, toţi colegii îi invidiau şi mai ales Mărgică, de care se ferea oricine. Fuseseră zile frumoase. Nu venea la oră Valerian, nu venea nici Titel. Aveau aceleaşi gusturi, aceleaşi preocupări. Ei doi furau din livezi primele cireşe. Cînd voiai să beneficiezi de serviciile lui,

în calitate de centru atacant în echipa de fotbal, Valerian te condiționa imediat: *numai* dacă-l am pe Titel alături. Împărțeau totul, frățește. Prin binoclul de marină al lui Titel se uitau simultan, unul cu ochiul drept, celălalt cu ochiul stîng, tîmplă lîngă tîmplă. Lua Valerică cinci la fizică, tot atît lua și Titel.

Această prietenie se prăbușise însă în urmă cu trei săptămîni. Vinovat era numai lunganul de Spusumisa. El îl lipsise pe Titel de prietenia cu Barbu Valerian. Acest Spusumisa capturase cu perfidie și ținea numai pentru el devotamentul, gîndurile, preocupările lui Valerian.

Titel rămase singur. Era trist și descurajat și mai ales năuc. Se gîndea furios la noul prieten al lui Valerian. L-ar fi pocnit din toată inima pe Spusumisa, l-ar fi izgonit, multe i-ar fi făcut, dar Spusumisa era foarte puternic. Nimeni n-ar fi putut lupte împotriva lui. Cum să lupți împotriva unui cuvînt?

Căci Spusumisa era un cuvînt. El apăruse în viața lor cu ocazia unei banale dictări la ora de limba română. Banală? Ei bine, din ziua aceea, Titel învățase că trebuie să fie foarte atent cu lucrurile așa-zis banale, deoarece tocmai în ele se ascunde neobișnuitul.

Era o poezie populară: „Spusu-mi-s-a, mi s-a spus, că mergînd pe deal în sus . . ." Mulți greșiseră cîte ceva la această dictare. Unii au scris „spusu-mi-sa", alții „spusumi-s-a". Anișoara Stoica și Cireș Adrian nu greșiseră nimic, dar acest lucru n-a provocat uimire deoarece ei sînt cei mai buni, lumea s-a deprins de mult să-i vadă perfecți.

Restul clasei s-a împotmolit mai ales la acel „Spusu-mi-s-a". Neplăcut, desigur. Dar tocmai stiloul unui elev considerat printre cei mai slabi, și anume prietenul lui Titel, Barbu Valerian, a fulgerat decis și corect hîrtia lucrării: *spusu-mi-s-a*. Și n-a avut greșeli nici în restul textului. A fost surpriza zilei. Evenimentul. Întîmplarea pe care o povestești prima cînd vrei să provoci uimire. Acel tip de episod pe care oamenii continuă să și-l amintească ani de-a rîndul. Legenda lui Spusumisa!

Barbu Valerian — nota maximă, în rînd cu clasicii Stoica și Cireș. Și cînd te gîndești că puțin lipsise să nu fugă de la oră împreună cu Titel pentru a încerca noile rachete de tenis.

Din ziua aceea, între cei doi s-a ridicat un zid. Făcut din cărți și din caiete. „Valerică, hai să . . ." „N-am timp, învăț. Stai și tu, învață cu mine. Lasă hoinăreala!" Mîndria lui Titel s-a îmbrăcat în zale: „Te-ai ajuns? Îmi spui *mie* ce trebuie să fac și ce nu? Ți s-a urcat zecele ăla la cap? Rămîi cu el!"

De atunci, Titel se uită cu tristețe și furie la fereastra lui Valerian. Dinaintea casei fostului prieten, pune la cale cele mai tari meciuri de fotbal. Înalță zmeie nemaivăzute. Îl aduce pe Panteră, cîinele cel mai bine dresat din cartier. Zadarnic. Valerian rezistă. Iar lecțiile lui durează mult, pentru că n-are antrenament și deci muncește dublu sau chiar triplu decît, să spunem, vestiții Stoica și Cireș.

Asta e tot. Titel urăște cuvintele. Îl visează pe Spusumisa în chip de pirat, de crocodil, de cine mai știe ce.

După-amiază, Titel a făcut o nouă tentativă. L-a căutat pe Mărgică să-i propună în schimbul frumoaselor timbre ceva nou.

— O să joc tenis cu tine, a zis el, cu glas sfîrșit.

— Cît? a mormăit neîncrezător Mărgică.

— Ei, cît. O partidă.

— Prea puțin. N-am ce face cu o partidă.

— Două, poftim! Patru!

— Nu. O partidă în fiecare zi timp de o lună. Trebuie să mă pun la punct, să recuperez. *Știi* bine că, de o lună, nimeni nu mai vrea să joace cu mine.

— Bine. O să fie cum zici, pufni Titel, cu gîndul la necazurile pe care i le pricinuia Spusumisa.

— Dar eu sînt certăreț! a continuat Mărgică. Vorbesc urît. Nu-mi recunosc greșelile. Și vreau ca prietenii mei să facă întotdeauna ceea ce doresc *eu*. De-aia n-am prieteni. Știi, nu-i așa?

— Bineînțeles, a oftat Titel. Ești îngrozitor, dar n-am ce face!

— Și-n plus, după ce învăț, vreau să am pe cineva care să mă urmărească după carte în timp ce repet lecțiile!

— Asta n-o știam! s-a cutremurat Titel.

— Acum le știi pe toate. Mai gîndește-te! a zis Mărgică. Să nu zici că nu ți-am spus...

„Ba mi-ai spus, oftă în gînd Titel. Spusu-mi-ai. Spusu-mi-s-a..."

SCARA

Dan Proca se uita țintă la ștergătorul metalic, cu șirurile zimților tociți de multe promoții. Ghete, pantofi, bocanci și chiar sandale întîrziate în toamnă troncăneau pe această spinare de brontozaur, frecîndu-și tălpile de pe care se desprindeau rumeguș, noroi, zgură, var, nisip. Puteai deduce destul de precis ce străzi străbătuseră posesorii acestor încălțări și pe ce șantiere căscaseră gura în drum spre școală.

— Înapoi! spuse Proca, încet, unei perechi de ghete maro, cu pielea de pe bombeuri jupuită. Nu e bine!

De sus veni o voce înspăimîntată:

— Proca, lasă-te de bancuri, că intră Doruleț și mă ia la răspuns!

— Ai frunze pe tălpi. Mai insistă.

— Poate-ți dau cu geanta-n cap!

Totuși, ghetele maro cu bombeuri jupuite se întoarseră la ștergător. Ecoul unei ocări rămase să planeze asupra lui Proca, dar acesta nu-i dădu importanță știind că „Doruleț" — profesorul Tudor Macarie, de chimie — e neîndurător cu întîrziații.

De altfel știuse dinainte că nu se putea aștepta la nimic bun de la ziua în care avea să-i vină rîndul la controlul încălțămintei. De disperare, se gîndise chiar să aibă o amigdalită și să lipsească. Mîndria îl împiedicase s-o facă, dar simțea că eroismul o să-l coste scump. Cum să controlezi în cîteva minute încălțămintea a trei sute de perechi de picioare și, mai ales, cum să-i trimiți pe neglijenți înapoi, la ștergător? De obicei, elevul de serviciu se dădea bătut în fața năvalei și coridorul se umplea de urme întipărite cu var, rumeguș, zgură sau noroi. El, Proca, își ștergea zilnic cu mare grijă pantofii, începînd operațiunea cu mult înainte de intrare. Era prea fricos, fiind sigur că dintr-o sută de vinovați numai el avea să fie prins. Dar acum, că venise și rîndul lui, era de părere că toți trebuie să intre, măcar în această zi, la fel de curați cum intra el întotdeauna.

O pereche de „adidași" roșu cu alb, înecați în noroi și zgură tropăiră ritmul pregătirii unui șut, a cărui țintă putea să fie chiar Proca. Din pan-

tofi răsăreau niște picioare lungi și groase, pe care stofa pantalonilor aproape că plesnea. „Găitan!“ își spuse cu groază Proca.

El era, Găitan Marin, personal. Nici prin gînd nu-i trecuse să folosească ştergătorul. Din tonul poruncitor și flegmatic cu care-i ordonă lui Proca „La o paişpe, chiflă!“ se simţi imediat că nu era obișnuit să afle de la alţii ce are de făcut. Pentru cel puţin cincizeci de elevi din școală teama, umilinţa și panica se numeau Găitan Marin. Vechiul bătăuș descoperise de timpuriu plăcerea de a-i înspăimînta mai ales pe colegii care se temeau de el. Îi inventariase cu grijă. Proca figura printre cei dintîi; el făcea pînă la școală douăzeci de minute în loc de zece, pentru că ocolea străzile pe care s-ar fi putut întîlni cu Găitan. „Hai să ne batem!“ îi spunea Găitan, radios, cînd dădea de el. Nu era împins nici de ură, nici de vreun alt motiv. Dorea pur și simplu să-și întreţină faima. Altminteri, străinii ar fi jurat că Găitan e blînd ca o fată. Avea, într-adevăr, un chip roz și nevinovat, și mai purta și niște „foarte intelectuali“ ochelari. Situaţia lui școlară era strălucită, Găitan fiind pregătit cu deosebire la analiza literară. La alte analize era, după cum se vedea, mai puţin tare.

— Nu poţi intra! bîigui Proca, speriat de propriul său curaj. Ești plin de zgură . . .

Găitan fluieră, uimit.

— Vrei să te calc pe cap? (Proca era mai scund cu zece centimetri.) Dă-te la o parte, cînd ÎŢI SPUN!

De emoţie, Proca se făcu alb la faţă.

— Şterge-te pe picioare, altfel nu intri! oftă el, aşteptîndu-se să fie făcut una cu pămîntul. Nu te las!

Găitan credea că visează. Niciodată nu pățise așa ceva.

— Nu mă lași TU? Pe MINE?

— Nici pe tine, nici pe alţii!

. . . De mult sunase de intrare, dar în fiecare clasă erau cel puțin două bănci goale. Proca blocase intrarea cu coada măturii realizînd o foarte îngustă Termopile, prin care nu putea să pătrundă decît un singur elev, strecurîndu-se cu un umăr înainte, după ce Proca avea convingerea că tălpile celui admis sînt „cum trebuie“.

O pereche de cizmuliţe portocalii, strălucitor de curate, îi readuseră lui Proca speranţele. Ar fi fost groaznic să fie nevoit s-o întoarcă din drum tocmai pe Mironescu Victoria. Cu Mironescu Victoria, dintr-a VII-a C, stătea ore întregi de vorbă — în gînd, pentru că, în realitate, după un „bună ziua“ chinuit, i se opreau cuvintele, îi dispăreau gîndurile.

O invită deci să intre, fericit că starea încălţărilor Victoriei nu ridica între ei un obstacol de netrecut. Dar ea îi ceru să lase cale liberă *imediat* și colegilor mult mai puţin curaţi pe ghete.

— Cum să nu! zise Proca, îndatoritor. Să se întoarcă la ștergător și pe urmă . . .

— Imposibil, zîmbi cu indulgenţă Victoria. Avem un oaspete la ora de română. Ne aşteaptă în clasă.

Şi rosti numele unui cunoscut scriitor. Cum să întîrzie ei tocmai azi?

— Ai dreptate, n-ar trebui să faceţi una ca asta, dar dacă vă las pe voi trebuie să-i las pe toţi.

Se străduia să fie cît mai convingător — deși în sinea lui se mira că mai e acolo, că nu pleacă la oră, lăsînd ușa larg deschisă, să intre care cum o vrea. La urma urmelor, controlul acesta nu dăduse niciodată rezultate; cu sau fără el, coridorul și clasele se acopereau cu urme noroioase.

— Bine, zise Victoria, rece. Am să mă duc la cancelarie. Ştii ce faci tu? Ne pui în situaţia de a ne purta nepoliticos cu un oaspete. Aşa procedezi şi acasă, îi laşi pe invitaţi să aştepte?

„Mă ceartă ca pe un copil mic!“ se supără Proca şi, exact la o secundă după ce se gîndise să le dea drumul tuturor, blocă din nou uşa:

— Du-te la cancelarie, plînge-te de mine. Deocamdată, toată lumea cu picioruşele pe ştergător!

Într-un tîrziu, îmbulzeala de afară se rări, pe urmă dispăru cu totul. Furioşi şi curaţi, ultimii întîrziaţi intraseră în clasă. Cimentul coridorului, cu florile lui de mozaic, strălucea de parcă n-ar fi trecut pe aici decît păsări în zbor.

Dar pantofii de sport, „adidaşii“ lui Găitan Marin, nu visau decît să-şi lase urmele de la intrare pînă-n capătul coridorului, special ca să-l înveţe minte pe Proca, să-i demonstreze că nu este nici pe departe atît de deştept cum îşi închipuise. Deştept nu putea fi decît el, Găitan Marin. Folosirea ştergătorului i se părea o umilinţă, un act de supunere în faţa lui Proca.

În curtea şcolii nu mai rămăsese nimeni cu excepţia lui Găitan, care căuta o soluţie pentru a-l păcăli pe încăpăţînatul său coleg. La nici o teză nu lucrase creierul lui Găitan cu atîta încordare ca în căutarea acestei soluţii.

În fine, Găitan a ales varianta scării. Scara zugravilor. Umplîndu-se de var, a cărat-o pînă sub fereastra deschisă a bibliotecii. Prin bibliotecă urma să ajungă în holul mic şi, de aici, pe coridor. Simplu şi eficient.

Dar mai întîi a dat din nou o fugă la intrare:

— Proca, ţi-a venit mintea la cap?

— Picioruşele pe ştergător! N-am ce-ţi face ...

— Dar e tîrziu. Vrei să intru după profesor? s-a prefăcut Găitan îngrijorat. Mai bine mă întorc acasă. O să fie vina ta. Ce zici?

— Ştergătorul! a oftat Proca.

Şiret, Găitan a luat-o spre poartă, ca să pună la încercare mila lui Dănuţ Proca. A ieşit chiar în stradă. Pe urmă a înconjurat şcoala. A sărit gardul, prilej cu care şi-a sfîşiat pantalonii pe o lungime de vreo zece centimetri. A străbătut terenul de sport pe care jucau handbal cei dintr-a opta B, aflaţi în ora de educaţie fizică. Aici s-a pomenit cu o minge în cap, lovitură care n-a fost deloc puternică, dar i-a zburat cît colo ochelarii. Scuzele au fost sincere, dar o lentilă se spărsese. Cel care-l lovise n-o putea lipi dar, îndatoritor, a scos din sacul de echipament ac şi aţă ajutîndu-l să-şi coase cît de cît pantalonii. Iute, iute că n-am timp. Scara. Sus, Găitane. Repede. Să-l învăţăm minte pe Dănuţ Proca.

A încălecat pervazul, dar, în loc să vadă rafturile bibliotecii, a văzut biroul directorului. Găitan ştia că biblioteca e lîngă cancelarie, dar el pusese scara *sub fereastra bibliotecii,* calculînd totul. Cum de ajunsese totuşi scara sub *altă* fereastră, şi anume sub cea mai puţin dorită? Directorul, indignat, i-a întins totuşi mîna ajutîndu-l să intre: „În ce hal eşti! Mă întreb dacă o să apuc ziua cînd n-o să mai faci nici o trăznaie“.

Cu pantofii în mînă, Găitan a străbătut furios coridorul. I-a curăţat ca lumea la ştergător. A intrat purpuriu de ruşine în clasă. În catalog figura absent. Cusătura neîndemînatică a pantalonilor a fost imediat remarcată. Ochelarii cu o singură lentilă nu-l avantajau nici ei. Amărăciunea şi mai ales indignarea sa împotriva lui Proca erau foarte mari dar, mai

ales, uriașă, fără margini era uimirea că el, mărețul Găitan Marin, fusese înfrînt într-un chip atît de rușinos.

Nu știuse, dar aflase în ultimele zece minute că, din partea unui om, fie el cît de neînsemnat și de fricos, te poți aștepta la orice atunci cînd e convins că trebuie să-și facă datoria.

RADU MERIȘOR LA LECȚII

Cînd se așază Radu Merișor la lecții, ei bine, e un spectacol, o desfătare! Simți nestăvilita dorință de a-l imita! Parcă s-a așezat să mănînce bunătățile de pe lume, parcă i-ar suna în urechi cea mai fermecătoare muzică.

Negrăbit, meticulos, își pune cărțile și caietele la îndemînă, într-o ordine anumită. Chipul îi lucește de mulțumire și de concentrare. Dacă eticheta are un colț dezlipit, o fericește pe loc cu un strop de lipici. Dacă o învelitoare e boțită sau — oroare! — pătată cu cerneală, o înlocuiește. Și ce învelitori face Radu Merișor... Poți să spui că sînt de fabrică, la milimetru lucrează.

Dar calitatea sa principală e răbdarea: nu începe să citească sau să scrie decît după ce și-a făcut pregătirile. Dacă e nevoie, stă și o oră, dar pe urmă totul arată ca nou. Despre Merișor se spune: „O fi avînd anumite cusururi, dar ce-i al lui e al lui: e ordonat. Foarte ordonat! Nu suportă dezordinea."

Pe urmă, trece la telefon și formează tacticos un număr:

— Alo? Titi? Ce faci, gloriosule? Înveți? Splendid! Auzi, ce avem noi la matematică? Bineînțeles că mi-am notat și eu: problema 131 și problema 131 bis! Dar vreau să mă conving. Cu care din ele ai început? Cu prima? De ce, e mai grea? A, amîndouă sînt la fel. Le-ai făcut și acum citești la istorie? Dar „Nemuritorii" i-ai văzut? Ce zici despre...

Așa e Merișor: precaut. Verifică totul. Dacă greșea și făcea problema 130 sau 132?

Alt număr:

— Geta? Eu sînt. Cum, care „eu"? Ăla deștept! numai unul e. Așa, vezi. Getuța, nu cumva azi noi doi sîntem de serviciu? Păi vezi... Ai cretă? Cum, n-ai cretă?! E fantastic! Am eu, că sînt prevăzător. Trei crete noi. Te-am salvat. Să nu uiți că trebuie să venim cu zece minute mai devreme. Ne trebuie și o cîrpă nouă pentru tablă. Ai tu? Nu-i nimic, aduc și eu una: flanel! E moale, catifelată. Acum, la revedere, că mă grăbesc. Am și eu lecții! Echipa de serviciu, curățenie, cutare și cutare, dar cînd ești scos la răspuns nimeni nu mai ține seama de asta!

Așa e Merișor: nu-și uită niciodată obligațiile. Chiar și cei mai răuvoitori recunosc: o fi avînd el unele cusururi, dar cuvîntul, la el, e cuvînt.

N-are nevoie de agendă, știe numerele pe dinafară:

— Didel? Eu sînt, Merișor. Didele, tu cu ce colorezi desenul de azi, cu acuarele sau cu creioane? Cu guașă? Te-ai ajuns! Eu aș încerca în pastel. E mai de efect. Nu, nu închide, stai să-ți explic!

Şi începe o lungă convorbire, deoarece Merişor e serviabil, sfătos, gata să împărtăşească oricui o experienţă bună. De astă dată, în discuţie este o tricicletă Pegas căruia un vecin i-a pus motor. Noi n-am putea? Motorul e ieftin. Atît că n-avem tricicletă. Poate-mi dai tu o roată de la bicicleta ta. O pun la bicicleta mea. Folosim inovaţia pe rînd, ce zici? Putem să-i punem și acoperiș. Mașină o facem!

După ce au comentat şi au aranjat, pune în furcă receptorul care-i aproape topit de atîta strînsoare și se așază la lecţii. E tîrziu, abia dacă mai are vrea 30 de minute la dispoziţie. Oftează: „Ziua e prea scurtă! Mîine mă scol la şase dimineaţa. Vreau să lucrez serios!“ I-a venit în minte să coasă în exteriorul servietei un buzunar, ba nu, două, în care să pună ... vede el mai pe urmă ce o să pună în buzunărașele astea.

Şi încep cursurile, şi Merişor e în clasă, problemele le-a greşit pe amîndouă, la istorie nu ştie decît începutul bătăliei, planşa la desen e neterminată ... dar ce frumos stă în banca lui, drept, cu ochii la tablă, fără o șoaptă, fără o mișcare — că se și spune despre el: „O fi avînd unele mici cusururi, dar de disciplinat e foarte disciplinat. Dacă ar fi toată clasa ca el“ ...

Dar bine că nu e!

PROVOCAREA

— Va să zică, umbli cu tot dinadinsul după bucluc! zise Vătăşelu, cu fruntea plină de creţuri, semn că te puteai aştepta la orice din partea lui.

— N-am umblat niciodată, aş vrea să-l văd și eu pe ăla care umblă! se strădui Remus să pară vesel, dar era cu ochii ţintă la mîinile ciolănoase și lungi ale celuilalt, care-i răsărise pe neaşteptate în faţă, dindărătul unei enorme bobine de cablu.

— Atunci ce căutaţi aici?

— Nimic. Mă duc la Grigoraş, şi-a vopsit bicicleta — elegant, în alb! — şi mai are nişte vopsea; zice că e destulă ca să-mi ajungă şi mie. La nevoie o mai lungesc cu petrosin.

— Din partea mea poţi s-o lungeşti și cu ceai de mușețel. La Grigoraş puteai să ajungi pe bulevard. Cotești după cinematograf, o iei pe străduţa cu ...

— Ştiu, dar ziceam să văd cum mai merge șantierul ăsta.

— Nu ţi-am spus că, dacă te prind pe la mine, *ne batem?*

Pictorul de corăbii fluieră încetişor:

— Ia stai! Tu știi că ai dreptate? Exact așa ai spus!

— Cam tîrziu îţi amintești. O să te coste. Ne ducem după blocul ăla, unde nu ne vede nimeni, și lămurim situaţia.

— Dacă ţii neapărat ... Dar crezi că e musai să mă baţi fiindcă te-am sculat la cinema de pe scaun ca să stea Magda? Poate că în locul meu făceai și tu la fel.

— Nu în cazul Magdei. Dacă ai cunoaște-o ca mine ... Tot ce fac la școală îi povestește punct cu punct maică-mi. Asta-i Magda.

— Recunosc, nu prea merită recunoștință, totuși e fată, și într-o sală de spectacol, unde lumea nu te cunoaște . . .

— Ce să mai lungim vorba! Mi-am dat cuvîntul că ne batem, gata.

— Asta chiar că e un lucru important, încuviință Remus, cu gravitate. Dacă ți l-ai dat, trebuie să te ții de el. La ce te-ai gîndit: la trîntă sau la box?

Vătășelu își examină cu mare atenție adversarul. Remus era cam cu zece centimetri mai înalt și cu vreo cinci kilograme mai greu, diferențe care nu-l speriau pe Vătășelu, el avînd, în schimb, o binecunoscută rapiditate și o și mai binecunoscută experiență. Singurul lucru care îl neliniștea, oarecum — analizase minuțios deși la iuțeală situația — era lipsa de teamă a lui Remus. Se știa că pictorului de corăbii nu-i e frică niciodată de nimic. Bineînțeles, puteau să apară și alte surprize, drept care Vătășelu îl întrebă:

— N-o să dai cu picioarele? N-o să mă apuci de păr? Știi că e incorect. Unii au obiceiul să mai și zgîrie.

— Fii fără grijă, n-o să fac nimic din toate astea . . . adică, oftă Remus, o să mă străduiesc, dar mi-e foarte greu să-ți promit. N-am experiența ta, s-ar putea să mă zăpăcesc, să nu mai știu ce fac, așa că te rog dinainte să fii înțelegător dacă s-o întîmpla să dau cu picioarele. Fii sigur că n-o s-o fac dinadins.

— De ce nu înveți să te stăpînești? „Mi-e imposibil să promit“! Păi dacă n-ai autocontrol ești în stare să mă și ciupești!

— Tot ce se poate. Nu pot garanta nimic.

— Greu o scoate omul la capăt cu tine. Hai să facem o listă de reguli. O înveți pe dinafară, că tu reții repede, și pe urmă ne ducem în spatele blocului.

— Bună idee. Foarte bună, să știi că gîndești științific. Ia să scot eu pixul . . . Unde l-oi fi pus? . . . Uite că l-am uitat acasă! Nici hîrtie n-am.

— Ce fel de desenator ești tu? se necăji Vătășelu.

— Nu știu, oftă Remus. Poate renunțăm.

— Adică să nu mai scriem regulile?

— Adică să *nu ne mai batem!*

Vătășelu scutură energic din cap:

— Imposibil. Toată lumea știe că mi-am dat cuvîntul. Mă fac de rîs.

— Nu vreau să te faci de rîs! zise cu hotărîre Remus. Poate găsim altă soluție. Uite, hai să zicem că ne-am încăierat și că m-ai bătut. Îmi dau așa, pe sub un ochi, cu puțină acuarelă, combin niște culori să semene a vînătaie. Ce zici?

— Nu. Nu-nu-nu! exclamă Vătășelu, făcînd gesturi largi ca și cum această idee luase o înfățișare materială și voia s-o gonească. Ar însemna să mint.

— N-o să știe nimeni.

— Dar știu eu. E același lucru. E ca și cum aș fi furat ceva. Altă variantă n-ai?

Remus își masă gînditor bărbia:

— Nu prea. A! Îți pictez și ție o vînătaie? Pe nas. Vrei?

— E urît.

— Sub ochi.

— Locul ăla ai avut grijă să-l rezervi pentru tine.
— Atunci, pe frunte, deasupra arcadei?
— Vede vreun profesor și mă trimite la medic. Pe medic nu-l mai păcălim.
— Cel mai bine ar fi pe obraz. Uite-aici, în partea de jos. Eu, sub ochi și tu, la maxilar.
— Ar merge, dar vînătaia ta să ți-o pictezi mai mare.
— Cu cît?
— Ei, nu cu cine știe ce, că ești băiat bun, să zicem cu o pătrime în plus față de a mea. E prea mult?
— Da' de unde. Exact cît trebuie.
— Exact cît trebuie ca să ne scadă la amîndoi nota la purtare! zise nemulțumit Vătășelu. Asta nu ți-a dat prin minte? De toate trebuie să mă ocup eu! Ai putea să-ți imaginezi ce-o să facă dirigintele cînd o să ne vadă apărînd așa „pictați" în clasă?
Remus fluieră a pagubă:
— Dacă tăcem, se va presupune că ne-am cotonogit reciproc și o pățim amîndoi. Dacă spunem adevărul, ne facem de baftă. Nici o soluție. Și ce vînătăi frumoase ar fi ieșit . . . Mă mănîncă palmele să vopsesc ceva!
— Numai cu gîndul la pictură și vopsele ești! mormăi Vătășelu, iar aiuritul de Grigoraș se ia după tine: bicicletă albă! Da' ce, e fată?
— Culoarea asta a avut-o, i-a rămas de la vopsitul ferestrelor.
— Și trebuia neapărat s-o turnați pe bicicletă? Un albastru, da, mai zic și eu. Am două cutii. Știi ce albastru? Ca viorelele!
— Frumos, încuviință Remus. E ceva foarte delicat, foarte fin, n-am știut că ai albastru ca viorelele.
— Păi dacă nu te interesezi! gesticulă Vătășelu, iritat. Vii aici cu tot felul de idei aiurite — ba că să ne batem, ba că să ne prefacem că ne-am bătut, în loc să întrebi simplu, de la început: n-ai niște albastru ca viorelele?

SCRISOAREA RECOMANDATĂ

Bănuțescu Stelian dădu fuga pe trepte sărind cîte trei deodată. Pîndise de la fereastră apariția factorului poștal, așa făcea în fiecare zi de cînd venise din tabără, și asta se întîmplase cu aproape două luni în urmă, mai precis cincizeci și șase de zile, că le numărase. Zadarnic. În cutia lui poștală nu apărea nimic, lucru care îl posomora din ce în ce mai mult, fără însă a-i răpi nădejdea că, poate, cine știe, mîine avea să sosească mult așteptatul plic.
— Unde te grăbești, Bănuțescule? întrebă diriginta, apărînd la intrare cu sacoșa în care zăngăneau sticlele de lapte.
— Bună ziua! Pe-aici . . . murmură el, fîstîcit.
— Tot pe drum, pe drum, pe drum și la ore nicidecum, parafrază diriginta după obiceiul ei. De ce n-ai intrat ieri la fizică?
Bănuțescu își pironi privirile în pămînt, fără să scoată o vorbă. Era un băiat subțirel, cu părul șaten și moale, care-i flutura la cea mai mică

adiere, așa cum însuși Bănuțescu tremura ori de cîte ori i se întîmpla ceva neprevăzut. Ce să răspundă? Îngăimă un „Vă rog să mă scuzați, promit că n-o să se mai repete". E un adevărat ghinion să fii vecin de bloc cu diriginta. Mereu are prilejul să te întrebe cîte ceva.

— Aștept! Nu mi-ai spus *motivul* pentru care n-ai intrat la fizică. A ruginit frunza în vii, la oră pentru ce nu vii?

Bănuțescu oftă. Voia să afle de la el, ce? Că nu-și scrisese tema, că nu învățase, că îi venise brusc cheful să dea o raită pe bulevard? Nu se întîmplase nimic din toate astea. Fusese pur și simplu trist. Atîta tot. Dar cum să spui asta? Cine să creadă că n-ai intrat la oră fiindcă erai atît de trist, încît te-ai temut să nu plîngi? O astfel de explicație pare de necrezut la vîrsta asta.

Bănuțescu se uită cu coada ochiului la cutia poștală. Nimic. Goală. „E posibil?" oftă în sinea lui Bănuțescu, reamintindu-și într-o secundă tot ceea ce se întîmplase în tabără. Totul fusese atît de frumos, atît de promițător, și la urmă, nici o veste.

— Dați-mi voie să vă duc eu sacoșa.

— E minunat, e-ncîntător, dar la minciuni mă-nfior. Nu vreau să fiu ajutată de cineva care nu-și face datoria. Diseară să faci bine să rămîi la ora de consultație, altfel o să am cu părinții tăi o discuție care n-o să-ți placă.

Afară, într-un vîrtej de frunze galbene, își încerca de unul singur virtuțile de dribleur-baschetbalist Mănăilă Liviu. Făcuse rost de o minge aproape nouă în schimbul căreia nu dăduse decît o patină pe rotile, una singură și pe deasupra veche. Asta-i norocul oamenilor ca Mănăilă; să găsească pe cineva care și-a pierdut una din patine, exact modelul și numărul patinei cu care tu nu mai ai ce face și e gata să-ți dea pe ea mingea de baschet.

— După ore, zise Mănăilă, o inaugurăm oficial. Poate plecăm chiar mai devreme, o ștergem de la geografie. Asta-i ușoară, citim din carte.

Și-i arse cu mare prietenie un pumn în umăr. Ținea foarte mult la Bănuțescu, nu l-ar fi cedat pentru nimic în lume. Bănuțescu era ultima lui șansă, cel puțin așa se prezenta situația de vreo lună. Majoritatea prietenilor își aminteau din ce în ce mai des că au ceva important de făcut exact atunci cînd Mănăilă le prezenta o nouă idee; și el avea zilnic idei noi. I se părea de neconceput ca tezaurul său de fantezie și inițiativă să rămînă nefolosit din pricina infidelității vechilor amici. Noroc că Bănuțescu, singurul rămas, devenise nesperat de docil. Unde-l chema Mănăilă, acolo se ducea. Era greu, bineînțeles, întrucît trebuia să țină locul celor vreo zece foști amici, dar nu ridica obiecții, nu se plîngea.

Ai fi zis că visează. Trist și supus, făcea tot ce i se comanda, umblînd cu Mănăilă de dimineață pînă seara. Însuși maestrul era uneori cam năucit de docilitatea și adesea de neatenția lui Bănuțescu. Spre exemplu, după marea lor performanță de a fura nuci din curtea lui Ilie Moșu, se dovedise că Bănuțescu nu ținea minte cum se petrecuseră lucrurile.

În curtea respectivă împărățea Crocodilul, cel mai fioros cîine din cartier. Spre a-l deruta, Mănăilă legase, dincoace de gard, un cîine vagabond foarte guraliv. Timpul în care dulăii se izbiseră de șipci, lătrînd înfiorător unul la altul, fusese utilizat foarte fructuos de către cei doi prie-

teni spre a-și umple servietele cu nuci cît pumnul. Totuși cînd, la numai o zi după ispravă, colegii îi ceruseră amănunte, Bănuțescu exclamase cu cea mai sinceră uimire: „Ce cîine, care cîine?! Acolo nu era nici un cîine!“ Pe Mănăilă această neatenție îl cam pusese pe gînduri, dar nu prea mult. La urma urmelor, nu ceea ce gîndea Bănuțescu îl interesa, ci, pur și simplu, faptul că-l avea ca prieten credincios și netemător cînd era vorba să lase lecțiile pentru o nouă idee.

— După ce inaugurăm mingea, dăm o fugă la complex, zise Mănăilă. S-a deschis un magazin pentru pescari. Articole de pescuit, preciză el.

— Noi nu sîntem pescari, spuse timid Bănuțescu. Și avem consultație la fizică...

— La fizică n-avem nici o consultație, în schimb o să fim pescari. Hai! Stai! A trecut factorul, avea un plic pentru tine. Scrisoare recomandată. N-a putut-o lăsa în cutie, trebuia să semnezi de primire.

— Și ce-a făcut? tresări ca dintr-un vis Bănuțescu. A plecat? S-a dus cu tot cu ea? L-ai lăsat să plece?

— Nu te grăbi. Așa mă cunoști tu pe mine? Am semnat în locul tău. Uite plicul. Cine-ți scrie? Citește-mi și mie, mor de curiozitate. Eu n-am primit niciodată o scrisoare recomandată. Dacă e recomandată, înseamnă că e foarte importantă, nu?

Bănuțescu îi smulse plicul din mînă. Dădu fuga pe scări, năvăli în apartament, se trînti pe pat și, înainte de a deschide plicul, îl privi minute în șir, răsucindu-l pe toate părțile. Ce-o fi înăuntru? Ce-o fi scriind? O fi așa cum crede el? N-o fi?

Într-un tîrziu desfăcu încetișor învelitoarea albastră și începu să citească, încet, cuvînt cu cuvînt, aproape silabisind, ca să nu scape nici o nuanță. „Mai există și minuni pe lume!“ murmură el. Scrisoarea era exact așa cum sperase să fie. O reciti de patru, de cinci ori. Împăturind plicul, îl vîrî în fața de pernă, pe urmă se răzgîndi și-l strecură în buzunarul interior al hainei, care era rupt, astfel încît plicul căzu spre poale, între căptușeală și stofă. Asta și voia Bănuțescu; să-l știe acolo, aproape și în siguranță, să poată reciti încă de zece, de o sută de ori cele cîteva rînduri ale scrisorii mult așteptate.

Peste puțin îi sună la ușă nerăbdător Mănăilă:

— Hai că am schimbat programul. Nu mai mergem nici la baschet, nici la magazinul pescarilor. Amînăm. La orizont s-a conturat ceva mai interesant. Popovici are un casetofon stereo și...

— Îmi pare rău, zise Bănuțescu, stînjenit. Nu cred că pot să vin. Am ceva de rezolvat. Mai multe.

— Și de cînd ai devenit atît de ocupat?!

— De cînd, de necînd, asta e!

— Hai, Bănuțică, lasă bancurile! spuse Mănăilă, speriat.

— Să știi că, începînd de azi... spuse Bănuțescu, dar socotind că este inutil să spună lucruri care se pot înțelege de la sine, tăcu schițînd un zîmbet stînjenit.

— „Începînd de azi!“ îl îngînă, năucit, Mănăilă. Dar ce e azi, dragă? Bănuțescu ridică din umeri.

— Stai! strigă Mănăilă. Acum știu: scrisoarea aia e de vină. Recomandata! N-ar fi trebuit să ți-o dau!

Dar Bănuțescu era convins că o astfel de scrisoare, recomandată sau nu, ajunge întotdeauna la cine trebuie, nimeni n-o poate opri.

ŞURUBUL

Era un şurub foarte mic, cu un arc şi mai mic, şi se rătăcise pe coridorul de la etajul întîi.

Codău Sorin l-a văzut, dar nu l-a ridicat. Alerga furios după Toderică Mircea. Bietul Toderică fugea disperat cu fularul fluturîndu-i ca o coadă de lînă.

Ronţea Ionel l-a văzut, dar nu l-a ridicat. Este electronist, şi-a demontat cu succes radio-ul „Solo“ şi, după ce l-a montat la loc, a descoperit că i-au mai rămas piese în plus, ce să facă el cu încă un şurub?

Vasiloiu Filip şi Horja Sergiu l-au văzut amîndoi în acelaşi timp avînd o inspiraţie comună: să joace fotbal cu el. Este atractiv, deoarece un şurub cu arc are traiectorii imprevizibile. Într-adevăr, la al patrulea şut a nimerit în geam. Sticla a crăpat umplîndu-se cu raze, dar n-a căzut. Totuşi cei doi au socotit că e mai bine să dispară.

Coculescu Doina l-a văzut şi l-a ridicat. Crezuse că e un cercel, dar constatînd că nu e decît un şurub l-a azvîrlit la loc.

Codău Sorin a mai dat o dată cu ochii de el dar tot nu l-a ridicat; gonea într-una după Toderică Mircea, care nu mai ştia pe unde să se ascundă.

Brînduş Octav l-a văzut şi l-ar fi luat, dar s-a temut că-l observă Niţan Grigore. Niţan are obiceiul să se facă stăpîn pe tot ce vede mai de soi la Octav, pe motiv că ar fi prieteni. Octav a renunţat la interesantul şurub. „Decît să mi-l ia şi pe ăsta . . .“

Dogaru Silviu nu l-a văzut de la început. A călcat pe el şi a alunecat, s-a lovit la genunchi. A vrut să-l ia şi să-l arunce la coş, dar s-a răzgîndit. „Las' să stea acolo, şi-a spus el, s-o păţească şi alţii, de ce să fiu numai eu păcălitul?“

Niculiu George l-a văzut dar, ca de obicei, venise cu întîrziere şi s-a gîndit că nu mai are rost să piardă timpul.

Viziru Ancuţa l-a văzut şi ea, dar şi-a spus că n-are nici un rost să-l ridice; asta-i treaba elevului de serviciu. „O să aflăm cine-i de serviciu, şi-a spus ea, şi-l dăm la *Semafor* pentru neglijenţă.“

Codău a trecut a treia oară în goană, a văzut şurubul, dar nu l-a ridicat. De data asta fugea şi mai tare întrucît acum alerga după el Naşu Fănică, noul şi voinicul coleg de bancă al lui Toderică Mircea.

Petculescu Alexandru l-a văzut şi el dar nu i-a dat nici o atenţie. De obicei umblă repetînd în şoaptă vreo lecţie. Se uită fix la tine dar de văzut vede numai teoreme, reguli şi definiţii.

Octav s-a întors să ia, totuşi, şurubul, dar nu l-a mai găsit. Dispăruse.

O oră mai tîrziu, echipa de filmare era gata să-şi înceapă lucrul. Pretutindeni domnea ordinea şi emoţia; avea să se nască un film despre ei şi şcoala lor. Niciodată nu arătaseră atît de simpatici şi de cuminţi. Locurile şi unghiurile de filmare fuseseră stabilite, proiectoarele scăldau totul într-o baie de lumină.

— Stop! a oftat operatorul. Stingeţi! Nu merge aparatul.

— Dar ce are? s-a necăjit regizorul. Ce-i lipseşte?

— Un şurub. Nu ştiu ce s-a întîmplat cu el.

— N-ar fi mare lucru! a spus Codău Sorin. Găsim noi altul, imediat.

— N-o să găsiţi nimic, e un şurub special, cu arc. Fără el, aparatul nu merge. Filmarea se amînă.

Toţi erau adînc dezamăgiţi dar tocmai atunci a intrat Toderică Mircea cu fularul fîlfîind. Era bucuros că măcar aici a scăpat de Codău. Avea în mînă şurubul cu arc:

— N-o fi ăsta?

— Ba da! a exclamat fericit operatorul. Unde l-ai găsit? Bravo ţie? Pe tine o să te filmăm cel dintîi. În prim plan!

— Nu e corect! a bombănit Codău. Păi şurubul ăsta l-am văzut şi eu! Toţi l-am văzut! Toderică n-are nici un merit!

Dar operatorul nu şi-a schimbat părerea.

ASALTUL

— Nu-i adevărat, îi spuse Remus lui Grigoraş, că sînt un băiat bun. Cred că nici nu există vreun tip „bun" sută la sută. Fiecare o scrînteşte în vreun fel. Ţi-am povestit cum am început eu să fac scrimă? Fusese la televizor o transmisie, mi-a plăcut, şi-a doua zi m-am dus glonţ la club, fără să mă interesez dinainte, fără să cunosc pe nimeni. M-am aşezat pe o bancă, m-am descălţat şi mi-am pus pantofii de baschet, nişte adidaşi portocalii cu bleu, miroseau a cauciuc nou şi a pînză curată, îi cumpărasem special pentru marele eveniment. Restul echipamentului, mult mai puţin arătos, a ieşit singur la iveală după ce m-am dezbrăcat: maioul alb şi chiloţii negri, care ni se cer la orele de sport. Am căutat un cîrlig liber în cuierul de scîndură nevopsită. Dulapurile închise cu lacăt erau probabil pentru echipamentul avansaţilor, adică pantaloni, pieptare, căşti şi mănuşi. Din încăperea alăturată, unde era armurăria, se auzea zgomotul ciocanului.

Antrenorul Mircioiu nu fusese încîntat de apariţia mea.

— Cîţi ani ai? 15? Eşti bătrîn pentru un începător. Am aici băieţi de vîrsta ta care sînt în lotul naţional. De ce n-ai venit mai devreme?

Nu dădusem un răspuns precis, dar aveam o înfăţişare prea serioasă ca să continue aşa.

— În fine, mi-a spus, du-te şi echipează-te, sper că ai ceva în sacul ăla.

Vestiarul, cu pereţii jupuiţi şi chiuveta care picura, cu cimentul umed sub grătarele de lemn, cu băncile vechi, tocite, mi se părea magnific. Cînd antrenorul te trimite la vestiar, eşti cincizeci la sută acceptat, cel puţin asta era impresia mea. M-am uitat la hainele din cuier încercînd să ghicesc, după aspect, ce fel de oameni le purtau. „Geaca" din piele roşie, cu ecusoane de toate culorile, părea a unui tip care ştie să se descurce. Cojocul încăpător, castaniu, larg în umeri de cel puţin şaizeci de centimetri, îmi vorbea despre un colos căruia îi era bine să-i cunosc la timp ideile, ca să ştiu dacă trebuie să mă feresc. Am studiat un palton mic şi ros, punîndu-mi toată încrederea în purtătorul lui, un băiat probabil modest şi liniştit.

M-am spălat îndelung pe faţă cu apă rece, ca să mă înviorez. Uneori se întîmplă să-mi vină atîtea gînduri, încît deodată încep să simt că nu mai sînt eu şi mă privesc cu ochi străini, din afara mea. Parcă mi se umple capul cu vată, atît sînt de confuz.

Sala nu era cine știe ce, adică nu prezenta minunile pe care ţi le imaginezi cînd spui „sală de arme". Patru planșe de linoleum ros, spaliere lucioase de cîte mîini se încleștaseră de ele, un „cal" și o „capră" peticite, o saltea. Cîţiva băieţi împungeau manechinele, o fată își studia mișcările la oglindă. Mircioiu lucra cu un tip înalt și subţire, trei perechi ocupau celelalte planșe. La fiecare asalt se auzeau strigăte răgușite. Cîţiva, de vreo 10—12 ani, se dădeau foarte preocupaţi peste cap pe saltea sau stăteau spînzuraţi de spaliere. M-am uitat așa vreo cinci minute, pînă cînd Mircioiu mi-a spus:

— Ce aştepţi? Fă vreo trei ture de stadion. Pușculiţă, du-te cu el, explică-i ce are de făcut.

Un băiat care tocmai săltase la calul cu mînere ateriză imediat, venind spre mine: mic, firav, surîzător.

— Haidem! îmi spuse.

Și mă trase de mînă, repetînd:

— Hai!

Probabil observase că stăteam pe gînduri dacă e convenabil să accept dăscăleala unui pitic de 13 ani. Dar intrasem în horă, trebuia să joc. Am ieșit. Ca și cum mi-ar fi ghicit gîndurile, Pușculiţă mi-a zis:

— O secundă dacă mai întîrziai, te trimitea acasă. Lui Mircioiu îi e dezagreabil să vadă că nu faci imediat ceea ce îţi ordonă.

„Dezagreabil"! Avea vocabular puștiul. M-am repezit pe pistă și de la început i-am luat-o cu vreo zece metri înainte. După primul tur, am început să mă sufoc. Pușculiţă, foarte proaspăt, m-a ajuns din urmă:

— Nu trebuie să te grăbești. E doar o încălzire. Reglează-ţi respiraţia. Nu mări fuleul. Apropie genunchii. De ce alergi ca un răţoi?

— Cine e răţoi? Poate te-ating . . .

— Coatele mai sus! Inspiră pe nas în patru timpi: un-doi, trei-patru. Expiră lung pe gură tot în patru timpi. Și: un-doi, trei-patru!

— Am impresia că ai ascultat de prea multe ori lecţia de gimnastică de la radio.

Dar pe măsură ce eu oboseam, Pușculiţă era din ce în ce mai vioi. Mi-am dat seama că el ar fi putut s-o ţină așa mult și bine, pe cînd eu abia mă mai tîram. Brusc, am început însă să mă simt ușor, senzaţia de sufocare dispăruse, alergam cu plăcere. M-am uitat cu coada ochiului la Pușculiţă. Cînd ne-am întors în sală, eram foarte vioi și abia așteptam să pun mîna pe sabie, dar Mircioiu ne-a cerut să facem „mersul piticului". Pușculiţă mi-a arătat îndatoritor despre ce era vorba. O chestie în aparenţă simplă, dar infernal de obositoare: să mergi pe vine. Eu ca un broscoi mai mare, el ca un broscoi mai mic. După cinci minute nu-mi mai simţeam picioarele. M-am prăbușit, terminat, într-un colţ.

— O să te înveţi și cu asta! mi-a spus Pușculiţă, continuînd conștiincios să umble pe vine. Este un exerciţiu esenţial pentru întărirea mușchilor picioarelor.

„Esenţial!" Esenţial era că, în loc să trec imediat la lucru cu spada, făceam tot felul de figuri ridicole și pe deasupra eram dirijat de un copil. Mă uitam la el cu cîtă seriozitate își înghiţea porţia de „mersul piticului".

Nu mi-a fost greu să înţeleg că aveam să lucrez mult și bine cu Pușculiţă. Numai el era, ca și mine, începător.

— O să treacă destulă vreme pînă o să intri pe planșe, cu Mircioiu.

— Și în timpul ăsta nu punem deloc mîna pe spadă? am bombănit eu.

— Ba da. Poate chiar mîine.

— De ce ți se spune Pușculiță?

— Anul trecut am făcut o excursie. Banii i-am strîns eu. De atunci mi-a rămas porecla de Pușculiță.

— Păi ce căutai tu anul trecut aici? Spuneai că ești nou.

— Între timp m-am îmbolnăvit. Am lipsit multă vreme. Acum trebuie s-o iau de la început.

Am înțeles de unde știa el atîtea lucruri. Era un fel de debutant veteran. După antrenament, mi-a făcut rost de un trening.

— Nu e bine să ți se răcească mușchii brusc. Data viitoare să-ți aduci lucruri de schimb și un prosop.

Mă dăscălea într-una. I-aș fi repezit cu mare plăcere un șut undeva, însă trebuia să tac și să înghit, fiindcă Pușculiță reprezenta, deocamdată, unicul punct fix de care mă sprijineam în sala de scrimă și singurul om cu care puteam vorbi. Ceilalți, avansați și oameni de performanță, alcătuiau vreo patru grupulețe, cu glumele și treburile lor, nu-mi acordau nici măcar o privire. În legătură cu cojocul, nu greșisem: aparținea, într-adevăr, unui oarecare Grosaru, o namilă care, aveam pe urmă să aflu, făcea și judo. „Geaca“ roșie cu ecusoane, tip pilot de formula unu, îmbrăca sacrul trup al lui Stelu Pomete, un deșirat cu fața plină de bubulițe. Eu și cu un singur coș pe obraz mă simțeam nefericit, dar lui ce-i păsa de bubulițe, cînd era în lotul național de juniori? Toți îl întrebau ba una, ba alta, îl luau cu binișorul, iar Pomete se răsfăța ca un pisoi cînd simte că-i dai lăptic. Cel mai atent cu el era Grosaru, parcă i-ar fi fost un fel de gîdilitor cu simbrie. Niciodată nu mi-au plăcut oamenii care găsesc plăcere în a-i măguli pe cei care au oricum parte de destule laude.

La lecția următoare, Mircioiu, deși pe mine mă interesa spada, mi-a dat o floretă cu garda scofîlcită. „Deocamdată e bun și un băț!“ mi-a spus el, apoi mi-a arătat ce trebuie să fac și m-a lăsat cu Pușculiță, la manechine. Înainte de asta, bineînțeles, făcusem tururile de stadion, „mersul piticului“ și exerciții pentru însușirea poziției corecte — dreptul înainte, cu genunchiul îndoit și laba în poziție perpendiculară față de cea a piciorului stîng. Treaba asta o studiam în fața oglinzii. Mai erau și alții, inclusiv fete, care făceau același lucru. Întîi m-am temut că au să rîdă de picioarele mele lungi și ațoase și de labele mele numărul 44 — dar nu rîdea nimeni. Fiecare își vedea de propriul exercițiu.

Pe urmă m-am năpustit la manechin. Era prima oară cînd aveam arma în mînă.

— Nu așa! mi-a tăiat elanul Pușculiță. Încearcă și cu mișcări separate. Întîi întinzi arma... așa, și pe urmă fandezi. Acum leagă pozițiile.

Am vrut să-i spun că scrima e sportul exploziei, al iuțelii, dar ca de obicei mi-a ghicit gîndurile.

— Rapiditatea vine încet, nu știai?

Se pricepea omul și la paradoxuri. Dar m-am uitat cu înțelegere la el; era stîngaci și la propriu și la figurat. Lucra mai slab decît mine. E drept, pasul și fandarea erau corecte, în schimb mîna îi mergea anevoie. Asta m-a făcut să-i mai trec cu vedere cicăleala. Am observat că de multe ori e mai bine să-l lași pe fiecare cu ideea lui fixă. Nu obții nimic dacă-l contrazici. Avea Pușculiță plăcerea să mă dăscălească, treaba lui. Între timp, uitîndu-mă în jur, învățasem ceva important: toți gălăgioșii de la vestiar munceau zdravăn. Pomete nu se jena să studieze zeci de minute una și aceeași mișcare. Am reținut acest lucru și l-am aplicat. Era util, mai ales că Mircioiu nu-mi acorda mare atenție. La începutul

programului ne spunea, mie și lui Pușculiță, ce aveam de făcut și ne lăsa în paza propriei noastre conștiințe.

Se apropiau campionatele republicane pe echipe și el lucra intens cu cei care veneau la sală zilnic, iar Pomete venea uneori și de două ori pe zi. Mi-am dat seama că o fi el cum o fi, dar că nu e muncitor nimeni nu putea zice. Mi-am vîrît bine chestia asta în cap și am cîrtit împotriva lui Mircioiu — adică de ce se ocupă el numai de vedete, iar pe mine mă lasă în seama unui copil? În realitate eram însă mulțumit și cu atît. Bine că puteam respira aerul sălii de scrimă și, în general, al stadionului. De trei ori pe săptămînă, între 5 și 7 după-amiaza, mă simțeam alt om. Pe pistă alergam în rînd cu atleții adevărați. În sala din dreapta noastră lucrau boxerii; în cea din stînga se făcea judo. La etaj, erau halterofilii și luptătorii. Nimeni nu se sinchisea de ceilalți, vreau să spun, ce-mi plăcea mie în mod special era că puteai să faci orice: să alergi, să faci „bicicleta pe spate", să țopăi într-un picior și chiar să urli. Totul era socotit antrenament și respectat cu sfințenie.

Odată, la plecare, Pușculiță m-a întrebat dacă sînt grăbit. I-am spus că nu sînt mai grăbit decît altă dată.

— Atunci n-ai vrea să mergi nițel cu mine? Sînt acolo doi băieți care caută gîlceavă. Vino cu mine măcar pînă la colț.

Rugămintea lui Pușculiță era măgulitoare. În fine, își arătase slăbiciunile de copil. Am fost de acord să-l duc pînă acasă. Am întîlnit un grup de șmecheri, dar spre norocul meu ne-au lăsat în pace. „Te-au văzut pe tine!" mi-a spus Pușculiță, și m-am simțit foarte mîndru.

— Dacă tot ai venit pînă aici, intră puțin, m-a invitat el.

— Ce-o să zică maică-ta?

— Au mai fost și alții.

Pușculiță stă într-o căsuță bătrînească, în apropierea lacului. Are curte, pomi, flori, straturi de zarzavat, cîine și găini.

La început am fost cam stingherit văzînd cîtă lume forfotea acolo: și bunicii lui Pușculiță, și o mătușă cu soțul și copiii ei, și o verișoară studentă. Erau cu toții într-o activitate intensă: tăiau lemne, spălau rufe, tocau vinete. Aerul mirosea a crini, a plăcintă cu brînză, a săpun, a ciorbă de roșii. Tatăl lui Pușculiță, cățărat pe acoperiș, punea țigle noi, și-a strigat cam acru lui fiu-su:

— La ora asta se vine? Parcă fusese vorba că mă ajuți.

— Păi dacă am fost la antrenament!

— Te-nvîrți pe-acolo fără nici un rost. Cînd o să pricepi asta?

Pușculiță a oftat și m-a tras repede în camera lui. Maică-sa ne-a adus dulceață și, pentru mine, o cafea. Nu beau cafea! Nu înțeleg ce găsesc oamenii în zeama asta neagră și amară, după cum nu-i înțeleg nici pe fumători. A stat nițel cu noi, foarte amabilă și, înainte de a pleca, mi-a spus, stînjenită:

— Mata ești mai mărișor și, după cîte știu, băiat cu judecată. Nu-ți mai amintești de mine, dar eu te cunosc, am fost colegă cu mama dumitale. Oare crezi că băiatul meu mai are vreo șansă?

N-am înțeles la ce se referea. Să fi făcut Pușculiță vreo „strîmbă"? Dar ceea ce mi-a atras și mai mult atenția au fost spada, masca, două cupe, trei medalii și vreo cinci diplome rînduite frumos pe unul din pereți. Erau acolo și cîteva tăieturi din ziare lipite pe carton și înrămate sub sticlă. Pușculiță al meu fusese, cu un an în urmă, vicecampion național la

spadă, categoria juniori mici! Nu-mi venea să cred, eram atît de mirat încît am băut cafeaua din trei înghițituri.

— Cînd m-ai întrebat de ce mi se spune Pușculiță, ți-am povestit despre o excursie, zise el. Am făcut ca prostul „buf“ într-o rîpă și mi-am fracturat brațul drept în trei locuri. M-au ținut o grămadă în ghips. Am și niște cuie de aur prin oase; reprezint o valoare! În general, acum totul e în regulă, pot să scriu, să ridic ceva, să mănînc, uită-te, ai zice că e o mînă normală, și chiar este, dar nu și pentru scrimă.

— De-asta lucrezi tu cu mîna stîngă?!

— Da. Am luat-o de la început. E foarte greu.

— Și ce speri?

Pușculiță ridică din umeri:

— Ce pot spera? Să trag cu stînga cum trăgeam cu dreapta.

— Mircioiu de ce nu se ocupă mai mult cu tine?

— Nu crede că reușesc.

— Cum e cînd ești campion?

— N-am fost niciodată campion.

— Mă rog, ai fost ceva pe aproape. Locul doi.

Pușculiță s-a uitat la peretele lui cu trofee:

— La început, nu-ți dai seama. E altfel de cum se scrie prin reviste. Te gîndești cît de puțin le-a lipsit altora ca să fie în locul tău. Aproape că ți-a rușine. Nu, nu ăsta-i cuvîntul. E un fel de mirare: știi că sînt încă zece la fel de buni, dar ție ți-a ieșit un asalt în plus. Asta e faza întîi. A doua e cînd te dumirești că totuși ești cineva. După cîteva săptămîni te uiți la diplomă și la cupă și te întrebi: „Eu le-am luat? Sînt ale mele?“ Și-ți pare rău că momentul nu se repetă mai des, și tragi tare la antrenament, și te uiți urît la cei care ar putea să devină mai buni decît tine.

— Ce zici, Pușculiță, dar sincer: mă vezi pe mine ajungînd, hai, nu chiar campion, dar măcar titular în echipa clubului?

Chipul cumsecade al lui Pușculiță s-a încins de o mînie bruscă:

— Habar n-am ce-o să fie cu tine, dar eu, dacă îmi „fac“ mîna stîngă, ies în mod sigur campion.

— Și de ce'o spui cu atîta furie?

— Mă gîndeam la viață.

— Te gîndeai la viață!? Filozof să te faci. Și cum e viața, Pușculiță, cum e viața?

— E cam așa că, exact cînd ți-e lumea mai dragă, te pomenești ori cu o fractură, ori cu unul mai bun decît tine. Singura soluție e să obții maximum de succes, cît ești în formă, ca să nu-ți pară rău mai pe urmă.

I se albiseră buzele de încrîncenare. Am simțit că îi vine să plîngă.

Din ziua aceea, am început să ne împărțim distracțiile. Pușculiță se amuza învățîndu-mă tot felul de trucuri, cum ar fi atragerea adversarului în atac, anume ca să poți puncta prin paradă-ripostă, apoi mă înveseleam eu și bombănea el, fiindcă începea „concertul pentru mîna stîngă“. De mîna dreaptă i-am zis să uite complet, nici să-și sufle nasul cu ea nu-i mai dădeam voie. Totul cu stînga: scris, ping-pong, traforaj. Mi-am adus aminte și de un joc vechi: trîntești claie peste grămadă vreo sută de bețișoare subțiri și lungi cît patru chibrituri cap la cap, și pe urmă iei unul cîte unul, avînd grijă să nu le clintești pe celelalte. Fiecare greșeală, un punct penalizare. Dacă punctele astea i-ar fi fost notate pe obraji cu pixul, atunci Pușculiță, cel puțin în prima săptămînă, ar fi arătat ca o bibilică. La școală a avut necazuri cu noua lui caligrafie, în schimb s-a

trezit lăudat pentru desene; le făcea mult mai artistic decît înainte avînd — după părerea profesoarei, care nu observase că recent afirmatul talent ţine creionul în mîna stîngă — „o linie esenţializată, spontană şi plină de poezie". După mine, erau nişte biete contururi neclare, dar aşa sînt profesorii tineri, se entuziasmează repede şi foarte bine fac.

Am găsit multe alte exerciţii pentru stînga lui Puşculiţă, de exemplu să bată cuişoare într-o scîndură de stejar, să arunce suliţa într-o ţintă plasată întîi la cinci, apoi la zece, apoi la douăzeci de metri. Pe deasupra, micşoram mereu ţinta, iar pe urmă i-am făcut una mişcătoare. L-am pus să şi brodeze! Cine crede că e uşor să faci lucrurile astea cu altă mînă decît cea cu care ai fost obişnuit n-are decît să încerce. Garantez că se lasă păgubaş după cel mult cinci minute. Puşculiţă însă nici o clipă n-a dat semne de descurajare. Obosit şi furios, da, era, şi chiar l-am auzit mîrîind nişte ocări, pe care nu bănuisem că le cunoaşte. O săptămînă i-a trebuit ca să pună, cu aţă roşie, cîteva motive populare pe un guler de cămaşă. Cosea, descosea şi-o lua de la început, se înţepa, bombănea, da-n cele din urmă i-a ieşit şi era atît de mîndru că numai în cămaşa asta s-a apucat să umble, nimeni nu ştia că podoaba era lucrată de mîna lui. Spuneau că uite, şmecherul, se ţine de modă, şi o grămadă de inşi au început să alerge prin magazine după cămăşi asemănătoare.

A venit şi ziua cînd Mircioiu, în vesta lui de protecţie din piele groasă, ca de şa, m-a invitat pe planşă. Era prima oară cînd lucra cu mine. Mi-am amintit tot ce învăţasem de la Puşculiţă. Am încercat să fiu cît mai calm, să execut corect toate mişcările şi să atac decis. Mircioiu mi-a făcut vreo mie de observaţii, dar la urmă mi-a spus că ar dori să vin nu trei ci patru zile pe săptămînă la antrenament, şi dacă pot chiar cinci. Sub mască eram transpirat şi de oboseală, dar şi de emoţie; invitaţia aceea suna a început de consacrare.

— Ai lucrat foarte frumos cu el, i s-a adresat lui Puşculiţă. Bine că am aflat şi eu cine o să-mi ia locul cînd o să ies la pensie, ai talent de antrenor.

Puşculiţă a rîs, dar în ochi n-avea nici urmă de veselie, dimpotrivă, multă tristeţe şi cred că şi un fel de reproş la adresa mea. Era limpede că din ziua aceea urma să lucrez cu alţii, în grupul avansaţilor. Acum aveam spada mea şi echipamentul meu, şi de vreo cîteva ori am luat spada la mine, deşi acest lucru nu e permis. Am scos-o din sală pe furiş, să mă plimb cu ea, s-o vadă lumea ieşind misterioasă şi teribilă din sacul de sport.

Cîteva luni mai tîrziu, figuram ca rezervă în echipa clubului. Antrenament, patru zile pe săptămînă. Se apropia Cupa de primăvară. Lucram cu cei mai puternici colegi, inclusiv cu Pomete, la care destul de des smulgeam o victorie. Puşculiţă rămăsese în colţul începătorilor, agitîndu-se cu spada în mîna stîngă. Îmi spuneam mereu: „Mîine lucrez cu el!", dar acum nu mai aveam timp: numărul orelor şi gradul de dificultate al antrenamentelor sporise. Dar după campionate, îmi spuneam, o să lucrez în mod sigur cîte o oră pe zi cu Puşculiţă, o să-i fac o stîngă de aur. Însă după cupa de primăvară a venit campionatul pe echipe, apoi primul concurs internaţional. Abia aveam timp să-mi salut prietenul.

Deocamdată apăruse încă unul nou, tot cam de vîrsta mea, şi tot picat din lună cum fusesem eu, iar Puşculiţă, amabil şi sîrguincios, alerga de zor cu el pe pistă, învăţîndu-l cum să se încălzească . . .

UŞA

Totul mergea bine în clasa a VII-a C cu excepţia uşii. Începuse să scîrţîie, mieuna ca o pisică.

E drept, nu făcea asta mereu şi nu la intrarea oricui. Ianculescu Miron, de exemplu, reuşea s-o manevreze fără nici un zgomot. Ajunsese la un înalt grad de dexteritate.

— Cum faci, Ianculescule? Arată-ne şi nouă!

Ianculescu a apăsat clanţa, a deschis, a ieşit, a închis. Nici un zgomot. A deschis, a intrat, a închis. Funcţionare perfectă. A repetat operaţiunea de cîte ori i s-a cerut. Se mişca plin de siguranţă şi agil ca un dansator. De fiecare dată, acelaşi rezultat: nici un zgomot. Ianculescu era foarte mîndru.

Dudă Aurel, care-l urmărise cu cea mai mare atenţie, a zîmbit luminos:

— Acum ştiu, dă-te la o parte, am prins mişcarea!

Dar abia a întredeschis uşa că mieunatul s-a şi făcut auzit. Dudă a încercat din nou. Nici o îmbunătăţire; uşa era din ce în ce mai guralivă, îţi făcea timpanele ferfeniţă. Pentru Dudă acest lucru era din cale-afară de neplăcut. El, chiar şi în condiţii normele, avea probleme cu veşnicele întîrzieri la ore. Acum situaţia se complicase; una e să te strecori discret în clasă la trei-patru minute după profesor, şi cu totul altceva să-ţi faci apariţia declanşînd nesuferitul scîrţîit.

— Ianculescule, a spus Margareta Nisipoiu, ocupă-te de Dudă, nu fi egoist, ajută-l şi pe el să înveţe cum să deschidă uşa fără să scîrţîie.

Dudă nu s-a împotrivit, mai fusese ajutat, avea experienţă. Nu la fel de încîntat a fost Ianculescu Miron, care-l ajutase şi altă dată şi deci avea şi el experienţă.

Timp de cîteva zile s-a străduit să-l înveţe pe Dudă cum să deschidă uşa fără zgomot dar, ca de obicei, Dudă era distrat, neatent, se plictisea repede, spunea „Gata, acum ştiu!" şi pleca la ale lui.

N-avea spirit cooperativ!

În cele din urmă, Ianculescu a aplicat soluţia pe care o mai folosise: aceea de a face el ceea ce trebuia să facă Dudă. Mai precis, beneficiind de faptul că stă în prima bancă, chiar lîngă uşă, trăgea cu urechea la ce se întîmplă pe coridor şi, auzind tropăitul lui Dudă, sărea cu paşi de vată în ajutorul veşnicului întîrziat, deschizîndu-i uşa fără nici un zgomot.

Margareta era bucuroasă, considerînd rezolvată problema lui Dudă. Rămăseseră însă altele. Uşa scîrţîia din ce în ce mai supărător. Oricît ar fi fost de voioşi, profesorii, intrînd în această clasă, deveneau posaci la auzul stridentului zgomot. Posaci şi severi. Observau că, pe lîngă scîrţîit, în clasă mai exista şi cîte un ghemotoc de hîrtie, cîte o spuză de coji de seminţe de floarea-soarelui, cîte-un elev care uitase pe ce stradă e frizerul. Indispoziţia pricinuită de scîrţîitul uşii acţiona pe zone nedorit de largi.

— Prea multe necazuri ne face uşa asta! Trebuie să găsim o soluţie! a spus Margareta.

Ideile n-au lipsit:

— Să facă Ianculescu un ghid: „Istrucţiuni speciale pentru folosirea acestei uşi"! a spus Baltă Florentin. Îl copiez eu frumos, mare, pe carton, şi-l afişez în două exemplare, unul afară şi unul înăuntru.

— Să organizăm un concurs: „Cine deschide mai bine uşa, cîştigă!", a spus Soare Nicoleta. Asta o să ne oblige pe toţi la o pregătire specială, nu-i aşa?

— Cel mai fain ar fi să lăsăm ușa deschisă tot timpul! a spus visător marele întîrziat, Aurică Dudă.

Discuția avusese loc înainte de ore. La intrarea în clasă, s-a întîmplat un lucru neașteptat pentru ei, dar normal pentru restul lumii: ușa *nu* mai scîrțîia!

Fiecare, inclusiv Dudă, a deschis-o și a închis-o neîncrezător, cînd cu precauție, cînd cu forță, fără menajamente, de cîte zece ori. Nici un zgomot. Ai fi spus că este o ușă de catifea, cu balamale de catifea și cu închizătoare tot de catifea.

Aproape că le părea rău: se învățaseră cu acest scîrțîit. Găseau că, la urma-urmelor, fusese ceva simpatic, ba dintr-un punct de vedere îi simțeau lipsa.

— Cine a reparat-o? s-a răstit Dudă, posomorît. Văd urme clare: balamalele au fost unse și reașezate, iar muchea geluită și revopsită. Bineînțeles, s-a amestecat un deștept care vrea să fie remarcat! Și nici măcar nu se pricepe. Priviți, trei, ba patru fire din pensulă au rămas lipite în vopsea, asta-i treabă de om serios?

Profesorii au observat însă cu plăcere perfecta funcționare a ușii:

— Bravo, ați reparat-o excelent! Ce ușă bună! O capodoperă. Ți-e mai mare dragul s-o deschizi. Acum deschideți și caietele, să vedem ce-ați scris.

Și atunci, în liniștea desăvîrșită, s-a auzit *scîrțîitul penițelor* ...

PRIMUL SUCCES

El ar fi vrut ca totul să dureze cît mai mult, să nu se termine niciodată!

Dar n-a ținut decît cinci minute.

„Limpezeanu Marin, poftim la tablă! și el a pornit într-acolo împiedicat și temător ca de obicei. Limpezeanu Marin, te rog să ne vorbești despre ... și el s-a pomenit vorbind. Mulțumesc, Limpezeanu, de-ajuns, poți să mergi la loc!"

Atît! Da, dar în bancă s-a întors *alt* Limpezeanu, cu totul diferit față de cel care plecase. Asta era!

Clasa întreagă asistase cu uimire la apariția unei „ediții Limpezeanu" într-o variantă absolut uluitoare, atît pentru colegi cît și pentru el însuși.

Căci luase primul 10 din viața lui.

Multă vreme își imaginase că obținerea unui 10 nu poate fi decît o lungă și extenuantă bătălie.

Nimic din toate astea.

Dimpotrivă, episodul s-a distins prin atmosferă plăcută și lipsă de efort.

„Nemaipomenit! exclamă în gînd Limpezeanu. S-ar zice că e mult mai ușor să iei un 10 decît un 5! Pentru 5 sau pentru 6, transpiri ca vai de capul tău; în schimb zecele nu te lasă să aștepți, apare simpatic și grațios ca o invitație la dans!"

Era o triplă performanță, deoarece se nimerise ca primul 10 al lui Limpezeanu să fie unicul din clasă în ziua aceea, la algebră. Dat de către cel mai sever profesor.

Dar Măruntelu Ilie a spus că e vorba de noroc, nici un merită să discutăm:

— Știai și tu un *singur* lucru dintr-un milion și tocmai acela ți-a căzut. Bafta...

Bumb Elisabeta îi spuse lui Ilie că mai bine și-ar aminti cum, în urmă cu o lună, Limpezeanu Marin, Hărăbuță Toma și Miloi Valerian promiseseră că se vor schimba cu totul, că vor învăța bine și așa mai departe.

— Da, a zis Podoabă Virgil, îmi amintesc, dar Hărăbuță și Miloi au uitat de mult această poveste frumoasă. Cum se explică faptul că Limpezeanu *n-a uitat și el?!*

Gologan Remus a încercat să strecoare ideea că performanța s-ar datora faptului că el i-ar fi suflat lui Limpezeanu, cu mare măiestrie, răspunsul.

Vasiloiu Adriana a observat că, în acest caz, nu se explică de ce el însuși, Gologan cel deștept și vorbăreț, devine stînjenitor de tăcut cînd e rîndul său să răspundă la oră.

Miloi Valerian, vechi amic al lui Limpezeanu, s-a plîns:

— Maică-mea nu mă mai lasă de acum la joacă pînă nu-mi fac toate lecțiile: „Ce, Limpezeanu poate să ia 10 și tu, nu?"

Profesorul de matematică i-a mulțumit însă de față cu toată cancelaria profesorului diriginte: „Felicitări pentru succesul lui Limpezeanu". Însă dirigintele a precizat:

— Meritul nu este al meu, ci numai al lui Limpezeanu.

A doua zi, dirigintele a plecat mai devreme spre școală pentru a-l întîlni pe tatăl lui Limpezeanu în drum spre combinat, ca să-l felicite. Iar omul a dat același răspuns:

— Tot meritul este al băiatului.

Limpezeanu se uită la fluturii de zăpadă care roiesc dincolo de geam. Își face lecțiile de aproape două ore dar n-a obosit. În urmă cu trei-patru săptămîni, da, se simțea sfîrșit, plictisit, voia să lase totul baltă și să se ducă la joacă. Numai el știe cît strînsese din dinți ca să rămînă „în tranșee" și cu cîtă apă rece se spălase pe față ca să se învioreze și să ia de la început o problemă pe care o greșise de trei ori. Știe cineva ce înseamnă să citești, iarăși și iar, o lecție din care nu înțelegi nimic și să te încăpățînezi și s-o reiei pînă cînd, deodată, totul se clarifică și constați că ai învățat-o? Limpezeanu, în orice caz, știe, pentru că a trecut prin toate astea.

Simte, în fine, pentru întîia oară, plăcerea de a învăța. I se vorbise despre asta, dar nu crezuse. Cum să-ți placă lecțiile?! Ele sînt necesare, nu plăcute. Ba sînt și foarte plăcute! spune acum Limpezeanu. Succesul este hrana învingătorului.

Atunci i se păruse că cinci minute reprezintă o durată nedrept de mică pentru o fericire atît de mare ca obținerea primului succes. *Acum* se gîndește că uneori ceea ce ne bucură nu trebuie măsurat cu ceasul. Cum să măsori dorința de a fi mai bun? Sau voința, curajul, puterea de a lua totul de la capăt! Sau satisfacția de a le aduce bucurii celor pe care îi iubești? Acestea se măsoară în intensitate.

„Ce de cuvinte importante, își spune Limpezeanu, și toate vin la mine cu un rost anumit. Înseamnă că le merit!“

De atîta efort de gîndire neobișnuit pentru el, aproape că a amețit și-l doare capul, dar este foarte mîndru.

RADU MERIȘOR LA LIBRĂRIE

— Bună ziua! zise Radu Merișor, politicos.

— Bună ziua! răspunse fata. Cu ce vă servim?

El rămase cîteva clipe pe gînduri; nu că ar fi fost nehotărît în privința alegerii obiectului după care intrase în librărie, ci pentru că nu era obișnuit să i se vorbească cu dumneavoastră. I se întîmpla pentru prima oară ca o persoană, și mai ales una mai în vîrstă cu cel puțin cinci-șase ani, să-i spună dumneavoastră.

— Aveți pixuri colorate, tip carioca, modelul acela nou?

— Bineînțeles că avem, pot să vă asigur că sînt și foarte bune, priviți!

— Ah, sînt, într-adevăr, reușite, dați-mi, vă rog, o cutie. Abia aștept să desenez cu ele.

— Îmi pare rău. N-avem.

— Dar acestea ce sînt?!

— Iertați-mă, zîmbi fata, amabilă, voiam să spun că *pentru dumneavoastră* nu avem!

— N-am mai auzit una ca asta! se miră băiatul. Adică pentru alții aveți și pentru mine, nu?

— Îmi pare rău, dar lucrurile stau chiar așa cum spuneți. Ar fi trebuit să vă explic de la început: cutia cu creioane colorate pentru dumneavoastră *n-a fost încă fabricată!*

— Curios, zise el derutat. Mi se întîmplă pentru întîia oară să aud așa ceva!

— Cred că exagerați, surîse fata. Pot îndrăzni să vă rog să reflectați mai îndelung asupra acestei chestiuni? Dacă vă gîndiți bine, veți constata că lucrul vi s-a mai întîmplat de multe ori, atît că rolul dumneavoastră a fost diferit față de cel de acum! Nu de mult — dacă-mi permiteți să vă reamintesc — trebuia să vă duceți împreună cu colegii la culesul cireșelor. Dumneavoastră sînteți *singurul care a lipsit* și, astfel, camionul a plecat cu cîteva kilograme de cireșe în minus. După ce s-au vîndut toate cireșele culese de colegi, următorii cumpărători au rămas fără. Exact! Fără cireșele pe care ar fi trebuit să le culegeți dumneavoastră! Ați motivat că a trebuit să vă ajutați părinții la zugrăvit. De fapt, n-ați făcut nici asta, spunîndu-le că, fiind miercuri, sînteți tehnician de serviciu la atelierul unde se repară materialele sportive. Dar n-ați fost nici acolo! Mă întreb sincer dacă aveți cît de cît idee de ceea ce este în capul dumneavoastră... Ținînd seama de toate acestea, cum vă mai puteți mira că s-o fi întîmplat ca un muncitor de la fabrica de creioane *să uite exact de creioanele dumneavoastră?*

Merișor oftă. N-avea ce să răspundă.

— Ce fel de librărie este aceasta?! murmură el, fîstîcit, trăgîndu-se spre ușă.

— O librărie obișnuită, zîmbi fata. Dar ce-i cu dumneavoastră? Ați cerut o cutie de carioca, model nou, v-am arătat-o, însă de cîteva minute vă tot uitați la ele și nu spuneți nimic. Poate nu vi se par destul de bune?

— Ba cum să nu, dar ați *spus* că mie nu-mi puteți da aceste creioane...

— Cum aș fi putut să vă spun asta?! Nu înțeleg despre ce vorbiți! Chiar mă întrebam la ce vă gîndeați stînd așa, tăcut, de parcă ați fi uitat ce doriți să cumpărați. Am avut impresia că visați cu ochii deschiși! Bonul dumneavoastră e făcut de mult, achitați-l la casă. Vă rog să mai treceți pe la noi, unitatea e foarte bine aprovizionată, stăm oricînd, cu plăcere, la dispoziția *dumneavoastră!*

EXCURSIA

Motoi încheia plutonul, transpirînd pe bicicleta veche, greoaie, reparată și răsreparată, în pedalele căreia se opintise și bunicul său. Singurul ei avantaj erau cele două retrovizoare enorme, care o făceau să semene a insectă cu urechi de elefant.

Prin aceste retrovizoare, Motoi trebuia să asigure liniștea întregului șir, din care numai Vichi Boiangiu ieșea mereu, cutreierînd formația și povestind cu mare însuflețire ceva, care stîrnea exclamații de amuzament. În mod special distingeai rîsul Silviei. Se vorbea despre familia Stamatescu, care-și înconjurase cu un gard înalt de sîrmă cireșul plantat dinaintea apartamentului. Cum se însera, de pe la etaje plonjau fire de nailon cu care băieții, și mai ales Vichi, pescuiau cireșele aromate. Nu se alegeau cu mare lucru, agoniseala de-o oră abia umplea o ceașcă, dar de fapt nu cireșele reprezentau marea satisfacție, ci operațiunea în sine, spectacolul lațurilor care ciuguleau trofee din creștetul pomului.

Întîmplarea o povestise mai de dimineață Motoi și nu obținuse o izbîndă notabilă, ba Silvia chiar se răstise la el: „Cînd o să isprăvești cu aiurelile, om serios ești tu?“ Reluată însă de Vichi Boiangiu, istoria cireșului se bucura de mare trecere și, ascultînd-o, Silvia se topea de haz și admirație. „Poate n-am eu talent de povestitor!“ oftă Motoi.

Văzînd brusc în retrovizor mașina, abia a avut timp să strige „Vichi, pericol!“ Bătrînul I.M.S., cu caroseria tăiată la jumătate și transformat în camionetă, trecu în goană, zăngănind, huruind și lăsînd în urmă o coadă de gaze albăstrii. Vichi, care zburda pe flancul șirului, nu mai avusese timp să se înscrie pe dreapta; țîșnise direct printre Silvia și Grigoraș, nimerind în șanț. Era singura soluție, și dacă Motoi nu l-ar fi avertizat în ultimul moment, n-ar mai fi apucat s-o aplice.

— Aiuritule! Ce strigi așa? bombăni Vichi, ridicîndu-se din șanț. Credem că vine vreun tren! Văzusem de mult amărîta aia de camionetă. Dacă nu urlai, luam virajul ca lumea, eram pregătit.

Nu văzuse nimic, nu fusese pregătit pentru nici un viraj și era alb ca hîrtia dar, așa cum se întîmpla întotdeauna, tot lui i se dădu dreptate, fiind lăudat pentru modul acrobatic în care se descurcase. Motoi, în schimb, se pricopsi cu observații aspre: de ce e fricos, de ce stîrnește panică?

Totuşi pneurile camionetei lăsaseră dungi negre pe asfaltul zgrunţuros, exact acolo unde fusese Vichi înainte de a plonja. Probabil că şoferul încercase să frîneze.

„Dacă n-aş fi strigat la tine din vreme, era vai de oasele tale, găgăuţă! N-ar fi mai bine să recunoşti că te-am scos din bucluc?" se răsti în gînd Motoi la Vichi.

Acum, că era singur la postul de observaţie, îşi putea îngădui să spună tot ce gîndea; nu-l auzea nimeni. Îl făcu pe Vichi palavragiu, laş şi vanitos, priceput în a se lăuda pe meritele altuia.

„Te aranjez eu, n-avea grijă! bombăni Motoi. De ce ţi-a fost teamă n-o să scapi, îţi garantez".

Jocul era foarte simplu şi tocmai din cauza asta dificil: trebuiau să străbată sectorul de un kilometru — pădure, colină, lunca rîului Tulburea — ca în orice concurs de orientare. Profesorul Doxănescu plantase din vreme fanioanele care trebuiau culese de cine ajungea mai repede la ele. Aşezase tăbliţele cu titluri de opere literare, ca să scrii pe fiecare numele autorului. În fine, încercuise cu praf de cretă diferite plante, urmînd să notezi în carneţel cum se numesc. Toate astea se punctau separat, isprava adăugîndu-se la rezultatul final, adică la timpul parcurgerii traseului, cu un ochi la busolă, altul la ceas şi amîndoi la „omul de cart", pentru că Doxănescu inventase şi aşa ceva. „Omul de cart" era un observator bine ascuns, de care trebuia să te fereşti: de cîte ori îţi vedea numărul scris mare pe pieptul şi pe spatele tricoului, te alegeai cu scăderea unui punct din rezultatul final.

Pămînt umed, acoperit de frunze noi. *Străinul.* Cine a scris cartea asta? Titus Popovici, zise Vichi, tîrîndu-se la adăpostul unui tufiş.

Remus şopti:

— Stai, că mai e una cu acelaşi titlu scrisă de un francez, Albert Camus.

— Păi noi pe care îl punem? zise Vichi.

— Pe amîndoi, zise Remus. Să vadă Doxănescu cu cine stă de vorbă.

Dar ca să ia tăbliţa, trebuiau să iasă din zona vegetaţiei şi puteau fi văzuţi.

— Tare-aş vrea să ştiu unde-i ascuns urîtul ăla de Motoi. Într-un copac? Prin stufăriş !În porumb? bombăni Vichi.

„Urîtul de Motoi" era foarte bine adăpostit, exact acolo unde nu s-ar fi aşteptat nimeni: în podul casei pădurarului, aflată destul de departe. Cu greu ar fi putut altcineva, în locul lui, să vadă de-acolo ce se întîmplă pe traseu, numai că Motoi pusese în rucsac — lîngă o jumătate de franzelă tăiată ca un sandviş şi umplută cu brînză, ceapă şi salată — giganticul binoclu marinăresc al profesorului Măndoiu. Meticulos, scoase carneţelul special pregătit şi începu să scrie: *„Nr. 12. Vătăşelu. Umblă tîrîş cu o legătură de crengi pe cap. Nr. 9. Grigoraş. Fuge de la pod la şura de paie. Sprintează bine, dar l-am văzut. Din nou nr. 12; culege un fanion: Nr. 24 . . ."*

Motoi reglă binoclul şi clătină furios-compătimitor din cap. 24 era Vichi Boiangiu care, crezîndu-se nevăzut de nimeni, aplica o idee pentru care ar fi meritat dat afară din concurs. Motoi notă cu o precizie plină de răceală: *„24, Vichi. S-a ascuns în porumb şi îşi pune un număr nou, 14. E o dublă incorectitudine: întîi ca să mă inducă în eroare pe mine şi al doilea, ca să-i scadă şansele Silviei, fiindcă ea are nr. 14 şi e înaintea lui cu vreo sută de metri".*

Motoi rămase cu pixul în aer. În capul lui se înfiripa un raționament îngrijorător. *„Să zicem că fluier, opresc jocul și dezvălui manevra lui Vichi. Bun; îl scot din cursă, se face de rîs etc., etc. În afară de asta, îi dovedesc Silviei ce fel de caracter are individul de care i se lipesc ochii. Dar pe urmă? Ce-or să spună băieții? S-ar putea să spună; e bun Motoi, nimic nu-i scapă, dar la fel de bine ar putea zice; uitați-vă la răul de Motoi, cum a reușit el s-o facă pe Silvia să se certe cu Vichi. Mai bine mă fac că n-am văzut nimic. Da, dar atunci ar însemna să-i nedreptățesc pe Vătășelu, pe Aurică Grigoraș ... Dacă-l șterg pe Vichi de pe listă, trebuie să-i șterg și pe ei!“*

O lumină intensă apăru în lentilele binoclului. Motoi clipi nedumerit, apoi izbucni în rîs. Cineva îl descoperise. Totuși istețul nu se grăbea, nu se ascundea, dimpotrivă, umbla în pas de plimbare. Îl identifică vesel pe Remus. N-avea cum să-i observe numărul; chibzuit și ingenios ca întotdeauna, pictorul de corăbii își dăduse seama ce punct bun de observație e podul și străbătea zona cu oglinda retrovizoare a bicicletei în mînă, îndreptînd razele soarelui spre sălașul lui Motoi. Drept urmare, acesta nu vedea decît o siluetă și micul reflector. Nimic de obiectat: Remus nici nu-și ascundea numărul, nici nu-l scosese de pe tricou; îl proteja cu ajutorul oglinzii. Lui Doxănescu nu-i trecuse prin minte să prevadă treaba asta în regulamentul jocului așa că Remus nu putea fi învinuit în nici un fel. Motoi se bucură că nu este cazul să-l treacă în carnețel. Remus fusese întotdeauna prietenul lui, chiar dacă nu i-o spusese direct. Dar Grigoraș? Ce cusur avea? Mare păcat că Grigoraș, atent la cronometru, nu fusese destul de precaut și se expusese de patru ori, silindu-l pe Motoi să-i noteze numărul. „Mai bine nu-mi luam binoclul ăsta sau căutam un binoclu mai slab, de teatru. Ia să-l mai caut eu pe Vichi. Îl țin în vizor pînă umplu o pagină întreagă numai cu numărul lui real, să se învețe minte. Dar nr. 40 cine mai e?! Livică Năsturescu, prietenul meu, fratele meu cel bleg ca și mine! Încearcă să fie și el descurcăreț: și-a pus numărul cu capu-n jos, în speranța că n-o să-l disting. Săracul, ce naiv poate să fie! Și pe deasupra e și ultimul. A încurcat traseul, s-a rătăcit, s-a întors, n-a mai găsit nici un fanion ... Dacă-l mai penalizez și eu ... Cu bietul Livică zău că aș face o excepție ... dar nu-i nevoie, fiindcă ultimul o să fie Vichi, l-am notat de atîtea ori că-i anulează Doxănescu toate punctele, așa că Livică o să iasă penultimul și-o să aibă și el o dată bucuria să se vadă clasat înaintea lui Vichi!“

Lentilele enormului binoclu aduceau atît de aproape lanurile de porumb, copacii, oamenii, încît lui Motoi îi venea mereu să se retragă cu un pas, ca să nu-l lovească imaginile. Îl văzu pe Vichi adresîndu-i-se însuflețit lui Titel Popenici — despre ce? În nucul de la două sute de metri zări o scenă foarte interesantă pentru el, care nu văzuse niciodată un grangure mare, înveșmîntat în multe culori, hrănindu-și puii în cuib. Interesanți erau și tipii care culegeau căpșuni, ducînd în grabă lădițele pline și stivuindu-le în camioneta cu care Vichi fusese gata să dea de belea. Vorbeau în gura mare de li se vedeau toți dinții, ar fi fost interesant să-i asculți, se mișcau repede și pricepuți ... „Pricepuți pe naiba!“ se indignă Motoi. Striveau sub tălpi mai multe căpșuni decît puneau în lădițe. Productivitatea muncii cere ea iuțeală dar nici așa, în pagubă. Culesul căpșunilor nu e o întrecere contra cronometru, atîta știa și el, măcar că nu se născuse la țară. Căpșunile sînt marfă delicată, trebuie să te porți frumos cu ele. Or, oamenii ăia prea stricau multe, de parcă îi

interesa numai o singură încărcătură. S-ar fi zis că de straturile neculese nu le mai pasă, călcau pe ele ca pe pietriș.

Bănuiala îl făcu pe Motoi să simtă că-l ia cu frig. Ținînd binoclul cu mîna stîngă, căută cu dreapta fluierul. Era la locul lui, în buzunar, pus bine, pentru orice eventualitate. Să-l folosească? Știa ce înseamnă asta: încetarea concursului. Consemnul dat de Doxănescu fusese exprimat foarte clar: fluieri numai dacă vezi că se accidentează careva. „Dacă mă înșel? se întreba Motoi, tremurînd. Iese un scandal... Ca să nu mai zic că și-așa m-am pricopsit o dată pe ziua de azi cu învinuirea de fricos care exagerează..."

Dar reflexul fu mai repede decît teama, și șuieratul pătrunzător tăie ca o sabie liniștea locurilor.

Două ore mai tîrziu, plutonul rula pe asfaltul încins, iar Vichi Boiangiu, ce de obicei, zburda pe lîngă Silvia, pălăvrăgind în cea mai bună dispoziție. Avea și de ce: ajunsese primul la hoții de căpșuni, dîndu-le o lovitură zdrobitoare: le luase cheia de contact și țopăise cu ea în jurul lor — cine să poată prinde un handbalist atît de bine antrenat? — pînă cînd se strînseseră toți colegii. Pe el îl felicitase șeful postului de miliție și tot el fusese dat și cîștigător al concursului, pentru că, în zăpăceala desfășurării evenimentelor, Motoi își pierduse temutul carnețel.

„Omul de cart" se opintea din greu în pedalele străvechii biciclete. Șoseaua se aglomerase, iar lui i se încredințase, din nou, ultimul loc, ca unuia care avea cele mai bune retrovizoare.

SĂ SCRIEM ÎMPREUNĂ O POVESTIRE

O povestire atrăgătoare începe, adeseori, cu un eveniment care îl contrariază pe personajul principal, de exemplu: *„Într-o zi lui Gică i s-a întîmplat ceva neobișnuit"*. Este mai mult decît limpede că cititorul nu va avea liniște pînă n-o să afle ce i s-a întîmplat lui Gică!

Dar ea, povestirea, poate să aibă sorți de izbîndă și atunci cînd începe prin a-și surprinde personajul într-o stare de cumpănă: *„În ziua aceea, Gică era trist"*. Se înțelege că, pornind de la această premisă, întrevedem o situație dramatică, și cititorului atîta îi trebuie.

Este însă posibil ca povestirea să ne atragă și atunci cînd începutul ei surprinde clipa în care personajul se simte brusc iluminat: *„Încă de la începutul zilei, pe Gică îl frămînta următoarea idee..."* Pornind de la o idee, cîte nu se pot întîmpla! Este exact ce îi trebuie unei povestiri bune.

În cazul celei de față, nu prea știu însă cum o s-o scoatem la capăt! Îl avem pe Gică (Gică Panait, clasa a VII-a, înalt, brunet, simpatic, optimist, prietenos), dar n-avem restul.

Problema este că Gică al nostru nu înregistrează evenimente. Cu el, adică, nu se întîmplă nimic neobișnuit! Evident, ar fi existat oarecare posibilități, în acest sens, la teza de matematică. Acolo da, putea s-o pățească într-un mod de neuitat. Nu știa aproape nimic, dar Ancuța Stoenescu, acționînd în banca din spate, și Mirel Grozavu, de serviciu în banca din față, au cooperat ca de obicei în mod strălucit reușind să-i strecoare toate rezolvările.

De fapt, Mirel la început n-a vrut. El se opune întotdeauna. Ancuța însă i-a spus „Te rog, *numai* acum, e păcat de Gică, nu ți-e milă de el?" Lui Mirel nu-i era milă de Gică, dar i-a fost milă de Ancuța, care e foarte îngrijorată de soarta tuturor. Mirel a strîns din dinți și, bombănind, a făcut cum a vrut ea. Veți spune că, de fapt, tocmai acest Mirel ar fi bun pentru o poveste. De acord, dar acum e vorba de Gică.

Plantarea livezii iarăşi a fost o ocazie. Gică n-a plantat nimic și ca atare s-ar fi putut pomeni cu o ploaie de mustrări însă, fapt obişnuit, Iliuță Adamache și Tudorel Stroie au făcut nu numai ceea ce trebuiau să facă ei, ci și ceea ce trebuia să facă Gică. Au plantat cei cinci puieți care-i reveneau lui Gică, i-au udat, i-au îngrijit. Ei doi muncesc întotdeauna în locul lui pentru că stau pe aceeași stradă cu Gică și, ori de cîte ori este nepunctual, li se spune: „De ce nu vă ocupați de el?" Așa că se ocupă cum cred ei că e mai bine.

Trebuie să spun însă că nici al doilea mod de a începe o povestire, tip *„în ziua aceea omul nostru era trist"*, nu se potrivește în cazul lui Gică, personajul nostru fiind vesel în fiecare zi și de dimineață pînă seara! Or, cu un personaj, mulțumit de tot ceea ce i se întîmplă, nu poți porni pe drumul unei povestiri, fiindcă n-ai unde să ajungi. Întrebarea ar fi unde o să ajungă el. Dar nu şi-o pune fiindcă, după cum v-am spus, e mereu bine dispus.

Gică n-are griji, iar oamenii fără griji nu prea devin eroi literari şi, în general, nu devin eroi deloc. De ce oare ne mai legăm la cap cu Gică?

Grijile lui sînt purtate de alții. Nu are nevoie nici măcar de calendar sau de ceas: fie părinții, fie bunicii îndeplinesc acest rol cu sîrguință, spunîndu-i cînd să se scoale și cînd să mănînce, cînd să facă baie, cînd să schimbe cămașa, cînd să ia sirop de tuse și cînd să nu bea apă rece, cînd să învețe și cînd să se tundă. Munca lor este grea întrucît, de regulă, ceea ce vor ei nu prea vrea Gică. Dar sînt perseverenți. O tehnologie îndelung verificată asigură ca îmbrăcămintea lui Gică să fie în cea mai bună regulă și pantofii lui să strălucească. Mult mai multe lucruri știe Gică despre aventurile exploratorilor din jungla Amazoniei decît despre ce se petrece cu propriii lui pantaloni de-i găsește în fiecare dimineață curați și călcați ca noi.

Toată casa discută despre ce meserie i-ar sta cel mai bine lui Gică după absolvire, numai Gică nu discută despre asta. De ce să se complice? Pricepuții săi părinți îi vor găsi liceul cel mai potrivit, așa cum îi găsesc cele mai frumoase modele de pantofi și un loc în cea mai atrăgătoare tabără de vară. El nu trebuie să țină minte nici măcar cînd e ziua maică-si. De dimineață, tatăl îl ia de o parte și-i șoptește: „Azi e ziua ei. Uite, dă-i buchetul ăsta de flori, spune-i că l-ai cumpărat tu și felicit-o!" La fel procedează mama cînd e ziua tatei, amîndoi cînd e ziua bunicilor și toată familia cînd e ziua lui Gică. Şi s-ar părea că ziua lui Gică e în fiecare zi.

Evident, cu atîtea griji și preocupări, cu atîtea întîmplări neobișnuite și cu atîta curaj, perseverență, devotament, tocmai ei, părinții și bunicii lui Gică, ar fi cei mai potriviți pentru o povestire în egală măsură dramatică, veselă și eroică: „Asociația Gică". Dar n-aș vrea să dăm un aer comic unei situații atît de serioase.

Chestiunea ar fi ce ne facem noi cu Gică? Mai precis, cu povestirea despre el? Am văzut că nu-i bun pentru o povestire interesantă, întrucît nu i se întîmplă nimic surprinzător și, de asemenea, nu are niciodată un

sentiment de îndoială, care să declanşeze conflictul. Orice povestire trebuie să aibă un conflict, asta se învaţă în primele ore la teoria literaturii.

Ne mai rămîne începutul cu ideile. Vă amintiţi, nu-i aşa? Am spus că una dintre şansele unei povestiri ar fi să înceapă precizînd că personajul este *„frămîntat de o idee"*.

Or, pe Gică îl frămîntă orice vreţi, numai ideile nu. Sau, în orice caz, nici unul din aceste gînduri înalte care merită cu adevărat denumirea de idee.

S-ar părea că povestirea de faţă n-are nici o şansă. Numai dacă...

Ştiu eu? Poate aşa: numai dacă ne înţelegem asupra faptului că o povestire nu trăieşte doar prin ideile ei ci şi prin ideile care se declanşează în mintea celor care o citesc.

S-ar putea, deci, ca importante cu adevărat să fie nu ideile lui Gică şi nici măcar ideea rîndurilor de faţă, ci ideile pe care, citind-o, şi le vor face singuri cititorii, cu înţelepciunea care îi caracterizează. De aici ar putea porni o admirabilă povestire. Dacă Gică nu e bun de erou, poate sînteţi voi. Dacă sînteţi voi poate prinde gust şi el...

UN PUNCT ÎN PLUS

Toţi aveau cîte ceva cu care să se laude, însă lămîiul cu 68 de lămîi era numai şi numai al celor din clasa a opta A, clasa lui Titi Vişoianu, zisă, pe scurt, datorită personalităţii lui, „clasa Vişoianu".

În ultimul timp însă îi cam încolţise ghinionul. La fotbal erau bătuţi cu o enervantă regularitate de către a opta B, care reuşea întotdeauna, prin neastîmpăratul Mitică Stroie, să înscrie un gol în plus, unul singur, dar suficient pentru victorie, în ultimele minute. Exasperat, Vişoianu, căpitanul echipei, inventa şi aplica tot felul de scheme tactice, care se dovedeau foarte spectaculoase în timpul meciurilor, dar numai pînă cînd, fatalitate, a opta B înscria acel nesuferit gol în plus, cucerind mereu titlul de campioană a săptămînii.

Nu de mult, clasa a cincea D le *suflase* premiul întîi la concursul de desen. Adînc jignit, Vişoianu negase decizia juriului, pe motiv că „ăia mici au adus desenele cu o zi după încheierea termenului de depunere a lucrărilor". Contestaţie respinsă. „Talentul primează!" a spus juriul, iar „clasa Vişoianu" a trebuit să-şi consume regretele la umbra premiului doi.

Pentru serbarea din vacanţa de primăvară, clasa Vişoianu pregătise o scenetă umoristică de mare haz, dar cele mai multe aplauze le obţinuse clasa a şasea F, cu o scenetă şi mai hazlie, intitulată „Cavalerii de pe locul II", care, surpriză! avea ca subiect chiar întîmplările clasei Vişoianu. Titi protestase: „Nu e drept! A şasea F s-a pregătit în secret! Trebuia să ştim şi noi cu ce participă la program ca să ne inspirăm şi noi din viaţa lor şi să-i încondeiem!" Observaţie inutilă. Clasa Vişoianu a trebuit să se mulţumească şi de astă dată cu locul doi.

Dar ea avea ceva de invidiat de toţi: lămîiul cu 68 de lămîi dolofane, unele aurii ca nişte bulgări de soare, altele în pîrg, iar altele încă verzi.

Lămîiul, stufos și înalt de un metru optzeci, creștea chiar lîngă ușa clasei, într-o ladă gigantică. Lada avea și roți, pentru ca lămîiul să poată fi dus în vilegiatură în curtea școlii.

Nimeni nu mai văzuse un lămîi cu 68 de lămîi pe holul unei școli, în mijlocul alergăturii de care acest loc nu duce lipsă. S-ar fi spus însă că îi pria: aici, în larma a cinci promoții, se simțise mai bine decît în calmele și însoritele livezi subtropicale.

Clasa Vișoianu era foarte mîndră de acest lămîi. Îl îngrijea după o carte, care ajunsese ferfeniță de atîta citit. Numărau zilnic fructele. La cantina internatului, ceaiul avea adesea lămîie din lămîile clasei Vișoianu.

Zilele trecute a dispărut o lămîie. Faptul este fără precedent! Lămîile sînt recoltate numai și numai de elevii clasei Vișoianu. E o tradiție. Și e lămîiul lor.

Anchetă. Cercetări. Cine, cînd, cum, în ce scop?

Vișoianu, care pe lîngă celelalte ranguri era și „șeful lămîiului", n-a cunoscut odihna pînă n-a dat de vinovat, adică de vinovați: eternii lor rivali dintr-a opta B. Lămîia, au zis ei, le trebuise ca să o taie în felii și să le mestece în pauza meciului de fotbal, așa cum fac toți jucătorii adevărați. Mitică Stroe i-a explicat, bine dispus:

— Ideea ne-a venit în ultimul moment și, în drum spre vestiar, haț, din lămîiul de pe hol. V-am luat și meciul, și lămîia!

Vișoianu s-a cutremurat:

— Cum ați îndrăznit? N-aveți dreptul! Nu e lămîiul vostru! N-ați muncit voi la el!

— Serios? Păi tu n-ai memorie sau *nu vrei* să ai? Ia fă un efort!

Vișoianu s-a uitat fix la el. Cei adunați în grabă cu chef de spectacol așteptau să iasă vreo păruială, dar Vișoianu căzuse pe gînduri. N-a durat mai mult de un minut această stare a lui, dar a fost suficient ca să-și aducă din nou aminte ceea ce ar fi preferat să uite.

Mitică Stroe fusese și el în „clasa Vișoianu", dar numai pînă într-a șasea. Nu se înțeleseseră niciodată cu el, era din cale-afară de zăpăcit și se găsiseră voci care să spună că locul lui ar fi fost într-o clasă paralelă. Spusă azi, reluată mîine, invocată poimîine, ideea se transformase în realitate. Mitică Stroe ceruse el singur să fie mutat la „B". Îi cunoștea pe băieții de acolo; nu erau „fruntași", dar erau simpatici. La rîndul lor, ei îl primiseră cu aceleași sentimente. Trecuse trimestrul, apoi anul. Printre noii colegi, Mitică înflorise. Acolo, cînd ceva se dovedea în neregulă, nu căuta nimeni țapi ispășitori. Fără să renunțe la felul său de a fi, vesel și mîndru, Mitică Stroe devenise unul dintre cei mai buni elevi. Faptul se petrecuse treptat, pe neștiute. Mitică părea acum foarte bun dintotdeauna.

Cît despre lămîiul care era mîndria clasei Vișoianu, cine îl adusese acolo, puiet de nici un metru, pe cînd erau într-a treia? Nimeni altul decît Mitică Stroe. El îl răsădise în lada pe care tot el o umpluse cu pămînt ales și tot el altoise pomișorul și tot a lui era chiar și cartea de pomicultură. Doi ani și mai bine se ocupase singur de acest lămîi, nimeni nu credea că o să dea „o lădiță de lămîi", cum orgolios spunea Mitică. Erau convinși că n-o să dea nici una, dar tocmai cînd începuse totuși să apară semne că va rodi, Mitică fusese silit să-l părăsească.

— Lămurit? rîse binevoitor Mitică Stroe. Mîine-poimîine sîntem absolvenți, plecăm la liceu.

Și scoase lămîia din servietă.

— N-am rupt-o. Căzuse, era prea coaptă. E un exemplar de soi. Am să scot semințele și-o să le pun într-un ghiveci cu pămînt de grădină, mraniță, nisip și nițel praf de cărbune. O să răsară un puiet pe care o să-l răsădesc și o să am din nou, acolo unde voi merge, un pom la fel de mare și de frumos ca al nostru. Mai ești supărat, Vișoiene?

Vișoianu nu răspunse. A opta B le înscrisese din nou un punct în ultimul minut.

RADU MERIȘOR NU UITĂ NIMIC

Radu Merișor privi îndelung dulapul bibliotecii pe care promisese să-l înzdrăvenească și ajunse la concluzia că se grăbise; i-ar fi plăcut incomparabil mai mult să vadă noul film de la cinematograful „Miraj" decît să înlocuiască balamalele la nu mai puțin de patru uși — și astea fragile, din sticlă: cum dai cu ciocanul mai tare, cum te trezești plin de cioburi.

— Nistoroaia, ia vino puțin! chemă el în șoaptă.

Nistoroaia Ion era un băiat care nu refuzase niciodată pe nimeni.

— Nistoroaia, te rog eu foarte mult să-ți încerci tu puterile cu biblioteca asta, știu că te pricepi. Soră-mea cea mare se mută, ar fi cazul să-i dau o mînă de ajutor la casă nouă. Ce zici, faci un sacrificiu pentru mine? Vezi tu de bibliotecă!

— Cum să nu, dar am de lipit eșantioanele pe planșa cu „plante medicinale"...

— Nu-i nimic, mă ocup eu de ea, să n-ai nici o grijă.

— ... pînă mîine dimineață trebuie terminată!

— Nistoroaia, eu cînd promit ceva, e *un lucru ca și făcut!* Eu nu uit nimic. Pa, îți mulțumesc, gata, fug!

În curtea școlii, Radu Merișor, amintindu-și brusc că nu reușise niciodată să știe precis care-i pojarnița și care-i coada șoricelului, îl trase de o parte pe Mihăiță Achim:

— Mihăiță, de ce ești tu atît de modest? A venit vremea să te afirmi. O să faci planșa cu plante medicinale în locul lui Nistoroaia, care e un neserios; caută tot felul de pretexte să scape de ea!

— Bine, dar era vorba să fie făcută repede! Eu acum sînt ocupat cu terenul de tenis!

— Asta nu-i o treabă pentru tine, ești prea talentat ca să-ți pierzi timpul cu lucruri mărunte. Dacă promit că văd eu de teren, e *un lucru ca și făcut!* Hai, bătrîne, demarează pe căile științei, ai să-mi mulțumești, om te fac!

Competența lui Merișor în materie de pregătit un teren de tenis era însă cu totul modestă, ba chiar inexistentă, dar cum îi plăcea să creadă că nu lasă nimic nerezolvat, îl căută grabnic pe Stroescu Emilian, rugîndu-l, cu cele mai convingătoare cuvinte, să se „ilustreze" el cu această operă. Stroescu era foarte ocupat, instala o cușcă pentru iepuri, dar Merișor îl asigură că ia asupra sa acest lucru, întrucît biologia, în general, și creșterea iepurilor, în particular, sînt pasiunile lui, ce, nu știe?! Așa că și adăpostul iepurilor este, se înțelege, *ca și făcut!*

Marinoiu Victor verifica microfonul și difuzoarele pentru serbarea de duminică. Roșioru Andrei îi învăța pe cîțiva copii dintr-a-ntîia să cînte la muzicuță. Stratulat Cezar altoia merii cei tineri din livada școlii. Petrică Donici se pregătea să împartă prin clase revista „Cutezătorii". Toți aveau cîte ceva de făcut, dar nici unul n-a reușit să termine el însuși ceea ce începuse. Erau băieți prea cumsecade ca să rămînă indiferenți la tonul afectuos, la glumele istețe și la rugămințile rostite atît de delicat de către Radu Merișor. Proiecția filmului începuse de mult, ba se și terminase, dar Merișor încă mai alerga, transpirat, de la unul la altul, cu carnețelul în mînă, pentru că acum avea nevoie de carnețel, dar nici cu carnețelul nu mai izbutea să răspundă la complicata întrebare „cine să facă ceea ce l-am rugat eu să facă pentru că altul nu mai face fiindcă am promis eu că fac și nu știu ce să mai fac?!"

Din fericire, colegii lui Radu Merișor sînt oameni calmi și ordonați. Datorită lor, lucrurile au fost de bine, de rău, duse la capăt. E drept, cîntecul învățat în ziua aceea de „muzicuțe" sună pe alocuri cam fals; fileul terenului de tenis are „burtă"; pe planșa cu plante medicinale, sub nalbă scrie „patlagină", iar deasupra indicației „mentă" figurează o frunză de lobodă; difuzoarele sînt răgușite și patru iepuri au scăpat din cușcă.

Dar viața, cum se spune, merge înainte! Săptămîna viitoare, Radu Merișor trebuie să organizeze concursul de zmee. Ce-o să mai iasă și de aici nu se știe, dar probabil că pînă la urmă toate lucrurile vor fi *ca și făcute*.

COMPOZIȚIE CU CUVINTE DATE

Ca de obicei, profesorul Stamatescu s-a retras cît a putut dincolo de ultimele bănci, înghesuindu-se în paltoanele din cuier. E locul lui de unde dictează întotdeauna subiectul pe care Trăilă Florin îl scrie pe tablă. Stamatescu nu scrie niciodată pe tablă: are alergie la praful de cretă, dacă nu se ferește, îl vezi plin de pete roșii.

Trăilă scrie încet, atingînd cu grijă tabla. Cînd explică o lecție nouă, Stamatescu numai lui îi cere să noteze pe tablă ideile principale, pentru că Trăilă sintetizează repede și e un caligraf desăvîrșit. Trăilă se șterge grijuliu pe mîini cu o batistă pe care o pune într-o pungă de plastic. Silabisește, cu buzele țuguiate, textul, ca să vadă dacă n-a greșit ceva.

— E bine, treci în bancă! spune Stamatescu.

Trăilă îl privește senin:

— Pot să vă spun ceva?

— Te rog.

— Eu nu prea cred c-o să pot face față la extemporal. Ieri am fost toată ziua la expoziție, știți cum e în ocaziile astea; fiecare trage de tine, mai ales dacă te vede junior: „Du-te colo, fă aia, ține scara!"

— Și chiar n-ai avut timp să citești deloc?

— Am ajuns acasă abia seara, eram frînt de oboseală.

— E-n regulă, atunci șezi și citește ceva, sau dacă preferi, plimbă-te prin curte; puțin aer o să-ți prindă bine. Extemporalul o să-l dai ulterior, pe un alt subiect, bineînțeles.

Antim George se uită melancolic și invidios la fericitul Trăilă. În timp ce toată lumea își stoarce creierii ca să înfiripe ceva cît de cît onorabil în legătură cu subiectul de pe tablă (Stamatescu dă întotdeauna subiecte foarte grele, asta-i una din mîndriile lui), prințul Trăilă iese din clasă să se plimbe.

— Perfect! bombăne Antim la urechea lui Vătafu Cezar. A fost la expoziție. Ei și?

— Și gata. Nu-ți ajunge că toată lumea spune, ce surpriză, Trăilă a luat „Muzicuța de argint"?

— O fi spunînd, dar asta nu înseamnă să-l scutești de extemporal.

— Nu l-am scutit eu, l-a scutit Stamatescu! se apără Vătafu.

Antim îl privește provocător; are chef să se certe cu cineva, dar cu Vătafu e imposibil, el îți dă întotdeauna dreptate, și asta nu fiindcă i-ar lipsi părerile personale, ci pentru că îi e silă de ciondăneli.

...Liniște mare. Se aude numai rîcîitul unei lame care șterge grijulie ce-a greșit stiloul. Temă dificilă — pînă și Argint Octavian, care de obicei nu se sperie lesne, își ronțăie îngrijorat unghia degetului mic, aruncînd priviri bănuitoare în jur, să vadă dacă nu cumva altul scrie mai repede sau pare mai inspirat. Ada Macovei a scos cartea și o răsfoiește fără jenă. Vrea să mai verifice o dată metoda lui Stamatescu, să afle dacă omul n-a obosit. De mulți ani, la subiectele pe care le dă el nu poți copia, n-ai de unde, n-ai cum, sînt alese în așa fel încît să se întemeieze pe spirit asociativ, imaginație, putere de analiză și sinteză. Stamatescu rezumă toate astea cu orgoliu în expresia lui favorită: calitatea gîndirii.

Subiectul de astăzi sună așa: „Scrieți o compunere liberă, folosind însă și următoarele cuvinte: Fotbal — microscop — pom — simfonie — corabie". Într-adevăr, n-ai de unde copia, unica șansă se află în vîrful stiloului personal.

Antim n-a scris decît patru rînduri, pe care le taie cu ics-uri furioase. Îi este imposibil să se concentreze, se gîndește tot timpul la Trăilă, care acum ce-o fi făcînd? Poate se zbenguie cu a opta B, care are educație fizică, poate mănîncă tihnit o înghețată de vanilie la chioșcul din colțul străzii, poate pur și simplu cască gura la trecători. „Și de ce atîta fericire pe capul lui? suspină Antim obidit. Fiindcă de trei ani colecționează, ce, muzicuțe! O sută douăzeci de modele!" Trăilă strînge orice fel de muzicuță: cu schimbător, fără schimbător, cu un registru sau cu trei registre, muzicuța-bas, muzicuța-alto, muzicuțe pe care sînt aplicați elefanți de sidef sau muzicuțe ieftine de tinichea, muzicuțe gigant sau muzicuțe cît o ascuțitoare. Dă în schimbul lor căști de radio, patine, timbre, lanterne. Numai el știe pe unde dibuiește muzicuțele. Mai toate sînt niște vechituri, dar el le curăță, le repară, le nichelează, le lustruiește, însă de cîntat cîntă ca vai de el !L-au pus o dată solist într-un program și s-a făcut de rîs.

— Păi da, activitatea maestrului Trăilă pe *cîmpiile muzicii* se desfășoară în special cu șurubelnița! mormăie Antim.

— Dar e unul dintre cei mai mari colecționari din țară! șoptește Vătafu, ghicindu-i gîndurile. Vin la el instrumentiști serioși, cu barbă, să-l roage: „Împrumută-mi cutare tip de muzicuță, am nevoie de ea pentru concert".

— Treaba lor! bombăni Antim. Per-fect, dar ce cîștig eu de aici?

— Stai nițel! Trăilă vrea să doneze școlii toată colecția; să facem o orchestră de muzicuțe cum nu mai există.

— Pe mine să nu contaţi. Nu primesc nici dacă mă faceţi dirijor.

Timpul trece şi pagina din faţa lui Antim nu prezintă decît ştersături. „Eu de ce nu colecţionez nimic? oftează el. Toţi colecţionează cîte ceva: fotografii de actori, cărţi poştale ilustrate, şerveţele de masă; numai eu sînt un om fără pasiuni. E cazul să iau măsuri. Ia să văd... Ce-ar fi să colecţionez reproduceri de artă? Nu, că asta face Rodica Vărzaru. Poate încerc cu brelocuri — există o mulţime, dar nu, nu e ceva serios. Clanţe de uşi! Din antichitate pînă azi. La asta nu s-a gîndit nimeni. Fiecare clanţă — cu povestea ei."

— Pot să fac şi-un reportaj istoric, ar ieşi fantastic. George Antim, reporter prin secole! Sună bine!

— Sună, încuviinţă Vătafu, dar o să sune în curînd şi de recreaţie şi n-am scris nimic.

Mai sînt cinci minute. Antim scrie repede, fără să mai aibă grija caligrafiei, de altfel, frumos n-a scris el niciodată, abia îi poţi descifra scrisul.

Seara, Stamatescu, după cină, corectează extemporalele. Foarte bune, mediocre, bunişoare, bune, hazlii, banale, pretenţioase, cuminţi... „Stop. Ce-i asta?" Reciteşte rîndurile încîlcite ale celei mai scurte lucrări: „Nici cu ajutorul *microscopului* n-aş putea găsi vreo justificare pentru scutirea lui Trăilă care el în loc să participe cu noi la *simfonia* acestui extemporal, se plimbă pe sub *pomii* din grădină sau joacă *fotbal*. Dacă cel care a cîştigat un premiu eram eu, vă asigur că n-aş fi coborît de pe *corabia* orei de literatură, ci mi-aş fi făcut datoria ca toţi ceilalţi." Semnătura, în colţul din stînga sus: Antim George.

Omul citeşte din nou, cu ochii micşoraţi de plăcere, pune o virgulă şi taie din prima frază pronumele „el", care necăjea sintaxa. Îşi cheamă soţia, îi citeşte şi ei, se amuză amîndoi. Ea cere amănunte: „Care Antim, acela...?" „Da, exact. Niciodată nu ştii cum va reacţiona, dar poţi fi sigur că întotdeauna va face, pînă la urmă, exact ce trebuie". Şi notează pe caietul cu clasicul creion roşu: „10, cu felicitări — dar mai multă atenţie la gramatică."

E primul 10 al lui Antim la literatură şi unicul din clasă la acest extemporal. Deocamdată, Antim nu ştie nimic şi-şi face tot felul de gînduri negre: „Dacă se supără Stamatescu?"

PEISAJ CU BICICLETĂ ŞI CINTEZOI

Cintezoii din colivia fixată pe portbagaj ciripesc plini de veselie, sentiment care, din păcate, se potriveşte prea puţin cu starea lui Mitică Onişor. Soarele îi aruncă în ceafă bolovani fierbinţi, drumul e numai suişuri şi coborîşuri, pedalele sînt din ce în ce mai îndărătnice. Onişor ar trebui să oprească, să-şi tragă sufletul, dar pînă la gară e cale lungă. Dacă scapă plecarea trenului, înseamnă că nu e capabil să-şi ţină cuvîntul şi, pe deasupra, n-o mai vede pe Mariana pînă la toamnă.

— Greu te miști! se răsti Onișor la bicicletă. Cînd te-am împrumutat pentru drumul ăsta, mi s-a spus că ești cea mai rapidă. Te-ai lenevit sau ce?

— Ai cam multe pretenții, bombăni cu glas dogit bicicleta. Și nici măcar nu ești atent. Dacă te-ai uita mai bine la mine, m-ai recunoaște.

— De unde pînă unde? Nu-mi amintesc să te mai fi întîlnit pînă azi.

— Stai slab cu memoria. Cînd o să-ți dai seama că sînt bicicleta din problema nr. 214, pe care ai avut-o la teza de pe trimestrul trei?

— Cine să le mai știe pe toate! Există probleme cu cai, cu tractoare, cu avioane — de ce n-ar exista și cu biciclete?

— Păi există. Sînt clasice. Este exact cazul problemei 214: un biciclist pleca din Slobozia spre Mangalia, iar altul, la aceeași oră, dinspre Mangalia spre Slobozia, mergînd însă fiecare cu altă viteză. Trebuia să calculezi în ce localitate urmau să se întîlnească. Acum îți amintești?

— Parcă. Și ce-i cu asta?

— Eu sînt bicicleta care a plecat din Slobozia. În mod normal, trebuia să mă întîlnesc cu verișoara mea, bicicleta din Mangalia, la Constanța, însă n-am ajuns niciodată acolo. N-am reușit să văd marea. Îmi pare rău și acum.

— Și cine-i de vină? Am impresia că-mi reproșezi ceva.

— Bineînțeles. Modul în care ai rezolvat problema a fost, scuză-mă, sub orice critică. De fapt „rezolvat“ nu e cuvîntul potrivit, pentru că n-ai rezolvat nimic: ai încurcat datele problemei în așa hal, încît nu mi-ai lăsat nici o șansă.

— Îmi pare rău! oftă Onișor. De fapt, nu sînt numai eu de vină. A fost o situație specială: în ziua aceea — acum îmi amintesc perfect — Păpădie Mariana mi-a spus că iar n-o să fac mare lucru la teză.

— Să trag concluzia că din vina Marianei n-am ajuns eu pe malul mării?!

— Cum vrei. În orice caz, mă descurajase.

— Fiind o bicicletă născută dintr-o problemă de matematică, pot afirma că dispun de o oarecare putere de judecată. Înveți prost, băiete!

— Nu *chiar* atît de prost. Cîte ceva tot știam, dar Mariana m-a descurajat.

— Te înțeleg, dar mă întreb: de vreme ce Mariana te sîcîie într-atît cu, dacă pot spune așa, intoleranța ei, de ce te mai pune să crești cintezoi?!

— E treaba mea ce fac! se răsti Onișor. Doar n-o să mă răzbun pe mătușa ei căreia îi plac păsărelele — și cu asta am terminat. Cît despre teză, am plătit destul! N-am reușit să fac decît două probleme din trei și am luat nota 6. Nu-mi ajunge pedeapsa asta? Ce mai vrei de la mine?

— Judeci într-un mod, dacă-mi dai voie, foarte subiectiv. De ce te agăți atîta de notă? Ea poate fi îndreptată. În schimb, cu mine nu mai e nimic de făcut: datorită felului în care m-ai „aranjat“ la teză, am devenit o bicicletă care nu ajunge niciodată la destinație!

Onișor simți că-l învăluie o transpirație rece:

— Vrei să spui că nici acum?...

— Nici acum și niciodată. Din cauza ta, eu tot plec și plec, dar nu ajung nicăieri! Oriunde aș porni, tot la bază mă întorc. Așa se și explică faptul că am fost inclusă printre bicicletele de închiriat ale întreprinderii „Agrementul“: am ghinionul — sau calitatea, zi-i cum vrei — să revin mereu acolo.

— Dar omul din şa? El n-are nici un rol? Nu el te conduce?

— Cum să nu, însă ba îmi sare lanţul, ba mi se rup nişte spiţe, ba fac pană de cauciuc, ba toate la un loc. Exact lucrurile de care n-ai ţinut seama în problemă. Profit de ocazie pentru a-ţi reaminti că problema 214 cuprinde şi o precizare în legătură cu aşa ceva, dar n-ai luat-o în seamă. De atunci am încă un necaz: mă betegesc mereu!

— Poate că, totuşi, de data asta, o să faci o excepţie...

— Zău c-aş vrea. De mult visez să ajung şi eu măcar o dată la destinaţie, dar parcă-i după mine? Sînt aşa cum m-ai lăsat în problema 214: acolo erau prevăzute opt minute pentru remedierea unei defecţiuni. Nu le-ai inclus în calcul şi de atunci mă defectez într-una.

— Dar dacă te rog frumos, dacă-ţi promit că...

— Prea tîrziu, oftă bicicleta, poticnindu-se. Poftim, m-au lăsat rulmenţii. Ce ţi-am spus? Cu mine n-ajungi nicăieri.

Onişor sări din şa şi se aplecă pentru a examina situaţia. Într-adevăr, nu era nimic de făcut. Bicicleta devenise inutilizabilă.

— În ciuda faptului că principalul vinovat eşti tu, te rog să mă crezi că îmi pare rău fiindcă, deşi dezordonat şi nehotărît, te văd totuşi băiat simţitor.

— Ai dreptate, oftă Onişor, sînt mai ales nehotărît, ăsta-i defectul meu cel mai grav. N-o să fac niciodată ceva de soi în viaţă.

Dădu să se aşeze necăjit pe iarbă, dar sări ca ars în picioare:

— Ia stai! M-am săturat! Cît o să mi se mai vorbească despre asta?! Pînă la urmă o să-mi intre definitiv în cap ideea că sînt într-adevăr un nehotărît! Nu-mi convine. Gata, mergem mai departe.

— Nu te înţeleg. Doar ţi-am explicat că...

— ... N-ajungi niciodată la destinaţie? Ei, o să ajungi cu mine. Vreau să văd cine mă mai poate opri!

Onişor săltă bicicleta, o potrivi pe umăr, aşa cum văzuse că fac alergătorii de ciclo-cros, şi porni cu paşi mari spre gară, bălăngănind colivia în care cintezoii ţopăiau intrigaţi.

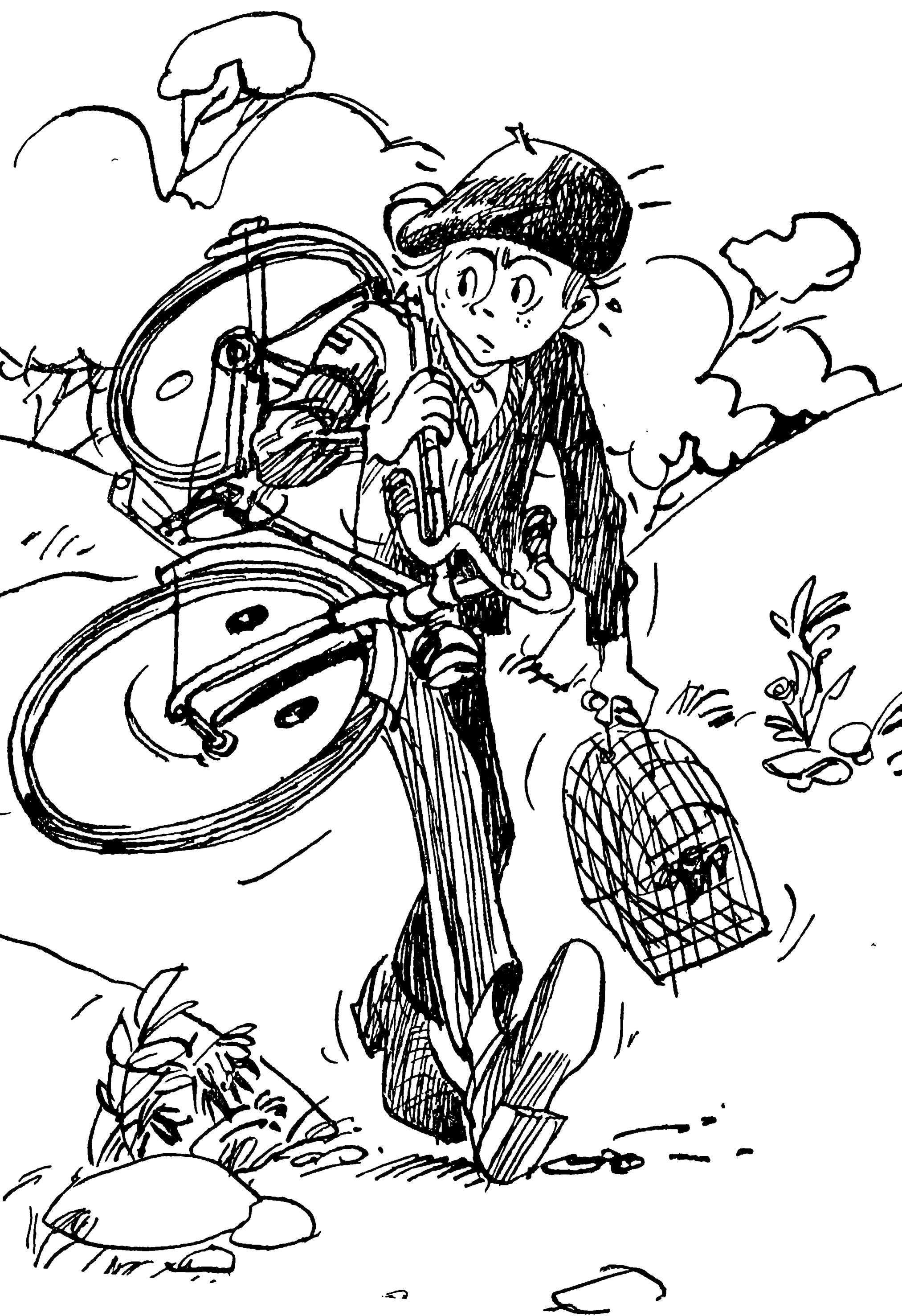
Pînă la plecarea trenului mai rămăseseră vreo cincisprezece minute. Colegele Marianei se instalaseră de mult în vagon, agitîndu-se pe la ferestre. Mariana se afla încă jos, înconjurată de o grămadă de băieţi veniţi s-o petreacă. Sentimentul de ciudă al lui Onişor fu însă mai puţin puternic decît acela al surprizei: fiecare avea în braţe cîte o colivie! Aşadar, Mariana îşi bătuse joc; nu-l rugase numai pe el să-i aducă o pereche de cintezoi, ci trîmbiţase acest capriciu în toate cele patru puncte cardinale. „Vrea să vadă cît este de preţuită, să se convingă încă o dată că, la un semn al ei, toţi prinţii dau buzna să i se închine cu daruri!“ mormăi Onişor.

Peronul, în ciuda forfotei din gară, arăta ca tîrgul de păsărele, era numai ciripeală şi zburătăceli, pasagerii căscau gura la coliviile de sîrmă, trestie, nuiele, în care se zbenguiau perechile de cintezoi, scatii, pitpalaci, mierle, sturzi.

— Ai venit şi tu!? zise mirată Mariana.

— De ce să nu vin! Am spus că vin, poftim, am venit! bombăni Onişor. Mă întreb unde o să încapă atît păsăret în casa mătuşii tale. Văd aici un puhoi de admiratori şi nici unul nu-i cu mîna goală.

Mariana schiţă un semn poruncitor însoţit de-un zîmbet dulce şi băieţii, înşirîndu-se la iuţeală, îşi trecură coliviile unul altuia făcîndu-le să pătrundă, pe geam, în compartimente.

— N-am nici o mătușă, zise Mariana, după încheierea operațiunii. Vreau să spun, nu în regiunea unde se află tabăra. A fost un pretext. M-am gîndit să duc cu mine cît mai multe păsărele și să le dau drumul în pădurea de acolo.

— Dar din păsările astea multe sînt cumpărate pe bani grei. Le dai drumul așa, în copaci?!

— Acolo le este locul. Îți imaginezi tablou? Hai, fii de acord că e absolut fantastic!

Ca de obicei, Onișor se văzu nevoit să recunoască, dezorientat, că Mariana cîștigase din nou, dar că, în același timp, nu putea să se supere pe ea.

. . . Trenul plecase de mult și Onișor tot mai trudea la repararea bicicletei, ajutat de cîțiva navetiști cumsecade, bicicliști și ei, care se pricepeau și aveau tot felul de scule și piese.

La întoarcere, pedalînd domol, Onișor îi spuse bicicletei: „Ei, ce mai zici, ai văzut că se poate și altfel, că e posibil să ajungem la destinație?"

Dar bicicleta nu-i răspunse. Era atît de bucuroasă, încît uitase să mai vorbească.

GIGITITILIENAE!

Gigi Ștefănoiu a lăsat visător să-i cadă pixul pe masă între fluierul de arbitru și un cotor de măr. Dincolo de geam, un zmeu portocaliu depășea victorios vîrfurile plopilor. Primul zmeu din această primăvară. Cum să reziști tentației? Totuși, exact în aceeași clipă, douăzeci și ceva de prieteni de-ai lui Gigi vedeau la fel de bine zmeul, dar rezistau acolo, în apartamentele lor, la lecții.

A dat fuga pe scări. Jos, cu capătul sforii în mînă, manevra iscusit Titi Opriș. Între multele replici potrivite momentului, ar fi putut fi și acestea: „Gigi, tu ți-ai terminat lecțiile?" „Nu. Mai am la matematică. Dar tu?" „Eu mi le-am făcut pe toate. Ce-ar fi să ți le termini și tu?"

Evident, nu este o conversație amuzantă. Ca atare, au vorbit despre lucruri plăcute. Despre lecții, nu. Despre fotbal, da. Despre filme, da. Despre ciudățeniile unor colegi, da. Mai ales despre acestea. Și s-au amuzat copios de ele. Că lui cutare îi e teamă de nu știu ce. Că altul e ușor de păcălit. Că al treilea e bleg. Numai ei erau deștepți și perfecți.

Gigi și Titi.

Gigititi!

În realitate, Titi își petrecuse toată dimineața *învățînd,* și încă foarte serios, așa cum procedează întotdeauna. Dar el, dintr-un soi de răsfăț, evită să vorbească despre asta, ca și cum i-ar fi rușine să se știe că muncește din greu spre a reuși să fie un elev atît de bun. Zmeul și-l făcuse încă de duminică seara, dar nu avusese timp să-l înalțe.

Cei doi s-au distrat îndelung, Gigi Ștefănoiu distingîndu-se și prin dibăcia cu care s-a cățărat într-un plop spre a recupera zmeul care se încurcase printre ramuri.

Trei ore mai tîrziu, profesorul de matematică l-a invitat pe Gigi Ștefănoiu cu caietul la tablă. E un profesor nou, tînăr dar sever. Gigi s-a uitat rugător în ochii lui Titi, dar Titi a întors capul. Atunci Gigi s-a uitat și mai rugător în ochii lui Fluturaș Ilie, care n-a întors capul. Lui Ilie nu-i convenea deloc ceea ce citise în privirile lui Gigi, dar i-a fost rușine să-l refuze și, pe deasupra, a vrut să-i arate că este mai colegial decît Titi. A oftat și i-a împins caietul: „De acord, ia-l, știu că nu ți-ai scris".

Giti. Titi. Ilie.

Gigititilie . . .

Întîmplarea a făcut însă ca următorul poftit la tablă să fie, cine? Fluturaș Ilie. Tocmai el. A venit, bineînțeles, cu mîna goală. „Unde e tema, unde e caietul?" „L-am . . . este . . . era . . . uitat acasă,"

Bîlbîiala și nesiguranța nu inspiră încredere. Fluturaș, care e un mare timid, s-a zăpăcit de tot. A răspuns cu greu la întrebări, profesorul a oftat, dojenindu-l, și l-a expediat la loc, nu înainte de a-i nota, în carnetul de elev, spre știința părinților, că în ziua de . . . la ora de . . . Fluturaș Ilie s-a prezentat necorespunzător, fără caietul de teme.

Perspectiva de a i se înfățișa tatălui său cu această însemnare în carnet era pentru Fluturaș de-a dreptul înfricoșătoare. Nu pentru că tatăl său ar fi neînțelegător sau prea aspru, ci pentru că omul lucrează din greu pe șantierul său, vine acasă o dată pe săptămînă, uneori chiar mai rar, și una din plăcerile lui e să-i ceară lui Iliuță carnetul de elev. Se nimerise ca exact atunci constructorul nostru avea zi liberă. Cum să te prezinți cu o asemenea pagină de carnet în fața acestui bărbat care muncește din greu?

După cursuri, Fluturaș a rătăcit ore în șir prin oraș, neîndrăznind să se ducă acasă. Nae Stelian, care nu de mult a început să facă scrimă și, de atîta pasiune, umblă toată ziua cu masca de protecție după el, e singurul prieten al lui Fluturaș. Îi era milă să-l lase singur și-i făcea tot felul de propuneri: „Ce-ar fi să ștergem însemnarea din carnet? Am eu o metodă."

Gigititilie. Plus Nae.

Într-un tîrziu, s-au hotărît să se ducă fiecare acasă la el. Rămas singur, lui Nae Stelian i s-a întîmplat ceea ce ți se întîmpla deseori cînd bați străzile aiurea. Cîțiva băieți necunoscuți, mai mari cu doi-trei ani, s-au legat de el, i-au luat masca de scrimă și au început să și-o paseze ca la handbal. Nae Stelian a alergat, s-a rugat. Le-a spus că nici măcar nu e a lui, fiind luată cu inventar. Degeaba. Cu cît era mai insistent, cu atît se amuzau mai mult. Scos din sărite, n-a mai stat să judece, a azvîrlit în ei cu servieta, dar a nimerit în vitrina librăriei, care s-a făcut țăndări. Prin apropiere nu era nimeni. Scrimerul nostru a fost găsit singur printre cioburi păzind cărțile din vitrina rămasă fără geam.

A doua zi, Nae Stelian a fost mustrat în fața întregii școli pentru actul său de indisciplină. Și a mai trebuit să plătească și geamul.

Nae Stelian a ascultat, a-nghițit și a plătit. Avea însă convingerea că nu e vinovat. Nici un pasager de pe itinerarul acestei întîmplări nu știa cine este vinovatul, și asta pentru simplul motiv că nu-l cunoșteau pe misteriosul Gigititilienae!

CORĂBIILE

Remus avea în mînă o coroană de fulgere, ca Jupiter Tonans. Aşa-i plăcea lui să-şi închipuie, văzînd cum îi răsar printre degete beţele roşii, verzi, portocalii, albastre ale *feltipurilor* Carioca. Fulgerul ăsta şi-l purta însă cu discreţie la minimum o palmă sub nivelul pupitrului. Lucra pe rupte cu blocul de desen pe genunchi, aruncînd la răstimpuri spre profesorul de franceză, Mircea Teodosiu, acele priviri pe care orice elev ştie să le încarce cu inocenţă şi preocupare, cînd, în realitate, se gîndeşte la cu totul altceva decît la obiectul lecţiei. Aveau franceza iar Remus desena, desena într-una, asta făcuse şi la biologie, şi la fizică, şi în pauze. Cînd se uita la tablă, nu conjugările franţuzeşti le vedea, ci flote nesfîrşite de corăbii. Provele lor ridicau pulberi de apă salină, care-i atingeau obrazul, vîntul şuiera în capcanele velaturii, frînghiile întinse pocneau şi ţiuiau.

Totuşi, ca bun meseriaş în ale şcolii, înregistra automat ultimele cuvinte ale fiecărei fraze rostite de profesor, pentru a le putea reproduce în cazul clasicei întrebări destinate zguduirii adormiţilor: „Ce-am spus eu adineauri?“ Remus era oarecum începător în materie de indisciplină. Un veteran al neastîmpărului, Vătăşelu, de exemplu, scapă întotdeauna mai uşor decît sărmanii debutanţi. Profesorii s-au învăţat cu el şi, plictisiţi, îl pedepsesc formal. În afară de asta, respectivul e tăbăcit, are experienţă, suportă. Cumintele care, după mulţi ani, greşeşte întîia oară e, dimpotrivă, mult mai vulnerabil. Remus se găsea exact în această situaţie. Dacă ar fi fost prins că desenează, şi mai ales că opt colegi aveau, fiecare, cîte un desen de-al său la care se zgîiau, uitînd de existenţa catedrei — iar alţi şase aşteptau ca pe ghimpi să le parvină şi lor cuvenitele picturi, probabil că s-ar fi ales cu expedierea pe sală. Acolo era teren minat; din zece în zece minute, directorul Vasiliad ieşea din cancelarie să vadă „cine stă cu statuile“, adică autorii clasici care te priveau cu ochi severi de ipsos. Foarte amabil, stînjenitor de amabil, te invita în cabinetul său, rugîndu-te să iei loc într-unul din comodele fotolii de piele. Nu întreba nimic, te lăsa acolo, uneori îţi oferea şi un ziar sau o revistă. În cabinet intra mereu cîte un profesor, un părinte, cetăţeni din cartier — Vasiliad era un foarte activ deputat în consiliul municipal. Gentil, nu uita să facă prezentările: „El e Cutare, a fost dat afară de la ore!“ şi îşi vedeau de treabă. Acestui tratament mulţi elevi îi preferau scăderea notei la purtare.

La orele altor profesori, Remus simţise încordarea pericolului iminent. Acum altceva îl stingherea, faptul că profită de bunătatea lui Teodosiu. Tînărul profesor de franceză era de o timiditate devenită celebră. De aceea, Remus se simţise încă de la începutul orei cam profitor, cam oportunist. Totuşi, faptul că din toate părţile sosea, pe bileţele sau în şoaptă, rugămintea „Fă-mi şi mie un desen!“ crease şi întreţinea în el o stare de inconştienţă. De trei ore desena într-una, pe sferturi de coală. Pitheas şi Eric cel Rroşu, Piri Reiss şi Magellan, Petru cel Mare şi Nelson s-ar fi silit să-şi asigure serviciile lui, apropiindu-şi-l ca prieten, angajîndu-l ca inginer sau, la nevoie, luîndu-l captiv.

Pe Remus, corăbiile îl atrăgeau aşa cum îi atrăgeau pe alţii automobilele. Ei vorbeau despre motoare Diesel, injecţie electronică şi caroserii ranforsate. Remus se gîndea la galioane şi bricuri, la jonci şi caravele, cu etrave şi etambouri, cu focuri, rîndunici şi velastraiuri. La început, copiase

modele celebre, din enciclopedii, pe urmă se îndulcise la consultarea tratatelor și albumelor pe care puțini cititori ai bibliotecii Academiei le mai solicitau. În ultimul timp se lăsa în voia imaginației, închipuind corăbii care sublimau în velaturi uluitoare și în structuri nemaivăzute tot ceea ce fusese mai inteligent și mai poetic în navigația cu pînze. Astfel de nave nu ancoraseră în nici un port; poate că le văzuseră, uneori, în dulci halucinații, marinarii moleșiți de soarele ecuatorului sau ațîțați de jocul presiunilor atmosferice din preajma uraganelor. Corăbiile lui Remus păreau mai degrabă gigantice păsări dintr-o necunoscută vîrstă a pămîntului, multicolore, cu trupuri și aripi croite de altă biologie decît aceea familiară ornitologilor. Aceste nave-păsări existau independent de oameni, pe care ele îi căutau și-i atrăgeau pe punți. Lemnul lor era parcă și un fel de os, o tulpină vie; velatura era din pînză, dar parcă și din nori, și din auroră boreală, și din zăpezi proaspete.

Fiecare desen era extraordinar de bogat în detalii și nuanțe, părînd rodul unei îndelungi migăleli, de cel puțin două-trei zile. În realitate, lui Remus nu-i trebuia mai mult de o jumătate de ceas, uneori îi ajungeau și cincisprezece minute. Mîna, încoronată de feltipuri colorate, se mișca pe hîrtie cu iuțeală și precizie, urmînd parcă o formă trasă dinainte și văzută numai de el. Remus nu ștergea, nu revenea, nu schimba nimic.

Primul care-l solicitase fusese un elev din clasa a doua. El ocupa, dimineața, banca lui Remus. Găsind în pupitru o foaie cam mototolită, îi plăcuse zugrăveala cu corăbii și, corect, rămăsese cu desenul în mînă pînă la venirea lui Remus să-l roage: „Nu mi-l dai mie?“ Remus, care ar fi fost în stare să-l salute cu excesivă deferență și pe un sugar, se pierduse în amabilități: „Cu plăcere, sigur, stai să-i fac un *passepartout*, adică nu, mai așteaptă o clipă, îți desenez altceva pe o hîrtie ca lumea“.

Trei zile după aceea, elevii din anul patru priveau cu uimire furnicarul copiilor din clasa a doua care, refuzînd să evacueze clasa la amiază, îl asediaseră pe Remus. Voiau toți desene cu corăbii, oferind în schimb gumă de mestecat, creioane și caiete noi, timbre, poze cu actori.

Cel mai uimit de succesul său era însuși Remus. „Ce-or fi avînd corăbiile astea?“ se mira el. Le desena automat, așa cum alții, ca să-și omoare timpul, desenează pe foile de la sfîrșitul caietului sau pe manșetele ziarelor cow-boy, profiluri de fete, figuri geometrice. Acasă era cu mare grijă să nu fie surprins de părinți, care-l învinuiau că se ocupă de lucruri rămase în urma vîrstei lui. Ei ar fi fost bucuroși să-l vadă rezolvînd în tăria nopții probleme de matematică și de fizică („Tu nu citești ziarele, nu vezi că în U.R.S.S. un băiat de 17 ani e doctor în fizică iar la Los Angeles o fată de 19 ani a devenit profesor universitar?“). Remus era foarte stînjenit, se simțea vinovat că nu-i trece prin cap nici o idee cu care să forțeze seiful genialității științifice. Învăța și el cît putea, cam de nota 8, la teze necoborînd sub 9 — dar, după cinci ore de școală și trei de lecții, îl apuca lenevia, desena corăbii. Aproape fără să-și dea seama acoperea trei-patru foi de bloc cu corăbii pe care, bineînțeles, de teama gurii părinților, avea grijă să le ascundă repede, dacă mai avea unde, fiindcă sertarele, subpatul, locul dintre perete și dulap și chiar și bocancii de schi, cu care nu făcuse niciodată schi, erau pline de desene pe foi de bloc, de matematică, de română și chiar de jurnal.

Într-o școală, noutățile se răspîndesc și se succed fulgerător. Unei fete îi trece prin cap să poarte la rever o literă de metal — e litera cu care începe numele prietenului ei; peste cîteva zile, toate colegele poartă

cu mister diferite iniţiale, chiar dacă n-au nici un prieten. Se aude despre cineva că şi-a umplut camera cu acvarii; nu peste multă vreme, peştişorii exotici devin o pasiune generală, pentru ca să moară de foame o dată cu apariţia altei mode — colecţionarea ambalajelor de ciocolată, brînză, macaroane sau a glasurilor unor colegi imprimate pe bandă de magnetofon, varianta modernă a languroaselor albume de amintiri.

Cea mai recentă modă îţi cerea să fii posesorul unei corăbii desenate de Remus. Nu era greu s-o obţii; pe degete cu puzderie de puncte şi liniuţe multicolore de la pixuri, Remus executa comanda la iuţeală, oriunde s-ar fi aflat — în clasă, pe coridor, în curte, în atelier. Aşadar, nu varietatea lucrărilor era explicaţia goanei după el. Talentul lui de pictor era de asemenea prea puţin invocat.

Fapt este că, într-o zi, lui Titel Popenici i s-a întîmplat ceva uluitor: a luat nota 10 la teza de literatură. Titel, om de maximum 7 la toate obiectele, s-a văzut astfel propulsat brusc pe arena celebrităţii. Era aiurit, ca şi cum ar fi nimerit singur în casă străină. La lucrarea aceea, nimeni altcineva nu obţinuse mai mult de 8, tema era foarte grea. În pauză a fost chestionat de colegi: „Ce faci, Titele, ne laşi în urmă pe toţi, nu ţi-e milă? Cum de ţi-a ieşit teza asta?“ Titel Popenici, suflet sincer, a răspuns îmbujorîndu-se fîstîcit: „Cînd ne-a dat subiectul, eram sigur că n-o să iasă mai nimic. Nici nu ştiam cum să încep. Aveam pe bancă un desen de-al lui Remus. Ce să fac, rodeam în dinţi coada stiloului şi mă uitam la corabie.. M-am tot uitat aşa pînă cînd, deodată, au început să-mi vină ideile. Parcă de acolo îmi veneau, din corabia lui Remus!“

Explicaţia, în ciuda unor manifestări izolate de neîncredere, fu în general destul de bine primită, înlăturîndu-le mai-marilor în ierarhia clasei povara de a accepta motive de altă natură, cum ar fi inteligenţa nebănuită a lui Titel Popenici sau o vastă cultură literară de care n-avuseseră habar.

Cîteva zile mai tîrziu, se dădea ca sigur că un număr însemnat de elevi, din toate clasele, nu-şi mai făceau lecţiile, ca de obicei, în urletul tranzistoarelor, ci avînd dinainte o corabie de-a lui Remus. Se mai spunea că Vichi Boiangiu ar fi reuşit să se concentreze mai bine la olimpiada de matematică şi să găsească soluţii îndrăzneţe datorită faptului că, din cînd în cînd, îşi lăsa privirile să rătăcească pe una din corăbiile lui Remus. Doi îndrăgostiţi celebri, din anul patru C, după o dramatică neînţelegere, s-ar fi împăcat graţie faptului că băiatul îi dăruise fetei tot o astfel de corabie. În fine, papagalul Vasile, dăruit şcolii de o delegaţie din America Latină şi pe care zadarnic se chinuia mecanicul liceului de doi ani să-l înveţe să vorbească, ar fi rostit primele cuvinte la o zi după ce, îmtîmplător, alături de colivia lui fusese aninată o altă corabie de-a lui Remus.

— *Qu'est-ce que vous faites, cher Remus?*[1] se interesă, înclinîndu-se cu adîncă deferenţă, Mircea Teodosiu, care plimbîndu-se printre rînduri nimerise lîngă el, situaţie neplăcută pentru amîndoi.

— *Nothing*[2] ... mormăi fîstîcit Remus — şi blocul şi cariocile căzură cu zgomot, deoarece vinovatul se ridicase brusc. *Excuse me* ... *Sorry* ...

---

[1] Ce faci, Remus dragă? (în limba franceză)
[2] Nimic... Iertaţi-mă... Îmi pare rău. (în limba engleză)

— *Quoi?!* roşi Teodosiu. *Mais où vous croyez-vous? À la leçon d'anglais?*[1]

Dublă greşeală. După ce că desena pe ruptele, Remus mai şi confundase ora de franceză cu aceea de engleză. Cel mai liniştit elev intrase în conflict cu cel mai cumsecade profesor.

Clasa aştepta cu încîntare deznodămîntul. Mircea Teodosiu, subţirel şi alb şi roz, era în faţa unei mari tentaţii. Un oarecare Trăilă, din anul unu B, de exemplu, ar fi replicat senin că în regulamentul şcolar nu există prevăzută, ca sancţiune, expedierea „la statui", iar Dudică dintr-a şasea F era în stare să alerge în jurul clasei, strigînd: „Dacă vreţi să mă daţi afară, prindeţi-mă!" Mircea Teodosiu deci nici măcar nu încercase să recurgă la măsura pe care alţi profesori, mai autoritari, o utilizau frecvent. Acum, în sfîrşit, i se ivea pentru întîia oară, la ocazia potrivită, omul potrivit. Avea el oare să reziste tentaţiei? Împurpurîndu-se atît de emoţia debutului într-ale asprimilor pedagogiei, cît şi din pricină că făcea treaba asta cu inima strînsă, oftă amărît şi triumfător, arătînd uşa:

— *À la porte, s'il vous plaît!*[2] Îmi pare rău, dar nu pot . . . nu putem să permitem . . . există o disciplină . . .

Şi, pierzîndu-se, făcu chiar gestul prevenitor de a-l conduce. Remus, îmbujorat, se înclină şi el, ca şi cum i s-ar fi făcut un mare serviciu, surîse îndatoritor şi părăsi clasa. „Sîngerosul duel dintre doi miei de lapte!" şopti amuzată Silvia Balaur.

Fiecare loc îşi schimbă aerul după timpul şi situaţia în care te afli acolo. Lui Remus, coridorul pe care-l străbătuse fără grijă, ani de zile, i se păru acum străin şi duşmănos. Busturile de ghips cereau o impresie de răceală, de austeritate duşmănoasă. Îl enervară şi hîrdaiele cu ficuşi şi lămîi, observînd pentru întîia oară că sînt prea puţin crescute aceste plante, nu puteai să te ascunzi după vreuna din ele. Era pentru întîia oară scos „la statui", n-avea aplombul experimentaţilor într-o astfel de sancţiune, se simţea osîndit, stigmatizat. „Ce-o să fie acum?" Cum de nu ştiuse el să preţuiască situaţia de a sta liniştit în clasa lui; ce fericiţi erau ceilalţi!

— Remus?!

Directorul Vasiliad răsărise lîngă el pe neştiute. Remus îi văzu pantofii negri, de lac. Mai sus n-avu curaj să-şi ridice privirea. „Poftim cu mine!" Porni cu groaza în suflet. Cum de arătau aşa, ca scoşi din cutie, cînd afară turna cu găleata şi era noroi şi Vasiliad n-avea maşină? În cancelaria directorială nu mirosea a petrosin ca în clasă, ci a ceară de parchet. Văzu picioarele cu labe de urs ale mesei de şedinţe, covorul în pătrate portocalii şi albe, fotoliul adînc, de piele tutunie. „Ia loc, te rog. Ai şi un ziar acolo". Remus se aşeză piezış, ocupînd nu mai mult de cinci centimetri din suprafaţa generoasă a fotoliului. Auzi fîşîitul hîrtiilor pe care le mînuia Vasiliad. Sub birou i se vedeau pantofii, şi ciorapii de culoare vişinie, bine întinşi. Vîrful piciorului drept avea o mişcare uşoară pe dreptunghiul de polietilen, pus acolo pentru protejarea covorului. Vasiliad era nu numai elegant, ci şi foarte gospodar. „Aşa trebuie să fie un director, bravo!" aprecie Remus. Din recunoştinţă că nu păţise nimic rău, încearcă să-i găsească şi alte calităţi lui Vasiliad. Era el aspru, dar altminteri cum ar fi făcut faţă la conducerea unei şcoli cu o mie cinci sute de elevi? Scotea sufletul din oameni, adevărat, dar asta-i caracteristica omului energic; cum altfel ar fi reuşit să doteze şcoala pînă şi cu un calculator electro-

---

[1] Poftim? Dar unde te crezi, la lecţia de engleză? (în limba franceză)

[2] Te rog să pofteşti afară! (franc.)

nic? Prinzînd curaj, Remus ridică nițel privirile, ajungînd să vadă fața de postav albastru a biroului pe care batalioane de acte și rechizite ocupau poziții precise, pe grupe de specialități. Călimara de marmură — recipientul de creioane — ștampile. Calendarul — agenda — un top cu file mici. Cuțitul pentru hîrtie — capsatorul — tubul de lipinol. Remus era un mare iubitor al ordinei, așa încît această priveliște îi dădu un sentiment foarte plăcut. În stînga, un dosar gros; în dreapta, alt dosar gros; la mijloc, chiar sub ochii lui Vasiliad, o foaie supusă cercetării. Din această tranșee pornea focul hotărîrilor directoriale. Mîinile puternice, ieșind din manșete imaculate, apucau cînd un obiect, cînd altul, fără grabă, punîndu-l după utilizare exact acolo de unde fusese luat. „Vasiliad lucrează inginerește", cum spusese cu admirație Călărășanu, care era chiar inginer. Cum o fi fost Vasiliad în anii lui de școală? Probabil elev eminent. Remus simți un fel de părere de rău; elevii întru totul strălucitori, cu zece de la matematică pînă la geografie, îi erau antipatici, socotindu-i înfumurați, obsedați de performanțe. I se făcu milă de Vasiliad și se hotărî să presupună că poate, în copilărie, omul nu fusese pe de-a-ntregul fără cusur. De ce să nu fi avut și el părțile lui discutabile, năucelile, mica lui trăsneală? „Ce-ar fi să-l întreb?" Brusc, Remus avu un acces de teamă, regăsindu-se în condiția de dat afară din clasă, cules de pe hol și adus în cabinet ca pedeapsă subtilă, dar pedeapsă. „Aici eu trebuie să dau niște explicații, nu să-mi treacă prin cap întrebări tîmpite". Vasiliad nu ceruse lămuriri, dar Remus începu să transpire dîndu-și seama că e stupid să stea ca o momîie. Bine-bine, dar cum să înceapă, ce să spună? În cabinetul ăsta fiecare cuvînt trebuie bine gîndit, altfel te alegi cu cine știe ce. Omul ăsta e totuși directorul, șeful cel mare, nu are timp pentru amănunte, merge direct la esență. De-asta și tace. Cînd o fi să vorbească, nu-i trebuie mai mult de cinci cuvinte ca să-ți înghețe sîngele. „Te pomenești că exact în clipa asta se uită la mine!" Remus hotărî, disperat, să-l privească. Fie ce-o fi! Cu cît mai repede, cu atît mai bine. Își simțea urechile arzînd și mîinile reci. Ridică ochii și văzu fața lui Vasiliad; nu, nu se uita la el, ci pe o hîrtie, avea o expresie neutră, ținînd stiloul cu penița la trei centimetri de ea, pregătit să pună probabil o rezoluție fermă, își vedea de treabă ca și cum ar fi fost singur în birou.

O ciocănitură. Ușa se deschise, apăru inginerul Călărășanu cel frumușel, înalt și subțirel. Prevenitor, le făcu loc să treacă întîi unei femei și unui bărbat, chipuri necunoscute, amîndoi tineri, îmbrăcăminte modernă, serviete paralelipipedice, în rame metalice. Erau reprezentanții primei întreprinderi care se hotărîse să recurgă la serviciile centrului de calcul al liceului. Vasiliad se ridică iute, ca luat de o furtună și alergă cu brațele întinse spre noii veniți. Urmară prezentările din care nu lipsi — nenorocire — nici numele lui Remus, cu nemiloasa precizare „dat afară de la ore". Toți patru luară loc la masă, deschizînd mape cu foi înțesate de cifre și scheme. Remus simțea că, dacă ar fi ieșit în ploaie, apa i s-ar fi evaporat sfîrîind, pe cap și pe obraji. Brusc, ridică privirile, hotărît să-i înfrunte și ce văzu? Văzu ceva care i se păru ireal: deasupra acelui cap de bărbat puternic și aspru se afla, pe peretele auster, una din corăbiile lui. O mînă dibace îi făcuse desenului un amplu passepartout, care-l încadra într-o întindere de omăt, mărginită de o ramă subțire ca linia orizontului. Remus strînse pleoapele pînă văzu flăcări. Era adevărat? O corabie de-a lui? *Acolo?*

Se gîndea la un singur lucru — să ajungă repede cel mai bun specialist în programare, ca să vadă Vasiliad spre cine trebuie să mergi mai întîi și-ntîi cu brațele larg deschise — și în timpul ăsta, cu creionul rămas un bont, de numai doi centimetri, schiță pe marginea ziarului o corabie cum încă nimeni n-a văzut.

CRISTOFOR COLUMB ȘI CEI PATRU MUȘCHETARI

Corabia lui Cristofor Columb a fost construită de multe ori. Ultima dată a construit-o, la scara 1/30, Dumitrescu Ancuța, spre a naviga cu ea spre marele premiu al probei de machete ale navelor celebre.

A lucrat la această corabie timp de trei luni.

Rezultatul corespunde perfect descrierilor din documentele epocii. Ancuța a folosit același lemn și, în general, aceleași materiale utilizate de meseriașii din secolul XVI, ba chiar și vopsele preparate după rețetele lor. Bompresul țintește îndrăzneț spre depărtări, velatura poate fi manevrată cu ușurință, cîrma funcționează, instrumentele de navigație sînt la locul lor, nu lipsesc nici ustensilele gospodărești. Este o corabie încîntătoare, dar Ancuța a lăsat-o pentru cîteva minute pe un pervaz din holul de la etajul doi și opera a dispărut!

Cine s-o fi luat? Un rival? Un răutăcios? Un colecționar pasionat, dar fără suflet? Un zăpăcit care habar n-are de valoarea ei?

Cercetări. Întrebări. Ipoteze. Poate. Cred. Fără. Cu. El. Altul. Ușă. Geam. Da. Nu.

S-a stabilit că, la ora și în locul acela, nu se găseau decît Brotăceanu Paul, Smărăndoiu Ionel, Copiloiu George și Frunzăroșie Dan, ocupați să pună în aplicare o idee mai veche de-a lor și anume realizarea unei cvadriciclete, adică a unei biciclete cu patru roți și patru locuri, scop în care adunaseră cu trudă tot felul de vechituri inclusiv propriile lor trotinete, triciclete și biciclete.

Dar ei sînt deasupra oricăror bănuieli. Prieteni vechi. Fideli. Nedespărțiți. Li se spune „Cei patru mușchetari". Nu s-au certat niciodată. Ce-i al unuia este și al celorlalți. Se duce la ștrand Brotăceanu, se duc și ceilalți. Ia Smărăndoiu nota cutare, la o teză, iau și ei la fel. Face Frunzăroșie guturai, strănută toți. O prietenie ideală.

Însă corabia lui Cristofor Columb și a Ancuței Dumitrescu n-a intrat în cimentul pardoselii de la etajul doi. Cineva, mușchetar-nemușchetar, tot a luat-o. E valoroasă. Poate împodobi orice colecție de obiecte artistice sau documentare. Este extraordinară și ca decor. Așadar, cine, unde, cum, de ce?

— Nu știu, n-am văzut, n-am auzit! au spus Brotăceanu—Smărăndoiu—Copiloiu—Frunzăroșie. Noi eram extrem de ocupați. Noi sîntem foarte serioși. Noi respectăm munca altora.

— Cu toate acestea, tu, Brotăcene, luna trecută, ai luat de la bibliotecă *Toate pînzele sus* în cea mai bună stare și ai adus-o numai după mari insistențe, abia ieri, cu coperțile rupte și o fascicolă dezlipită!

— Între timp i-am dat-o lui Copiloiu, el a aranjat-o așa, spuse dintr-o răsuflare Brotăceanu.

Îi păru imediat rău. Vorbise fără voia lui. Copiloiu îl privi adînc necăjit:

— Tu vorbeşti, Brotăcene? Bine... Ei, află că o carte poate fi reparată, chiar legată artistic, dar eprubetele şi retortele pe care le-ai spart tu, cînd te-ai jucat în laboratorul de chimie, nu mai pot fi lipite. Şi cînd te gîndeşti că paguba a căzut în seama lui Simionaş Ilie, care era de serviciu!

— Nu sînt eu de vină, se înroşi Brotăceanu. Parcă nu ştii că Smărăndoiu a început? Voia să găsească la iuţeală un acid cu care să-şi şteargă din carnetul de elev însemnarea prin care profesoara de matematică îl poftea pe taică-său la şcoală, să-i spună că flăcăul citeşte „Sportul" în timpul orei!

— Dacă-i pe aşa, atunci spune tot, Brotăcene! sări Smărăndoiu. Lumea nu ştie că era „Sportul" tău şi că mi-l dăduseşi cu condiţia să-ţi arăt rezultatele la problema a treia! Egoistule! Frunzăroşie mi le-a dat pe primele două fără nici o pretenţie.

— Fiindcă înainte cu o zi cînd Frunzăroşie a lipsit prima oră, spuseseşi că l-ai văzut cu ochii tăi cum venea de la gară cu bătrînul său bunic cărîndu-i valizele. Cînd veneam la şcoală, l-am văzut cu ochii mei, juca table în balcon cu vecinul.

Cei patru muşchetari au avut multe de spus. Abia într-un tîrziu au observat că printre ascultători se afla şi Dumitrescu Ancuţa, prăpădindu-se de rîs cu corabia ei în braţe.

— Ce-i asta? Unde ai găsit-o? Cine o luase?

— Nimeni. Era la etajul trei. Eu de fapt acolo o lăsasem, dar am uitat. Am confundat etajul. Nu s-a atins nimeni de ea. Am găsit-o de o jumătate de oră.

— De ce n-ai spus de la început?

— Eu am vrut, dar nu m-aţi ascultat. Eraţi foarte ocupaţi să vă faceţi complimente. De ce să pierd ocazia? A fost un spectacol interesant!

— Uf! au exclamat uşuraţi Brotăceanu—Smărăndoiu—Copiloiu—Frunzăroşie. Bine că s-a terminat! V-aţi convins că n-avem nici o vină?

... Şi au redevenit „cei patru muşchetari", prieteni ideali, curajoşi şi devotaţi: face unul guturai, strănută toţi...

ÎNTÎRZIATUL

Ca un alergător de maraton intră gîfîind în curtea şcolii Iliuţă Onişor, dar curtea e pustie. A sunat de mult. „Am întîrziat!" oftează el şi-şi pune iarăşi dramatica întrebare: „Intru sau nu intru?"

Intri după profesor — discuţii neplăcute: „De ce ai întîrziat, unde ai fost, cînd o să isprăveşti cu indisciplina?"

Nu intri — alte necazuri: eşti trecut absent, umbli după unul sau după altul să-ţi dea tema pentru lecţia următoare, te mai alegi şi cu biletul de la diriginte către părinţi.

Onişor are totuşi prea multe absenţe şi o colecţie întreagă de bileţele. Alege posomorît prima variantă. „Ce-o fi o fi! În orice caz, de mîine termin cu întîrziatul".

Mers tiptil pe coridoare. Paşi de pisică. Lipit de pereţi. Să nu fie văzut. Să nu fie auzit. Un zgomot din direcţia cancelariei îl face să îngheţe. Se ascunde după ficusul cel mare. Respiră greu. Înainte. N-a fost nimic. Dar putea să fie directorul! Onişor avansează centimetru cu centimetru.

Tare nu-i place acest gen de a se strecura pe furiş. S-a săturat pînă-n gît de el. De prin clase se aud voci clare şi liniştite. Ale celor care au venit la timp. „Ce bine de ei!“ Onişor îi invidiază. „De mîine termin cu întîrziatul. Intru în rîndul oamenilor.“

Uşa. Onişor atinge clanţa. „Apăs sau ...?“ Nici nu mai ştie de cîte ori a fost în situaţia asta. Totul i se învălmăşeşte în cap. „De ce nu sînt curajos? Oamenii au urcat pe Everest şi zboară în cosmos, eu nici măcar o clanţă n-am curaj să apăs?!“

Nici nu ştie cînd a făcut-o şi pe asta, dar iată-l în clasă. Toată lumea e cu ochii la el. Unii rîd. Onişor se simte îngrozitor. „De ce rîd, cum îşi permit?“ Nu suportă să fie luat în rîs, dar e.

— Iar, Onişor? întreabă dirigintele.

— Eu vă rog să mă iertaţi. Eu promit că de mîine ...

— Am auzit asta de-o sută de ori. Cine să te ia în serios? Îmi vine să cred că, decît să spui tu adevărul, mai degrabă cresc trandafiri din lemnul tablei! O ramură cu trandafiri o să crească din acest lemn uscat atunci cînd vei spune şi tu adevărul!

Onişor zîmbeşte, dar numai el ştie cu ce efort fiindcă, în realitate, e fiert. Prin minte îi umblă numai acel „de mîine ...“ Dar *acum* ce explicaţii să dea?

Dirigintele numără pe degete:

— Ţi-a venit un unchi din provincie şi l-ai aşteptat la gară. Ţi-ai uitat un caiet acasă şi te-ai întors după el. Ţi-a fost frică de un cîine. Te-a durut capul. Ţi-a rămas în urmă ceasul. Pe toate le-ai spus. Pentru azi ce-ai mai inventat?

— Eu ... am întîrziat fiindcă ...

Mintea lui Onişor lucrează cu înfrigurare, mai rapid decît orice calculator. Caută motive. „Ăsta e bun ... nu e ... ăsta e mai bun ... nu e nici el ...“ Şi se trezeşte spunînd pe nerăsuflate:

— Am întîrziat pentru că mi-a fost lene să mă scol la timp, am făcut şi un ocol pe la cinema, am dat în parc peste un cîine, m-am jucat cu el, la fizică nici nu mi-am învăţat, mi-am spus că am baftă şi că n-o să mă ascultaţi!

În clasă s-a făcut o mare tăcere.

Onişor e liniştit cum n-a fost demult.

Şi-a tăiat cu bună ştiinţă toate punţile care duc spre neadevăr.

A făcut lucrul cel mai greu. Iar de mîine ...

În pauză, se jucau cu toţii prin curte, numai Onişor se retrăsese filozofic îndărătul sălii de sport, gîndindu-se cu înfrigurare la lucruri neobişnuit de importante, şi-n timpul ăsta din lemnul tablei creştea încet o rămurică ...

RADU MERIŞOR, SIMPATIC-ANTIPATIC

Căliman Andreea era caricaturista oficială a „Semaforului“. Cu mare pricepere îi incondeia pe cei care călcau strîmb. Caricaturile apăreau sub titlul „Cartonaşul galben“. Erau nemiloase.

Mai nou, s-au observat și la Radu Merişor aptitudini de caricaturist. De fapt, situaţia e niţel mai delicată. Ştiindu-se că Merişor are o grămadă de cusururi, a fost solicitat să se ocupe de ceea ce se cheamă „caricaturi prieteneşti", adică să-i deseneze pe colegii care fac lucruri exemplare. Era de presupus că, în acest fel, o parte din virtuţile lor aveau să treacă și asupra lui Merişor. Pentru caricaturile sale a fost ales ca titlu „Podiumul de onoare". De un singur lucru nu s-a ţinut seama şi anume de acela că Merişor, ca veteran al neastîmpărului, vede ceea ce altora le scapă.

Iată stilul lui Merişor.

Vine însăşi Căliman Andreea și-i spune:

— Merișor, avem nevoie pentru „Semafor" de trei desene. Fii atent că-ţi dau subiectele.

Şi i le dă. Ele sună astfel: Tiţoi Vasile dintr-a VII-a B şi Condei Gigi din aceeaşi clasă au făcut un aparat de radio care porneşte sau se opreşte nu prin comutatorul obişnuit, ci la „comandă verbală". Asta-i prima ispravă.

A doua: Vizireanu Mihai a reuşit să repare pendula din holul de la parterul școlii. Ar fi fost păcat să rămînă stricată. Bun și el.

Al treilea merituos: Mititelu Virgil a găsit în parc un portofel cu bani şi nu s-a lăsat pînă nu a dat peste păgubaș: o bătrînică de treabă care i-a mulţumit cu toată căldura.

— Aceste fapte trebuie lăudate în trei desene frumoase. Ai grijă, Merișor, cum le faci. Pînă poimîine să fie gata.

Şi Merişor le face. Nu desenează prea grozav, dar pune multă inimă. Cînd „poimîine" se transformă în „astăzi", vine cu desenele. Dar nu cu trei, ci cu șase. Colegii se înghesuie dinaintea „Semaforului".

Tiţoi şi Condei sînt prezenţi în chip glorios, ca nişte alergători de cursă lungă care rup simultan firul de la sosire. „Bună ideea, simpatic Merişor, nu ca Andreea!" exclamă eroii.

Dar Merişor mai ştia ceva şi desenul continuă astfel: cei doi atleţi și-au pus medaliile într-o balanţă, să vadă care este mai grea. Motivul? După glorioasa prezentare a aparatului de radio-minune, constructorii se ceartă într-una susţinînd fiecare că al lui este meritul principal. Aproape că sînt gata să-și demonteze opera. „Ce are cu noi Merişor ăsta? Întotdeauna am spus că e mai antipatic decît Andreea!" bombăne ei.

Pendula din hol? Vizireanu se vede reprezentat în desen ca fiind un jongler care jonglează cu scule și aparate de măsură. „Ce simpatic e Merişor! Nu se compară cu Andreea!" Dar și aici s-a mai strecurat un desen cu un musafir neplanificat: Bumbescu Ilie. Puţini ştiau că pendula el o stricase. Handbalist nepotolit, avusese inspiraţia să exerseze chiar pe hol o aruncare de la 9 metri direct în poartă. Şi nimerise în pendulă. „Antipatic, Merişor ăsta! Calcă pe urmele Andreei".

Mititelu-care-găsise-portofelul ar fi vrut să fie prezentat în chip de detectiv. A apărut, ceva mai modest, ca ajutor de detectiv. Bine şi aşa. „Simpatic, Merişor. Andreea ar trebui să înveţe de la el!" Dar în următorul desen, surpriză: detectivul-şef e însăşi bătrînica, păgubaşa. Pentru că nu era o persoană oarecare, ci bunica lui Ciobănică Sergiu dintr-a VI-a C. Bătrînica îşi pierduse portofelul străbătînd cu energie parcul în toate direcţiile, pe toate aleile şi prin toate tufişurile pentru a-l găsi pe Ciobănică şi a-l tîri acasă să-şi facă lecţiile. „Antipatic, Merișor ăsta! E Andreea nr. 2!" şopteşte ursuz Ciobănică.

Pînă şi Merişor se întreabă: „Cum sînt eu în realitate? Simpatic sau antipatic?!“ Încă n-a ajuns la o concluzie. Dar, între timp, Căliman Andreea a început şi ea să prezinte cîte două desene pentru unul şi acelaşi personaj . . .

O ECHIPĂ INVINCIBILĂ

— Din *umăr,* strigă Mîndrilă. Lasă articulaţia să lucreze! Braţul trebuie să fie întins la maximum. Încă o dată şi de-o mie de ori. Haideţi!

Mîndrilă e un nesecat izvor de pretenţii. De aproape două ore o ţine aşa. Mă doare umărul şi bineînţeles că mă dor şi picioarele, îmi vine să azvîrl paleta şi să plec cu orice risc. Mă uit la Bîrsănescu şi-mi dau seama că gîndeşte la fel, faţa lui mare şi palidă ca o pernă e boţită de efort.

— Nu vă leneviţi, bombăne Mîndrilă. N-aveţi voie. Drumul spre glorie e presărat cu ghimpi. Repetăm mingile tăiate.

Ni se trimit nişte mingi imposibile. Ca lăcustele sar din noi stropii de sudoare pe masă şi pe podeaua cu linoleum albastru. Profesorul Mîndrilă face pereche cu Vichi Tomuleţ. Frumos aranjament: un profesor fost campion municipal şi o namilă din clasa a XI-a, actual campion municipal, împotriva noastră, doi elevi dintr-a opta, care nici măcar praful din sala unei competiţii adevărate n-am ajuns să-l ştergem.

Tomuleţ nu ne dă nici o atenţie, probabil că se plictiseşte să servească drept partener de antrenament unor împiedicaţi ca noi, dar l-o fi obligat Mîndrilă. Tomuleţ nu joacă atît de tehnic ca Mîndrilă, dar are mult mai multă forţă, cînd dă în minge ţi se taie respiraţia. Mîndrilă serveşte cu un efect de rămîi saşiu, iar Tomuleţ trage ca din tun. Cum să le rezişti? Dar trebuie.

— Ce vrea Mîndrilă de la noi? suspină Bîrsănescu, în pauză. Bea jumătate din paharul cu apă şi restul şi-o toarnă în cap. Ce speră?

— Exact ce-a spus: să devenim cea mai bună echipă de dublu. Să fim surpriza campionatului de tenis de masă.

— Pe oraş?

— Pe oraş, pe judeţ, peste tot.

— Păi sîntem noi în stare, avem noi atîta talent? se miră Bîrsănescu vîrîndu-şi în gură un biscuit întreg.

— Poate nu amîndoi. Tu cred că ai mai mult.

— Aş! se apără Bîrsănescu. Mă mişc ca un butoi. În tine e baza.

— Nu ştiu. Mîndrilă a vorbit pentru amîndoi: veţi deveni echipa invincibilă Georgescu—Bîrsănescu.

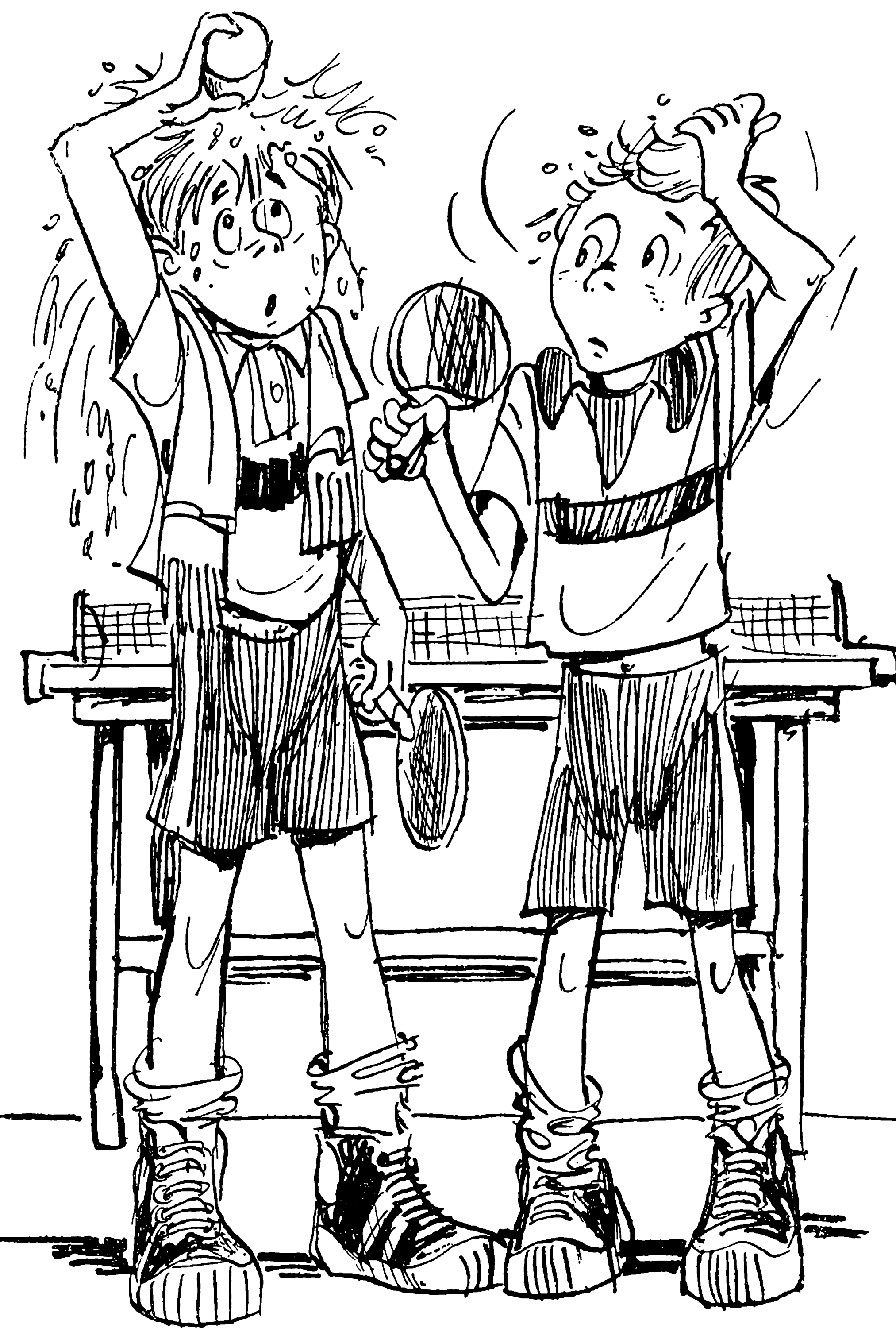
— Ăştia sîntem noi!

— Da. Şi sună frumos.

— Mie îmi sună deocamdată oasele de atîta ţopăială. Ţi-ai scris la matematică? zice Bîrsănescu melancolic.

— Da, dar la a treia nu mi-a ieşit, o să-mi dai tu rezultatul.

— Plăcerea e de partea mea, dar ce să-ţi dau că nici mie nu mi-a ieşit? Poate-l rugăm pe Tomuleţ.

— Asta nici nu stă de vorbă cu noi, n-ai văzut?

— O fi invidios, o fi crezînd că ajungem mai buni decît el.

— E campion, Bîrsănescule, a intrat pe culoarul celor mai buni.

— Da, dar noi vom fi invincibili.

Bîrsănescu mormăie cu un biscuit între dinți:

— Invincibili ca Truță și Papadache? Așa nu-mi place, nu mă mai joc.

Truță și Papadache sînt predecesorii noștri în cronologia „invincibililor". Sînt ex-invincibilii. Au fost, într-adevăr, cei mai buni, cîștigau la dublu orice meci. Individual, n-a făcut nici unul ceva mai de soi, dar la dublu erau experți; datorită lor școala avea asigurată întotdeauna o victorie la această probă indiferent de importanța turneului. Luați așa, separat, în „civil", nu prea dezlănțuiau simpatii: cam adormit Truță, cam distrat Papadache, dar în sala de sport deveneau jongleri cu mingea de celuloid.

— Nu e Truță cel care a spus că romanul *Viața la țară* e scris de Tănase Scatiu? zic eu.

— Ba da, oftează Bîrsănescu, dar nu e cazul să rîdem. Perla asta i-a șoptit-o Papadache ca să-și bată joc. Eu n-am spus o dată la înghesuială că, prin combinarea unui acid cu o bază, obținem acid bazic? Nerozia asta mi-a suflat-o tot Papadache.

— Eu nu ți-aș face asta niciodată.

— Știu. Pe tine pot să contez. Dar Papadache nu se simte bine dacă nu-și bate joc de om. Spunea mereu că, în dublul lor, Truță nu contează, el este totul. Pe urmă Truță s-a supărat și a început să greșească.

— Cred că dinadins.

— Nu se știe. În orice caz, Papadache și-a căutat alt partener de dublu. A schimbat vreo zece. Eșec după eșec. Truță s-a rugat de el, hai să mai încercăm, poate că o să joc din nou bine. N-a reușit. Numele lor a dispărut de pe tabelele de concurs.

— Hai, Bîrsănescule, că ne cheamă Mîndrilă, a venit cu forțe noi.

— Crede că o să-i putem înlocui pe Papadache și pe Truță. Nu-i așa că degeaba își face visuri?

— Nu-mi dau seama, dar dacă își pierde timpul cu noi înseamnă că se bazează pe ceva.

— Te pomenești că totuși sîntem talentați! se luminează Bîrsănescu.

— Nu știu, dar noi n-o să ne poticnim ca Truță și Papadache. Noi rămînem împreună pînă la capăt, orice s-ar întîmpla.

— Asta voiam să-ți spun și eu! aprobă Bîrsănescu, oferindu-mi ultimul biscuit.

Mîndrilă servește cu efect, Tomuleț trage ca din tun, iar eu cu Bîrsănescu trebuie să ajungem o echipă invincibilă.

Deocamdată mi s-a făcut pielea burete, cozile paletelor ne-alunecă din mîini, iar după antrenament ne așteaptă, colțoasă, problema a treia; dar noi doi sîntem mereu împreună, o s-o punem la punct și pe ea, ni s-a spus că trebuie să fim o echipă invincibilă.

VREAU SĂ FII PRIETENUL MEU

— Da, își spuse Foișoreanu Emil, privindu-și perechea de rachete de tenis nou-nouțe. Nu poți juca tenis de unul singur. Era cazul de mult să am și eu un prieten cu care să împart bucuriile și necazurile. Trebuie să-mi găsesc un prieten, o să ne antrenăm amîndoi și o să ajungem campioni, cunoscuți și admirați de toată lumea. Adică eu o să fiu campion și el o să fie vice-campion, că-i ajunge.

Foișoreanu Emil e un băiat cu fantezie, dar și cu o pronunțată înclinație spre exactitate. A desprins grijuliu o foaie din caietul de matematică și a dat curs frumoasei inițiative așternînd titlul: *„Listă cu cine vreau să fie prietenii mei“*. Apoi a început să-i înșire pe candidați.

Mutrică Valentin. Omul care îmi trebuie! Vesel, săritor. Mi-a împrumutat acuarelele la ora de desen. Da, dar e gălăgios. Deranjează orele, povestește filme, imită păsărelele... Mi s-a spus că nu e bine să mă las atras de astfel de *elemente*.

Foișoreanu Emil rămîne cîteva clipe pe gînduri; de ce li se spune „elemente“? Nu știe, dar simte că e ceva grav. Oftează și continuă trecerea în revistă.

Clopoțel Ion. Sigur că da! Fără el nu mai vedeam eu filmul acela. Mi-a promis că-mi face rost de bilet și mi-a făcut. Talentul lui e să se țină întotdeauna de cuvînt. Nu s-a pomenit să se abată de la regulile astea. Toți aleargă la el cînd au nevoie de ceva și nu-mi amintesc să fi refuzat pe nimeni. Numai la carte nu se ține de cuvînt... Alaltăieri, la ora de română, Clopoțel a fost pus să-și citească tare analiza morfologică ca să audă toată clasa cît de zăpăcit a putut să fie atunci cînd a scris-o. Mie mi-a plăcut, a fost o oră veselă, dar ai mei spun că nu e bine să am un prieten care învață ca el. Că și ăsta ar fi un *element*.

Foișoreanu oftă din nou, dar redeveni vioi știind că mai are destule posibilități.

Căpitănescu Aureliu. Sigur! Trebuia să mă gîndesc de la început. Învață puternic și, în general, știe o mulțime de lucruri, ai ce auzi de la el. Am fost de față cînd povestea *Răscoala*, de Liviu Rebreanu. Eu nu citisem acest roman, dar cînd s-a întîmplat să fiu întrebat la oră despre el, mi-am amintit de ceea ce povestise Căpitănescu și a fost foarte bine. Da, dar Căpitănescu e pretențios. Cînd s-au dus cu toții la porumb iar eu nu m-am dus, Căpitănescu s-a răstit la mine a doua zi, de față cu toată clasa m-a făcut de rîs, mi-a zis „puturos“. Ce fel de prieten e acela care, în loc să te susțină, te înfundă?

Găină Octavian. Altceva, cu totul altceva! Găină încurajează pe toată lumea, dragul de el! Pe unul că desenează frumos, chiar dacă desenează urît, pe altul că are talent de actor, chiar dacă se bîlbîie. În meciul acela ghinionist, în care am făcut de trei ori henț în careu și toți strigau să fiu dat afară din echipă, numai Găină, săracul, mi-a luat apărarea. Suflet mare, Găină! Generos! Da, dar e cam ulițarnic, pierde timpul pe străzi. S-ar putea să mă cheme și pe mine. Eu, bineînțeles, n-o să vreau și cearta e gata. E urît să te cerți cu un prieten. Mai bine renunț de pe acum.

... Imaginile multor colegi au defilat sub lupa lui Foișoreanu Emil. Nici unul nu s-a dovedit destul de bun pentru el. Totuși, Foișoreanu mai

încearcă. A luat totul de la capăt. În acest timp, cu Mutrică s-a împrietenit Clopoțel și, ciudat, Mutrică e mai liniștit la ore, iar Clopoțel vine cu temele scrise mai ca lumea. Spre surprinderea generală, în ultimul timp, Găină e nedespărțit de cine? Tocmai de cusurgiul de Căpitănescu și se pare că, de atunci, Căpitănescu e mai puțin sever, iar Găină poate fi găsit foarte des la bibliotecă.

E adevărat, nu le merge totul strălucit, nu sînt perfecți, dar Foișoreanu Emil le mai dă o șansă studiindu-le din nou cu cea mai mare atenție calitățile în virtutea cărora ar putea să-i spună unuia sau altuia într-o bună zi: „Vreau *să fii* prietenul *meu!*“

... Nu s-a gîndit însă niciodată că la fel de bine ar putea să spună: „Vreau *să fiu* prietenul *tău*“.

COMANDORUL ZĂPEZII

Frunzele merilor abia începuseră să bată în arămiu, cînd Octavian a rezemat scara de peretele casei și, cu lădița de scule, a urcat spre marginea dinspre miazăzi a acoperișului. Tănăsică Paiu nu i-a spus nimic, știa că mai devreme sau mai tîrziu așa avea să se întîmple și degeaba ar fi încercat să-l oprească.

Octavian nu mai privise niciodată împrejurimile de la această înălțime și i-a făcut plăcere să constate cît de geometrice apar străzile și casele.

Mai întîi a fixat suporturile de șipci albe, bine geluite, în jurul cărora urma să împletească nuiele de salcie, peste care avea să aplice lut și apoi să căptușească interiorul cu un strat gros de ierburi mătăsoase. Pe olanele roșii, porumbeii țopăiau foarte aproape de el, privindu-l curioși, cînd cu un ochi, cînd cu altul.

După vreun ceas a reapărut Tănăsică, desprins cu greu din sfera de atracție a lui Paul Chiristigiu. Așa se întîmplă întotdeauna. Tănăsică duce în timpul liber o viață dublă, circulînd mereu între Octavian și Paul.

La Octavian e liniște și sînt albumele în care zilnic se așază articole și fotografii decupate cu mare grijă din reviste și ziare. Un album e numai pentru păsări și altul numai pentru vapoare. Lîngă albumul în care Octavian colecționează tot ce se scrie despre invenții și inventatori, se află cel cu întîmplări istorice din toată lumea și din toate timpurile. Cînd Octavian răspunde la ore, ai ce auzi, pînă și profesorii îl ascultă cu surprindere, deși Paul spune: „nu-i nici o scofală, eu aș putea vorbi mult mai interesant dacă aș sta să citesc ore în șir ca Octavian!“

Dar și cu Paul e bine. În compania lui îți dai mereu seama că n-ai cunoscut destul de bine orașul. Știe ca nimeni altul unde-i rost de distracție, este expert, are aproape în fiecare zi o idee nouă și atît de captivantă încît în ziua respectivă cel puțin trei prieteni rămîn cu lecțiile nefăcute.

Tănăsică trebuie să fie mereu cu ochii la ceas spre a reuși să aibă timp pentru amîndoi. O oră cu unul, o oră cu altul. E mereu pe picior de

plecare. Ar sta mai mult cu Paul pe corabia veseliei dar nu vrea să-l trădeze nici pe Octavian, care n-are alt prieten. Numai pe Tănăsică îl are.

Uneori Octavian e cam plictisitor, merge atît de departe cu sîcîiala încît are pretenția să-l asculte la lecții, dar, în același timp, este singurul care nu se poartă trufaș. El îl respectă pe Tănăsică de parcă ar fi cel mai de vază elev al școlii; îi ascultă atent părerile și, chiar dacă uneori îl contrazice, nu pronunță absolut niciodată vreun cuvînt urît. În prezența lui Octavian, Tănăsică se simte cineva și nu poate renunța la acest lucru.

— Octaviane, tu crezi că Pasărea Comandor într-adevăr există?!

— Sînt sigur. Am citit eu. Nu ți-am spus?

Tănăsică a ascultat povestea asta de vreo sută de ori, dar e gata s-o mai asculte o dată. Octavian a aflat o ipoteză potrivit căreia, toamna, fiecare stol de păsări migratoare stabilește ca una dintre ele să renunțe la călătorie, devenind Comandorul zăpezii, de fapt o pasăre-dispecer. O rîndunică, un cocor, o rață sălbatică și așa mai departe. Pasărea Comandor urmează să se ocupe de acele păsări care, fie din pricină că sînt prea slabe, fie că au fost rănite în cine știe ce situație, nu mai pot decola, rămînînd prin păpurișul bălților, prin păduri sau pe cîmp. Mai există și păsări pur și simplu zăpăcite, cărora nu le-a stat capul la învățarea zborului la mare altitudine.

— Comandorul zăpezii, spune Octavian, trebuie să le găsească pe toate și să le îndrume spre un adăpost cît mai ferit de vînturi, de zăpadă și de ger. Tot Comandorul se ocupă și de procurarea hranei.

— Păi poate o pasăre să facă toate astea?

— S-a constatat, precizează Octavian, că Pasărea Comandor nu este atît robustă cît mai ales extrem de inteligentă, reușind să comunice cu toate celelalte viețuitoare. Se citează cazuri în care au fost văzute aducîndu-și protejații în sălașul unor căprioare și, foarte des, chiar în curțile sau balcoanele oamenilor, alegîndu-i fără greș pe cei mai buni și mai primitori gospodari.

Octavian dă ca sigur faptul că întotdeauna pasărea dispecer s-a înțeles perfect cu aceștia, a „stat de vorbă“ cu ei prin gesturi lesne de priceput. Mai mult: se spune că acolo unde poposește Comandorul zăpezii, oamenii devin mai voioși iar copiii mai deștepți.

— Comandorul zăpezii nu există, e o invenție a lui Octavian! a spus Paul Chiristigiu, privind cu binoclul tocmai din fața cinematografului spre construcția lui Octavian. Nu vă luați după el. E un caraghios.

Paul avea mulți prieteni și-n acest fel cuvîntul lui căpăta multă greutate. Octavian nu avea decît un singur prieten, Tănăsică, sau mai precis o jumătate de prieten, întrucît cealaltă jumătate îi aparținea tot lui Paul. Dar de partea lui Octavian se mai afla un prieten, și anume povestea. O poveste bună este un prieten neprețuit. Povestea ta circulă și te reprezintă.

Primul care a început să-și facă acasă o „stație“ pentru Comandorul zăpezii a fost Tănăsică. A plasat-o cît mai discret și a lucrat pe furiș, astfel încît să nu observe Paul. Dar e greu să faci ceva și Paul să nu afle. Paul l-a ironizat în toate felurile, dar, a doua zi, s-a auzit că alți trei colegi construiesc „stații“ pentru Comandorul zăpezii. O săptămînă mai tîrziu, acoperișurile erau pline de astfel de adăposturi, care mai de care mai atractive.

Într-o frumoasă după-amiază de toamnă, Paul le spunea colegilor pentru a mia oară că s-a interesat peste tot și că n-a găsit nici o dovadă că Pasărea Comandor ar exista.

— Dumneavoastră ce părere aveți? l-a chemat el în ajutor pe profesorul de științele naturii.

— Ce-i drept, nu avem nici un fel de dovezi că o astfel de pasăre există. Dar nici că nu există! a spus gînditor profesorul.

... Din servieta lui Paul ieșea capătul unui mănunchi de nuiele de salcie.

MATEMATICĂ ȘI FOTBAL

— Ieri am pierdut un mare meci de fotbal, un meci decisiv, și asta numai din pricina lucrării scrise la matematică! îi mărturisi Mișu Licuriceanu vecinei sale de palier, Violeta Delcea.

(Violeta ține ceea ce se numește un jurnal de însemnări zilnice, în care notează tot ceea ce i se pare mai interesant).

Era bucuroasă să discute cu Licuriceanu. Îndeobște, el nu prea are timp de asta, e mereu ocupat cu prietenii lui, dar în ziua aceea nu aveau motive să se întîlnească fiind cam supărați.

— E posibil să pierzi un meci din pricina matematicii? se minună Violeta. Povestește-mi repede!

— Băieții ar fi buni, oftă Mișu, chiar talentați pot spune, dar indisciplina-i mare. Unde nu-i disciplină, nu iese nimic ca lumea!

Și-i povesti totul. Încă de la antrenamente, se văzuse că treaba nu merge cum ar trebui. În loc să exerseze pasele, șuturile, conducerea mingii și diferite scheme tactice, unii se ascundeau prin parc și repetau pe furiș la matematică! Vasiloiu Dan, centrul atacant, umbla mereu în servietă cu o cogeamite culegere de probleme, mințind că este cartea „Totul despre fotbal". Fundașii Podaru Sergiu și Miuță Octavian fugeau pur și simplu de la antrenament ca să învețe la matematică. Instalaseră pe malul lacului o tablă școlară veche și acolo, cu mare veselie, rezolvau probleme dintre cele mai complicate, atrăgîndu-i în acest sens și pe alții. În vremea asta, restul colegilor trudeau din greu ore în șir, bătînd cu perseverență mingea, dar pînă și printre aceștia erau unii care tulburau liniștea antrenamentului discutînd fără sfială despre diferite ecuații.

Nu, nimic nu mergea cum ar fi trebuit. Pătrăuțescu Dan, portarul, venea cu cîte cinci-zece minute întîrziere, și bineînțeles că în acest timp poarta rămînea goală. Zadarnic încerca Pătrăuțescu să spună că întîrziase efectuînd exerciții suplimentare de suplețe; toată lumea știa că în realitate efectuase exerciții de algebră, asta-i place, asta face și nimeni nu-l poate da pe brazdă. Cînd Sărăroiu Dan a executat atît de precis, magistral s-ar putea spune, acea lovitură de corner, lui Măcărel Traian nu i-ar fi trebuit decît o simplă lovitură de cap pentru a devia mingea în poartă înscriind golul. Dar capul lui Măcărel *nu era* acolo! Măcărel, între timp, își găsise de discutat în celălalt capăt al terenului cu un spectator despre o aplicație originală a teoremei lui Thales!

În aceste condiții este imposibil să cîștigi un meci important. Situația putea fi, ce-i drept, reechilibrată datorită penaltiului. Frăguță Liviu ar fi trebuit să tragă impecabil, era datoria *lui,* dar a tras afară, nepriceputul. Și cît se ținuseră de capul lui! Mișu Licuriceanu însuși primise mai demult misiunea să-l ajute în ceea ce privește învățarea diferitelor procedee de executare a loviturii de la 11 metri. Frăguță însă ba nu venea să învețe cu el, ba venea, dar nu era deloc atent, fiind mereu cu gîndul la apropiata lucrare scrisă la matematică. Pînă la urmă a reușit să-l facă și pe Licuriceanu să se gîndească numai la asta. Așa s-a ajuns la faptul incredibil că însuși Licuriceanu, în loc să conducă mingea cît mai iute spre poartă, se oprea mereu spre a mai arunca o privire în caietul de matematică pe care-l pusese lîngă linia de tușă. Asta-i adevărul.

Au pierdut meciul. Sînt necăjiți. Li se fac tot felul de observații amare. Nici nu le mai vine să se uite unii în ochii altora.

Violeta, înduioșată de dezamăgirea și singurătatea lui Licuriceanu, s-a străduit să-l încurajeze, spunîndu-i că au o grămadă de șanse să depășească această situație. Transcriind în jurnalul ei de însemnări relatarea lui Licuriceanu, a făcut, din pricina emoției, o mică greșeală, și anume, peste tot unde ar fi trebuit să scrie cuvîntul „fotbal“ ea a scris „matematică“, și invers; unde Licuriceanu a spus „matematică“ ea a scris „fotbal“.

Dacă e cazul, corectați-o

Dar poate că nu e cazul . . .

OGLINDA

Era misiunea lui Titel Măndoiu, i se comunicase din timp și o acceptase plin de bunăvoință: trebuie deci să vopsească una dintre cele două porți ale vestitei lor grădini de legume. Totuși nu se grăbea deloc să acționeze. El avea întotdeauna o ultimă soluție.

Deschiderea „noului sezon“ se apropia. Impetuosul concert de hîrlețe, greble, lopățele și stropitori a însoțit apariția noii vedete: un minitractor special pentru grădini.

Broscuță Dudescu nu prea avea timp de cultivarea grădinii, fiind ocupat să-și cultive prietenul, pe Titel Măndoiu, care este și el negrăit de pretențios.

Bineînțeles că Broscuță nu este un nume, ci o poreclă. Îl cheamă Gheorghe, dar fiind mărunțel, grăsuț, cu ochii cam umflați, altminteri foarte sprinten și foarte blînd, i s-a spus Broscuță.

În prietenia lor, Broscuță este șef cu problemele privind devotamentul. El face rost de bilete la film, el se umple de fulgi curățind porumbarul lui Titel, el așază momeala în undițe și, mai ales, depune uriașul efort de a asculta cu deplină credință pălăvrăgelile lui Titel.

Titel are alte atribuții: el este artistul. Urmărește, de pildă, mișcarea plutei și smucește undița. Dacă iese peștele, e numai și numai meritul lui. Dacă nu, e numai și numai vina lui Broscuță; n-a ales momeala potrivită,

n-a pus-o bine, n-a echilibrat firul, n-a... Și așa se întîmplă mereu. Broscuță cel mic tace și se supune. Ține mult la prietenia cu Titel Măndoiu, îl respectă mai ales pentru că e îndrăzneț, se apucă de o mie de lucruri și, chiar dacă nu face nimic ca lumea, este admirabil pentru faptul că nu se descurajează. El, Broscuță, n-a uimit niciodată pe nimeni. Se mulțumește cu ecoul succeselor lui Titel.

Grădina era arătoasă dar Titel Măndoiu încă nu-și vopsise poarta. Avea o grămadă de alte obligații. De regulă, după ce se desparte de Broscuță își pune ținuta în ordine și dă fuga la celălalt prieten al său, Bolocan Octavian, dintr-a VIII-a B.

Aici rolurile sînt altele. Glasul răsunător și poruncitor al lui Titel Măndoiu capătă mlădieri blînde. Prietenia cu Broscuță este, ca să spunem așa, o plută romantică, pe cînd prietenia cu Octavian i se pare un impunător transatlantic. Orice dorință a lui Bolocan este pentru el un ordin. Cînd Bolocan se duce la antrenament, îl însoțește cărîndu-i mîndru servieta cu cărți și sacul de sport. Bolocan e mult mai avansat, fiind portar în echipa de juniori a clubului „Rapid". Măndoiu îi este foarte devotat, uneori își lasă baltă propriile teme ca să le scrie pe ale lui Bolocan. Prin bunăvoința acestuia, pătrunde și el cîte un pic dincolo de cortina care ascunde de ochii profanilor culisele marelui fotbal. Uneori stă de vorbă cu jucători din divizia A. E de-a dreptul fericit cînd echipa marelui său amic cîștigă, fiindcă, în astfel de ocazii, Bolocan e vesel și plin de bunăvoință, mergînd pînă acolo încît îl lasă pe Măndoiu să-i tragă, la antrenamente, cîteva lovituri de la 16 metri. Lucrurile se schimbă cu totul în caz de înfrîngere. Atunci Bolocan devine un nesuferit, un arțăgos, dă vina pînă și pe Măndoiu: „Mi-ai purtat ghinion! Să nu te mai prind că stai în spatele porții! Să nu te mai văd!" Măndoiu tace și suportă totul cu umilință. Dar își scoate și el pîrleala căutîndu-i noduri în papură lui Broscuță la pescuit, la porumbei, la orice.

... S-a întîmplat ca în școala lor să aibă loc avanpremiera unui film pentru tineret, o poveste de aventuri, veselă, captivantă, cu actori vestiți. Cineva însă a spus: Participă numai cine și-a îndeplinit toate sarcinile. Măndoiu, de pildă, a vopsit poarta grădinii? Nu. Atunci Măndoiu să stea acolo și să o vopsească. Leneșul n-are ce căuta la avanpremieră. „S-o creadă ei! a rîs Măndoiu. Eu *mai* am întotdeauna o soluție!"

Soluția era, bineînțeles, Broscuță. I-a pus în mînă pensulele și cutiile cu vopsea: „Direcția: grădină, înainte marș! Ține și hîrtia cu modelul: rama portocalie, restul alb. Să faci treabă bună că mă supăr! După ce ies de la film, te controlez!"

Broscuță a oftat, însă, deprins cu capriciile exigente ale prietenului său, n-a spus nimic. A luat-o repejor spre grădină. Singur, în timp ce dinspre sala de festivități se auzeau rîsete și aplauze, Broscuță picta în portocaliu și alb poarta, inclusiv porțiuni din propriul său nas, gîndindu-se voios la cîte sacrificii trebuie să facă de dragul unui prieten. „Măndoiu se distrează la film, iar eu mă canonesc aici muncind în locul lui. Asta numai eu pot s-o fac, pentru că știu ce înseamnă să ajuți un prieten!"

Deodată, ridicînd privirile, și-a dat seama că nu e singur. În celălalt capăt al grădinii, o siluetă bine cunoscută se agita cu exact aceleași scule pe care le avea și el. O grădină mare ca a lor are două porți, nu-i așa? Vopsitul celei de-a doua porți îi fusese încredințat portarului rapidist

Bolocan Octavian, că şi el este elev. Or, Bolocan tărăgănase şi el lucrurile pînă în ultima clipă, fără să-şi facă probleme: avea *şi el* întotdeauna o ultimă soluţie.

Lui Broscuţă nu-i venea să-şi creadă ochilor. I se părea că se vede pe sine însuşi într-o uriaşă oglindă căci, la capătul opus al grădinii, vopsea furios scîndurile celei de-a doua porţi nu Bolocan ci Titel Mândoiu personal!

PUNCTELE LUI RADU MERIŞOR

Nici unul dintre colegii lui Merişor nu s-a plîns atunci cînd le-a venit rîndul în echipa de serviciu „pe clasă", dar el, cînd i s-a spus că trebuie să scuture de praf cărţile din bibliotecă, a replicat:

— Prefer să ud florile.

— Bine, udă florile. Cărţile o să le scuture Dumitrescu.

— Îi convine, bombăni Merişor. Treaba asta trebuie făcută doar *o dată* pe săptămînă, pe cînd florile au pretenţie la apă în *fiecare* zi. Ce-ar fi să muncim în mod egal?

— Atunci spală geamurile. Tot o dată pe săptămînă.

— Şi credeţi că se compară spălatul geamurilor cu scuturatul de praf al cîtorva cărţi? Mereu trebuie să fac eu lucrurile cele mai grele?

Discuţia a continuat marţi, miercuri şi nu s-a încheiat nici joi. Lui Merişor nu-i convenea nimic, totul îl nemulţumea. Căldarea cu apă caldă, săpunul, măturile, cîrpele de şters aşteptau iar colegii lui Merişor, rămaşi în clasă după ore, încă mai deliberau.

— Trebuie să lucrăm egal, susţinea Merişor. Nu unul să muncească mai mult şi altul mai puţin!

— Dar tu nu vrei să faci nimic! Te-am rugat să alegi; ai refuzat totul.

— Pentru că mie îmi plac treburile chibzuite.

— Ai o propunere?

— Uite că am şi o să fiţi mulţumiţi. Spălatul unui geam, trebuie să fiţi de acord, este operaţiunea cea mai grea. O să-l notăm (aici Merişor scoase un caiet pe care scrisese el multe înţelepciuni) cu 100 de puncte! Scuturatul unei cărţi de praf e în schimb ceva simplu, nu-i dau mai mult de 5 puncte. Udatul unui ghiveci, 7 puncte. Măturatul unui interval dintre bănci, 10 puncte. Spălatul unei perdeluţe, 20 de puncte. Aţi înţeles? Ne organizăm în funcţie de asta, avînd grijă să realizăm fiecare acelaşi număr de puncte.

Colegii se declarară mulţumiţi. Merişor trecu la stabilirea atribuţiilor.

— Georgescu şi Vasilescu — direcţia geamuri; cîte 100 de puncte fiecare. Dumitrescu scutură cărţile.

— Ce vorbeşti, *signor*? Avem 25 de cărţi, adică 125 de puncte!

— Bine. Vasilescule, speli în plus 20 de puncte, adică o perdeluţă şi uzi 7 puncte la un ghiveci.

— De ce să fac 2 puncte în plus? se revoltă Vasilescu.

Merişor îl lumină la iuţeală:

— Atunci mături un interval de 10 puncte, perdeluța o spală Adriana, rămîi tu cu 110 puncte, îți mai dăm trei cărți și ai exact 125! Adriana adună cu mătura 20 de puncte, o perdeluță de 20 de puncte, plus 50 de puncte de pe tablă. 90 de puncte! Mai ia trei ghivece — 27 puncte și ajunge la 117. Pînă la 125 trebuie să-i găsim ceva de 8 puncte... ia să vedem în tabelul meu... să lipească harta, s-au rupt Munții Bucegi.

— Munții Bucegi sînt o treabă serioasă, de cel puțin 60 de puncte.

— Ai dreptate. Ia să vedem. Îți scădem cele 20 de puncte de la măturat, îți mai scădem și perdeluța și-ți dăm un sfert de geam! Ce zici?

— Zic că nu știu cum o să alerg de la tablă la geam și de la geam la hartă și nu văd nici cum Vasilescu o să alerge de la geam la ghivece și pe urmă la perdeluțe și...

...Această pasionantă discuție a durat multă vreme, pînă cînd îngrijitoarea a intrat în clasă și i-a dat pe toți afară și a făcut singură vreo trei mii de puncte, poate și mai mult, nu se știe. Ea nu le numără niciodată, dar le face pe toate.

AL DOILEA MECI

Dumitru Preduț a jucat în sferturile de finală și a cîștigat. E măruntel, dar fuge repede, nu se lasă. Cristian Sabău a jucat și el în sferturile de finală și a cîștigat; loviturile lui puternice și foarte precise sînt greu de apărat.

Aceste rezultate i-au încîntat pe colegi, întrucît școala lor avea astfel doi jucători cu șanse la titlu. Ar fi fost bine ca Preduț și Cristian să joace în semifinale diferite, dar sorții au vrut altfel: cei doi reprezentanți urmau să se întîlnească în prima semifinală.

Erau foarte buni amîndoi. Jucaseră de multe ori împreună, Cristian avînd un număr mai mare de victorii. Acelea fuseseră însă victorii pe terenul școlii, acum era vorba de campionatul municipal.

Cristian a cîștigat primul set, desfătînd publicul cu tot felul de rarități: mingi cu boltă, retururi în lung de linie și numeroase puncte obținute din primul serviciu. Spectatorii, care nu-i cunoșteau pe cei doi, îl compătimeau pe Preduț, însă Cristian nu le împărtășea sentimentele; el *știa* că treaba nu-i deloc ușoară, simțise de cîteva ori cum mingea îi sare aiurea din rachetă datorită efectului imprimat de Preduț.

În setul al doilea, acest lucru a devenit ceva mai clar și pentru spectatori: micuțul Preduț se agita ca un iepure fugărit, dar a cîștigat.

Ultimul set a fost lung și anevoios pentru amîndoi. Cristian a luptat cît știa el de bine, a avut și forță, și rezistență, și precizie, dar, pur și simplu, i se împăienjeneau ochii de ciudă și disperare cînd îl vedea pe Preduț cum răsare rînjind lîngă fileu interceptînd mingea din zbor și „lipind-o“ în cine știe ce colț al terenului. Cristian era aproape jignit, avea senzația că, prin aceste apariții la fileu, Preduț se înfruptă pe nemeritate din munca lui, din știința cu care își pregătea manevrele. E drept, Cristian ar fi venit și el mai des la fileu, dar se temea, n-avea viteza micuțului Preduț, care a cîștigat acest ultim set cu 8—7.

Pe colegi nu-i interesa decît faptul că unul de-al lor avea să joace în finala pe municipiu, avîndu-l ca partener pe Ionică Miclea, campionul de

anul trecut. Cristian era însă foarte amărît și toată noaptea nu l-a visat decît pe Preduț, venind la fileu cu o rachetă gigantică, de zece, de o sută de ori mai mare decît una obișnuită.

A doua zi s-a gîndit să nu asiste la finală, dar ar fi fost un fel de lașitate, iar lui îi place să se considere demn și curajos. Strîngînd din dinți, a intrat într-un tîrziu pe poarta arenei și nu s-a bucurat deloc dînd cu ochii chiar de Preduț.

— Greu te miști! a strigat Preduț. Credeam că dormi, eram gata să vin după tine.

— Vrei să-ți dau sfaturi pentru meci? a bombănit Cristian. Sper că Miclea o să te bată măr.

— N-am nevoie de sfaturi, am nevoie de racheta ta. Dă-mi-o!

Preduț venise mai devreme, pentru încălzire și, după cîteva mingi, se trezise în mînă numai cu mînerul rachetei, restul zburase o dată cu mingea.

— Sînt destule rachete, de ce vrei tocmai racheta mea? s-a prefăcut Cristian că nu înțelege. În realitate era foarte bucuros.

— Știi bine că noi doi avem *același* tip de rachetă, iar corzile sînt fixate *de tine!* s-a răstit Preduț. Cu altă rachetă nu mă simt bine.

Acest lucru era adevărat; amîndoi sînt jucători cu experiență, știu că într-un meci decisiv una e să folosești tipul de rachetă cu care te-ai obișnuit și cu totul altceva o rachetă străină.

Cristian se înroșise de satisfacție, n-a zis nici da, nici nu. A ridicat din umeri și a luat-o spre tribună, căutînd un loc mai ferit. „Numai de nu s-ar apuca Preduț să le spună tuturor că refuz să-i dau racheta", și-a zis el. Dar Preduț rămăsese cu un aer de mare însingurare pe marginea terenului. Dar la fel de singur se simțea și Cristian în tribună. Și-a pus racheta pe genunchi, coatele pe rachetă și obrajii în palme și a început să se gîndească:

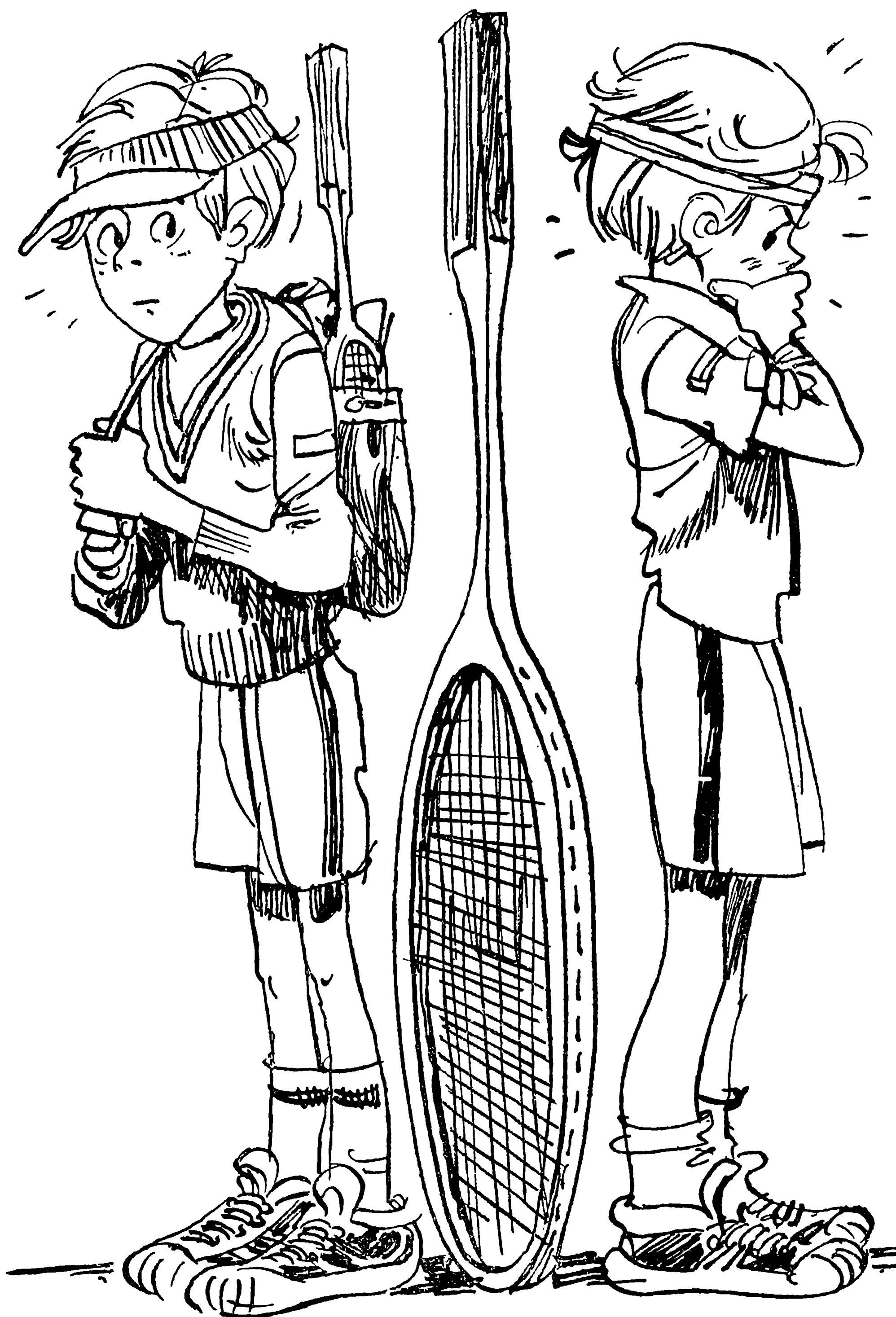
... la faptul că Preduț îl păcălise repetînd în secret ieșirile la fileu și surprinzîndu-l în semifinală și risipindu-i șansa de a juca pentru titlu.

... la nenumăratele ocazii în care, la teze, Preduț îl înghiontea să-i șoptească o cifră, o formulă, un vers, reușind apoi să ia aceeași notă cu el.

... la repetiția generală a piesei, cînd Cristian era pe scenă, iar Preduț în culise făcea pe sufleorul și-i suflase în bătaie de joc replici greșite și Cristian se făcuse de rîs.

„Ăstuia să-i dau eu racheta cu care s-ar putea să cîștige titlul? Niciodată! Fiecare cu șansa lui!" Era însă mîndru că pînă și Preduț recunoscuse un lucru știut de toată lumea: Cristian devenise un adevărat maestru al potrivirii corzilor pe rachetă, iar Preduț se învățase să joace numai cu o astfel de rachetă „marca Cristian". Un singur lucru îl îngrijora pe Cristian. Știa foarte bine că, dacă Preduț s-ar fi plîns colegilor, aceștia l-ar fi putut obliga pe meșter să cedeze racheta. Cererii acestora Cristian nu s-ar fi putut împotrivi; era dreptul lor, fiind vorba nu de un meci oarecare al lui Preduț, ci de meciul în care Preduț reprezenta școala lor în campionatul municipal.

Dar Preduț încremenise acolo, pe marginea terenului. Acest farsor, palavragiu și nestatornic *nu voia* să cheme pe nimeni în ajutor. I-ar fi fost foarte simplu s-o facă dar, ca niciodată, tăcea posomorît și singur. „Ce vrea ăsta? se miră înciudat Cristian. De ce nu le spune nimic băieților? De ce nu mă pîrăște că sînt egoist?"

Tăcerea lui Preduț, această neașteptată tăcere, îl neliniștea cel mai mult pe Cristian. Simțea că în acele clipe se desfășura între ei un nou meci, pe mutește și nevăzut: un meci în care fiecare dorea să-i dovedească adversarului *ceva*, dar ce anume? Acest al doilea meci dintre Cristian și Preduț n-a fost sesizat de nimeni. Numai ei știau de ce și-l dispută și cu ce miză, ce puteau cîștiga și ce puteau pierde. Acest al doilea meci era neobișnuit și prin faptul că fiecare se confrunta nu numai cu partenerul, ci și cu el însuși. Dintr-un astfel de meci poți ieși învins sau cîștigător nu numai asupra adversarului, ci și asupra ta însuți.

„De ce nu-i cheamă o dată pe băieți, de ce nu mi-i aduce pe cap? se înfurie Cristian. Mai sînt cinci minute și începe finala!"

Într-adevăr, mai erau cinci minute; arbitrii își ocupau locurile, iar Preduț, fără să deschidă gura, cerceta morocănos rachetele de rezervă. Cristian, tulburat, simți că e gata să fie învins. „Ține, îi șopti el cu ciudă, dar mîndru unui băiețaș, ia racheta și du-o lui Preduț, repede, și spune-i că e o rachetă de cîștigător. Nu uita să-i spui asta. Exact așa: *o rachetă de cîștigător!*"

ȘTAFETA

1

Valize. Termosuri. Mingi. Autobuz. Șosea. Vale. Munte. Brazi. Cum se numește muntele din stînga? Cum se numește muntele din dreapta? Cum se numește băiatul din spate, care ne aruncă sîmburii de vișină în cap?

Este Dan Mirică. Priviți și rețineți. Cine crede că tabăra e făcută pentru toți se înșeală. Tabăra e făcută numai pentru Dan Mirică. Pentru el și numai pentru el a fost construită frumoasa clădire. Pentru el a fost închiriat autobuzul. Pentru el au fost aleși spre a organiza activitatea cei mai pricepuți și mai blînzi profesori. Restul elevilor sînt invitați aici cu scopul foarte precis de a-l distra pe Mirică, atît și nimic mai mult. Descîlciți-vă respectuoși sîmburii din păr și grăbiți-vă să-i spuneți lui Mirică Dan că e foarte hazliu și foarte inteligent.

Am ajuns. Vilă cochetă. Sală de mese primitoare. Club încîntător. Dormitoarele strălucesc, dar dormitorul nr. 4 va străluci mai puțin, fiindcă aici stă Mirică. Nu-ți alege patul ăsta, este al lui Dan Mirică. Nici pe ăstălalt, că e tot al lui. Da. Și cel de colo. Și toate. De ce? Fiindcă nu s-a hotărît ce pat să aleagă. Și-a aruncat pe fiecare ba prosopul, ba niște ciorapi. Își mută de colo-colo valiza, valijoara, rucsacul și geanta de umăr. Lăsați omul să ia o decizie. Pînă diseară mai e timp. Sau pînă la anul.

2

Dimineață. Vreme excelentă. Detașamentul de serviciu e la datorie. Tot la datorie este *echipa purtătorilor de politețe* — ceva anume inventat pentru Mirică. Componenții ei au fost selecționați cu grijă dintre cei mai bine antrenați.

În jurnalul taberei sînt consemnate isprăvile lor:

— Ghionoaie Paul a venit la Mirică în zori, să-i cînte „deșteptarea“ la ureche.

— Binecunoscutul campion de orientare turistică Truță Francisc îi caută lui Mirică pantofii, cămașa și pantalonii în toate punctele cardinale.

— Mandache Sorin, locul 3 pe județ la înot, îl îndrumă pe Mirică spre spălător. Merge greu. Intervine și Purice Andrei, cap de coardă în echipa campioană la trasul frînghiei. Cu trasul lui Mirică spre robinet e mai dificil.

— Minuni de pricepere face și Haritonescu Eugen, cîștigătorul unui loc excelent la olimpiada de matematică. El are misiunea să aranjeze cum se cuvine patul lui Mirică, de fapt paturile, fiindcă lîngă Mirică a rămas un pat liber, pe care tot el l-a luat în stăpînire răvășindu-l și acoperindu-l cu tot ce-a scos de prin numeroasele-i bagaje.

E bine, e ordine.

Fotbal. Plajă. Fluturi. Poze obișnuite. Poze color. Scrisori acasă. Mărgele din ghindă. Muzică. De ținut minte: nu trebuie să înscrii mai multe goluri decît Mirică, nu trebuie să cînți mai bine decît el la ghitară, nu trebuie să prinzi înaintea lui cel mai interesant fluture. Există multe alte domenii în care te lasă generos să i-o iei înainte. Se resemnează cu modestie să fie depășit la culesul plantelor medicinale, la adunatul vreascurilor pentru focul de tabără sau la curățatul legumelor pentru gătit. Aici, cu cît sînt mai mulți cei care i-o iau înainte, cu atît Mirică este mai bucuros.

3

Toată tabăra are drept grijă principală să-l ocrotească pe Mirică. *Echipa purtătorilor de politețe* s-a mărit incluzînd noi elemente de mare valoare.

La doi pași înaintea lui Mirică umblă Nelu Dobrițoiu, recitatorul. El are menirea să le adreseze, în numele lui Mirică, tuturor celor întîlniți un călduros „Bună ziua“ însoțit, după caz, de amabilul „Ce mai faci, cutare?“ sau de săritorul „Cu ce pot să te ajut?“

În stînga și-n dreapta lui Mirică — George Niculiță și Mirel Popovici, cunoscuții jucători de tenis. Ei veghează avînd rachetele pregătite pentru a opri din zbor conurile de brad, ambalajele de bomboane și alte obiecte pe care Mirică obișnuiește să le azvîrle pe neașteptate în te miri ce țintă sau fără nici o țintă.

La ariergardă rezistă eroic Iliuță Porumb, locul întîi la faza pe oraș a concursului de teatru, avînd misiunea de a interpreta, în locul lui Mirică, replicile „Mulțumesc“, „Vă rog“ și „Scuzați-mă“. El e mulțumit, ei sînt mulțumiți. Deocamdată.

4

Totuși, în ciuda marii priceperi a fiecăruia, *purtătorii de politețe* ai lui Mirică au început să obosească. Cei care-l trezesc și care deretică în locul lui își prelungesc acum șederea în pat iar cînd, în fine, pleacă, lasă

și ei totul vraiște. Cei care interpretează în numele lui Mirică replicile de politețe au răgușit. Pentru a-și menaja probabil vocea, renunță să mai spună „Bună ziua“, „Vă rog“ sau „Mulțumesc“, atunci cînd ei înșiși au nevoie de aceste cuvinte. Tenismenii s-au zăpăcit într-atît încît confundă paharele din plastic pentru înghețată cu mingea și sala de mese, cu terenul de tenis.

Armonia tabloului e în pericol. Pînă și Mirică e neliniștit: îi plăcea viața asta liniștită.

Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Vă amintiți, desigur, că în dormitorul nr. 4, mai precis chiar lîngă Dan Mirică, rămăsese un pat liber.

Ei bine, intrînd în încăpere pentru odihna de după-amiază, a avut senzația că se vede brusc într-o oglindă. Un voinic de vîrsta lui, rînjind cu niște dinți cît semințele de bostan, pusese stăpînire pe tot. Era Hamei Ilie, care nu se știe de ce sosise în tabără cu patru zile întîrziere. Sau poate că sosise de la început, dar Mirică nu-l observase?! Noul venit, aruncînd lucrurile lui Mirică pe unde apucase, s-a tolănit de-a curmezișul acelui pat, cu picioarele nedescălțate întinse comod pe albiturile imaculate ale așternutului lui Mirică.

5

Uluit de atîta proastă creștere, lui Mirică era să-i scape din mînă brînzoaica suplimentară pe care și-o adusese din sala de mese ca s-o consume boierește în pat.

— Cine ești tu?

În loc de răspuns, Hamei a azvîrlit visător cu perna în el.

— De ce mi-ai împrăștiat lucrurile? Puteai să mi le așezi în ordine pe pat, a insistat Mirică.

Drept răspuns, Hamei a întins o mînă lungă și i-a presărat în cap cojile de semințe de floarea-soarelui.

— Ești îngrozitor! a țipat Mirică Dan, cu părul încărunțit. Să-ți ceri imediat scuze! Și să faci numaidecît curățenie! Ia picioarele de pe patul meu!

Dar Hamei i-a luat numai brînzoaica din mînă înfigîndu-și cu poftă dinții în miezul dulce. Mirică era foarte indignat:

— Asta-i culmea! Puteai să mi-o ceri, nu crezi? Acum măcar mulțumește-mi!

— Ce să faaaac?! a exclamat Hamei, cu o expresie uluită de parcă i s-ar fi cerut să taie lemne cu o macaroană.

— Să-mi mulțumești! Nu ți se întîmplă niciodată?

6

Intuise adevărul. Lui Hamei nu i se mai întîmplase să mulțumească. Vocabularul său activ nici măcar nu cuprindea acest cuvînt. Poate că renunțase la el părîndu-i-se prea lung: trei silabe. Efort mare! Hamei se obișnuise să utilizeze un vocabular redus la minimum necesar, alcătuit din cuvinte și expresii foarte scurte: „Băi!“; „Vreau!“; „Nu vreau!“;

„Cară-te!“ şi altele cîteva, pe care vi le puteţi lesne imagina. Aşa gîndea, aşa vorbea. Lui Mirică nu-i veni să creadă: acest tip părea convins *şi el* că tabăra îi aparţine exclusiv şi că toţi trebuie să se dea peste cap pentru a-i fi pe plac.

Dezorientat, Dan Mirică a cerut urgent ajutor experimentaţilor săi *purtători de politeţe:*

— Vă rog să-l luaţi în primire, e de jale, eu cu ăsta nu pot sta sub acelaşi acoperiş! Lăsaţi-mă pe mine şi ocupaţi-vă repede de el!

Dar virtuozii, după cum ştiţi, erau la capătul puterilor. Îşi cheltuiseră toată energia pe Mirică. Nu mai aveau chef să mişte un deget. Mirică era singur-singurel în faţa pericolului.

7

Deşteptarea. Înviorarea. Spălatul. Gustarea. Excursie. Handbal. Veveriţe. Şezătoare. Uite adresa mea! Dă-mi şi tu adresa ta! Fragi. Cros. Ciuboţica cucului. Traista ciobanului. Barba ursului. Concurs de epigrame. Concurs de atletism. Concurs de clătite.

Toată lumea se distrează, numai Mirică nu se distrează. Lui i-a plăcut foarte mult cum a fost tabăra pînă acum şi nu vrea cu nici un preţ ca atmosfera să se schimbe. N-are nici o alternativă. În loc să se distreze, stă cu ochii ţintă şi urechile ciulite pe Hamei şi la relaţiile acestuia cu lumea înconjurătoare. A devenit, la nevoie şi din proprie iniţiativă, *purtătorul de politeţe* al lui Hamei. Strigă sonor şi amabil: „Bună ziua!“; „Vă rog!“; şi „Mulţumesc!“ în locul lui Hamei. Interceptează ghiulelele şi conurile de brad cu care Hamei azvîrle în dreapta şi-n stînga. E gata să ia măsuri atunci cînd Hamei se pregăteşte să-i pună cuiva piedică. Debitează iute cîte o povestioară simpatică pentru a acoperi vocea lui Hamei cînd acesta emite vreo necuviinţă. Îl trage dimineaţa din pat şi-l împinge la spălător. Deretică după el şi scrie ca din partea lui cîte o ilustrată către părinţii noului venit.

Hamei o duce splendid.

8

...Dar a mai apărut un întîrziat: Moceanu Tiberiu. La mai puţin de o jumătate de zi după sosirea lui, trei geamuri erau ţăndări, pisica taberei vopsită maro cu dungi roşii şi dormitorul 4 răvăşit de parcă-l cutreierase un tornado.

Mirică a simţit îndată că ceva nu este în regulă, dar nu mai avea putere să intervină. Hamei a simţit şi el acelaşi lucru şi-n plus cubuleţul de gheaţă din frigider pe care Moceanu, făcînd mare haz, i l-a strecurat furiş sub gulerul cămăşii. Hamei şi-a dat seama cu tristeţe că din liniştea lui s-ar putea să se aleagă praful. A apelat la purtătorul său de politeţe, Mirică, să-l ia în primire pe noul venit, Mirică l-a refuzat. În aşteptarea partidei cu Niculiţă, care-i promisese că-l învaţă tenis, repeta o scenetă cu Iliuţă Porumb, curăţind în acest timp cu multă pricepere morcovii pentru supă. Hamei şi-a dat seama că n-are de ales. Oftînd, s-a plasat lîngă

Moceanu și a rostit în numele acestuia cea mai lungă frază din cariera sa: „Bună ziua, vă rog să mă scuzați, pun imediat totul în ordine, aş vrea să fim prieteni!".

9

Ştafeta continuă! Cine urmează?

DIN NOU ÎN FORMĂ

Nu știu dacă v-ați întrebat vreodată, uitîndu-vă la un sportiv dintr-o mare echipă, cînd se duce el agale la antrenament, în frumosul lui trening de lux cu emblema clubului şi cu geantă de echipament plină de inscripţii glorioase, în ce măsură omul ăsta este ocolit de griji. Știu ce spun, sînt prieten cu Marinel Stanciu, trecătorii îl admiră, colegii îl invidiază. Băiat chipeş, alură atletică, renume bine stabilit — hocheist de performanță, portar la „Fortis".

Se întîmplă des să i se ceară autografe; atunci spinarea mea îi slujeşte drept masă de scris. Dar parcă numai atît? Geanta tot eu i-o car, și nu pentru că Marinel ar fi boieros, nu. O fac pentru că de multe ori refuză să se ducă la antrenament și atunci îl scot cu forța din casă și o iau înainte cu geanta pe umăr. Uneori recurg și la alte metode, îi arăt un roman nou de aventuri și-i spun că i-l împrumut numai dacă merge la antrenament. Așa-i spun eu, antrenament, dar e mai mult o încropeală. În fine, ceva, acolo. Ca să fie.

Toate astea se întîmplă de cînd Marinel nu mai e în formă. Nu-mi pot explica lucrurile, dar din portar titular a ajuns din nou rezervă și nici măcar rezerva principală, ci un oarecare din cei patru portari „rezerviști" ai echipei, toți ceilalți avînd însă doi-trei ani de hochei mai puțin decît el.

Nimeni nu știe ce se întîmplă, poate doar antrenorul, cu care eu n-am curaj să stau de vorbă, dar de peste o lună pucurile trec pe lîngă Marinel ca rachetele, intră în plasă și nu le vede, parcă ar fi făcute din aer. Marinel e un exemplu de sîrguință, face tot ce poate. Zadarnic. Nu e în formă. Lamentările astea: „Nu sînt în formă, fir'ar să fie! S-a terminat, trebuie să renunț!" au ajuns să mă întristeze. Îl contrazic, în încurajez, am inventat povești din care reiese că marii campioni înving întotdeauna. Antrenorul lui se pare că nu are timp pentru astfel de povești, e prea ocupat. Eu am, dar Marinel nu prea mă ascultă. Dar fac tot ce pot. Cum să-l lași pe vechiul tău prieten să sufere?

Trebuie să trag de el și la lecții. Cînd era în formă și portar titular, învăța bine. Acum parcurge paginile cu gîndurile aiurea, iar din exerciții nu e unul pe care să nu-l greșească. Îi urlu eu lecțiile în urechi, i le rezum și încerc să-l conving să învețe rezumatele pe dinafară. Stă și se uită la mine cu ochi de oaie, el, invidiatul Marinel Stanciu. Suferă. Înainte, cînd era în formă, m-aș fi bucurat să-l văd amărît. Acum, nu.

Cînd se lasă întunericul, îmi scot omul din casă pentru crosul de seară, trei kilometri. Fără mine ar renunța. Trebuie să alerg și eu, altfel Marinel nu se mișcă din loc, și eu n-am antrenamentul lui. Deosebirea dintre un ins antrenat și unul neantrenat e uriașă. În primele zile mă sufocam după nici un kilometru, dar Marinel e băiat bun și, cînd vedea că nu mai pot, încetinea ritmul, să mă aștepte. Ofta:

— De ce te chinuiești tu cu mine? N-o să iasă nimic, n-o să-mi recapăt forma niciodată, nimeni n-o să mai știe cine a fost Marinel Stanciu.

De cîteva ori m-am și certat, în special cînd, în loc să învețe, stă cu ochii în tavan.

— La urma-urmelor, i-am spus, dacă nu-ți mai merge cu hocheiul, înseamnă că nu mai găsești nimic demn de interes pe lume? Mă jignești! Eu habar n-am de hochei, dar uite că-mi văd de treburi, învăț, toți facem asta.

Am întreprins și ceea ce în cărțile de aventuri se cheamă „cercetări discrete". De unde pînă unde disperarea asta a lui Marinel? N-am găsit nimic, nu-l necăjise nici o fată, cu părinții se înțelege bine, sănătos e, puternic — nu mai vorbesc. Ca să nu-l las singur cu gîndurile lui negre, îl car după mine pe oriunde mă duc, la filme, prin librării și mai ales acolo unde am cel mai mult de lucru pentru că Marinel, oricîte probleme ar avea, nu e singura mea grijă pe lumea asta. Mai este și Cocostîrcul.

Cocostîrcul e bătrîna noastră presă de matrițat. Ne-a intrat în cap să producem în atelierul școlii garnituri pentru automobilele de tip mai vechi. Sînt niște piese mici, ieftine, dar care nu se mai găsesc. Subiectul propoziției este — cum spune maistrul nostru — realizarea matrițelor. Nimic nu e mai ușor decît să apeși pe manetă și să iasă garnitura, dar nimic nu e mai greu decît să faci matrița acestei garnituri și să găsești sortimentul corespunzător de cauciuc. Sîntem la a nu știu cîta încercare. Nu merge. Matrițele noastre ies cînd prea mari, cînd prea mici, iar cînd ies cum trebuie, ciupesc garnitura.

Nu m-aș fi așteptat ca situația asta să-l intereseze pe campionul meu în retragere. Marinel n-a mai trecut de mult prin atelier; e sportiv de performanță, ce să caute acolo? Credeam că o să-și prindă degetele în menghină, dar nu, deloc. Se pare că antrenamentul îți dă calități cu care poți să faci și altceva decît sport. Cînd noi sîntem rupți de oboseală și ne trîntim pe băncile de lîngă pereții atelierului uitîndu-ne urît la Cocostîrc, Marinel, proaspăt și voios, rîde de noi:

— Sus, băieți! O luăm de la început, matrița asta *trebuie* să iasă!

Nu-l mai pot opri: aleargă de la strung la freză, de la freză la bormașină și de la bormașină la menghină și la sculele abrazive, să mai rectifice și de mînă.

Sigur, dacă-i place să creadă că se pricepe, eu n-o să-i răpesc iluzia, dar încăpățînîndu-se să găsească soluția, strică de pomană materialul. Grea povară, Marinel: împinge-l, dimineața, la antrenament, după aia stai cu el să-și învețe; pe urmă cară-l după tine, să nu se plictisească singur; seara — însoțește-l de-a lungul a trei kilometri de cros și, în permanență, vîră-i în cap că nimic nu e pierdut, că trebuie să persevereze, că, într-o bună zi, va fi iar în mare formă.

E adevărat că, în ultimul timp, îi mai poartă de grijă băieții din atelier. Se simte bine cu ei și parcă-mi pare rău că nu mai sînt singurul lui

paratrăsnet. Recunosc, are multă precizie: e capabil pur și simplu să sculpteze în oțel și rezistă ore în șir la efort. A lucrat în atelier nici nu mai știu cîte zile pînă spre seara tîrziu și ne-a ținut și pe noi după el, dar uite că matrița a ieșit. Nu se știe exact al cui e meritul principal, așa încît ni-l putem atribui fiecare. Timp pentru cros n-am mai avut și mai eram și frînți de oboseală, dar Marinel îmi spunea, ce, te-ai lenevit? Programul e program! Renunțăm la autobuz și mergem spre casă în pas de marș, asta face aproape cît un cros, ascultă la mine, mă pricep, hai, grăbește ritmul, inspiră, expiră, mișcă brațele — energie, numai energie!

N-a ieșit rău, n-a ieșit deloc rău matrița, producem primele garnituri de serie, sînt bune, aș vrea să discut despre asta cu Marinel, dar n-are timp. Turneul de hochei e în plină desfășurare și Marinel este iarăși titular, stă în poartă împlătoșat cu toate accesoriile. Nu știu ce s-a petrecut, dar crosa lui fulgeră din nou ca o spadă, am văzut puncte ca și făcute dacă în ultima sutime de secundă Marinel n-ar fi respins pucul cu o precizie care ridică de fiecare dată tribunele în picioare. Merită să-i vezi pe adversarii care trag și nu reușesc să-l păcălească și își continuă drumul patinînd dezamăgiți prin spatele porții și adresează semne de dezvinovățire antrenorilor lor: „Ce să facem, nu-i nimic de făcut, Marinel Stanciu e într-o formă extraordinară, prinde tot!“

Am încercat să fac singur „crosul“ de seară, dar mă plictisesc. Marinel nu mai are timp de mine. Sînt tare trist. Mă învățasem, îmi plăcea să-l bat la cap, să-l pun la punct, să-l dirijez. Orice s-ar spune, a fost o prietenie frumoasă. Și poate că va mai fi. Se spune că forma sportivă nu ține la nesfîrșit, așa că cine știe...

TOAMNA

Pe Titel Popenici toamna îl zăpăcise întotdeauna. De pe la întîi septembrie, anumite lucruri nu-i mai erau clare. Aerul i se părea prea greu și prea dulce, zgomotele străzii, înfundate, toate obiectele, oamenii, copacii — se contopeau într-o lumină roșiatică. Cel mai neliniștitor i se părea că el însuși se simte stăpînit de o dulce moleșeală, umblă ca în vis, se uită la prietenii lui cum prind cleni și obleți cu borcanele în rîu la Trei Cireși și nu are dorința de a-i imita deși este cel mai îndemînatic. Privește ciorchinii atîrnînd în corzile viței care acoperă curtea între streașina casei și bucătăria de vară, struguri negri, tămîioși, și nu ridică mîna să culeagă, deși cu o săptămînă-două în urmă își mai strica stomacul cu boabe verzi.

Această stare confuză continua și după începerea școlii. Profesorii intrau în clasă, vorbeau, întrebau, dar Titel Popenici nu auzea nimic. Prin fața ochilor îi treceau arborii pădurii unde se dusese să culeagă ciuperci și nu găsise mai nimic, în schimb îl apucase o ploaie foarte veselă, cu soare.

Uneori Titel nu se gîndea la nimic special, ci se distra pe seama gîndurilor care apăreau singure, de capul lor, alungîndu-se unele pe altele sau întrețesîndu-se într-un amestec caraghios.

De obicei, în perioada asta se alegea cu note care, în altă lună, de exemplu în decembrie, l-ar fi făcut să-și muște buzele de necaz.

Titel Popenici se trezea brusc în ziua cînd veneau camioanele cu lemne pentru școală, aducînd cu ele un fel de răcoare parfumată. Erau bucăți de aproape doi metri, mirosind a tanin și a rășină. Titel simțea în ei ceva prietenos, lămuritor. Locul tradițional al lemnelor era în sectorul de miazăzi al curții, unde profesorul de geografie, Mănoiu, le clădea în forma unui enorm trunchi de con, pe care însă îl numeau în chip romantic piramidă. Nimeni, nici chiar directorul Dobriță n-ar fi îndrăznit să i se substituie lui Mănoiu în conducerea acestei operațiuni de care se ocupa în fiecare toamnă, de vreo douăzeci de ani, așa cum se ocupa din proprie inițiativă de toate treburile gospodărești. Reparînd robinete, cabluri electrice, instalații de laborator, se încălzea repede, cel mai adesea îl vedeai în cămașă, numai la orele lui de matematică se chinuia cu veston și cravată. În cancelarie se afla chiar lîngă ușă, așa încît nu putea fi evitată oglinda mare, cu ramă grea, complicată, de bronz. Dinaintea ei, fiecare profesor își revedea ținuta și pieptănătura înainte de a părăsi cancelaria, cu catalogul la subsuoară. După modelul vestitei oglinzi, apăruseră și prin clasele mai gospodăroase unele replici, mai modeste, dar utile. Mulți elevi le foloseau ca să exerseze diferite strîmbături, în general însă îți venea greu să treci mai mult de trei zile prin fața oglinzii cu un buzunar descusut sau cu pantalonii prea de tot șifonați.

Cînd soseau lemnele, umplînd împrejurimile cu miros de pădure, pentru Titel Popenici lucrurile începeau să prindă contururi mai clare, ca după o ploaie bogată, care limpezește și spală de praf o lungă zi de vară. Acum simțea și el că a început toamna, că, la orizont, se află trei trimestre de viață ordonată, cu îndatoriri precise. A doua zi după lemne, venea motorul, adică mașina care le tăia. Era o rablă din care curgeau rugina și uleiul, numai fierăstrăul-disc strălucea tînăr, cu dinții bine ascuțiți. Zgomotul îngrozitor nu supăra pe nimeni, dimpotrivă, crea o stare de bună-dispoziție generală, simțeai de pe acum în nări mirosul teracotelor încinse. Mănoiu își presăra expunerile cu legende din viața matematicienilor celebri, pe care le povestea ca nimeni altul, încîntîndu-se pînă și pe sine și uitînd să poruncească aprinderea luminii, dar era suficient focul care, prin ușița întredeschisă a sobei, își proiecta în clasă ușoara și tremurătoarea lui lumină de poveste.

Cu gîndul la toate aceste plăceri, Titel Popenici se înviora de-a binelea. Laolaltă cu toți colegii, căra spre gălăgioasa mașină *metrii steri* și, dinspre ea către locul depozitării, buturugile de patruzeci de centrimetri. Ore întregi făcea treaba asta și nu simțea nici cea mai mică oboseală. Mănoiu și elevii claselor liceale, primind buturugile, clădeau renumita piramidă, urcînd o dată cu ea la un metru, la trei, la patru. Din cînd în cînd Mănoiu se cățăra și el pe una din cele trei scări. De fiecare dată, privirile ajungeau mai departe, potrivit cu creșterea stivei de lemne. Cînd se zărea, dincolo de policlinică și de cinematograf, clădirea poștei, era semn că lucrul s-a împlinit. Mănoiu primea felicitările colegilor de cancelarie, răspunzînd: „Băieții, ei au lucrat!“ Ore întregi, piramida era admirată și lăudată, domina toate evenimentele zilei, în recreații fiind vizitată ca un monument.

Cine știe cum se potrivea vremea, dar la o zi-două dădea prima brumă. Piramida devenea de argint în dimineața rece, sticlea ca un aisberg reflec-

tînd roșul soarelui slăbit. Atunci Titel Popenici se simțea eliberat pe de-a-ntregul de năuceala sfîrșitului verii. De mult se renunțase la lemne, dar radiatoarele de calorifer nu-l împiedicau să-și imagineze vechea piramidă. Devenea ușor și energic, așteptînd cu poftă să fie chemat la tablă chiar dacă nu era sigur că va ieși mare lucru din strădania lui.

RADU MERIȘOR ȘI „AJUTORUL LA ÎNVĂȚĂTURĂ"

— Despre mine, oftează Merișor, n-aveți ce scrie, tovarășu' reporter, degeaba v-ați pregătit casetofonul. Eu sînt un aducător de ghinioane, mi-a mers vestea. Dar ce casetofon aveți, e stereo? Pot să-i ridic nițel capacul? adică nu, e-n stare să-i sară toate arcurile; unde pun eu mîna, praful s-alege.

Întrebați-i pe colegii mei cei mai iubiți de catalog; toți vă vor spune că omul cu minte trebuie să se ferească de mine.

M-am dus să învăț cu Nelu Viziru. Nu de plăcere; așa mi se spusese; „Învață cu Nelu, poate-ți mai intră cîte ceva în cap!" Nelu, mai bine zis taică-său, se ocupă de, cum îi spune? distracția aia cu peștișori exotici, acvaristică. Au un acvariu de un metru cub, o frumusețe. Adică aveau. Învățam deci cu Nelu, foarte liniștiți, cînd, pe neașteptate, acvariul, trosc! A crăpat. Acum, nu știu dacă treaba asta avea vreo legătură cu faptul că mai-nainte jucasem nițel baschet în cameră cu Nelu da-n orice caz, în clipa cînd acvariul a crăpat, noi eram la problema 94 B; ăsta-i lucru sigur. S-a făcut casa baltă, iar peștișorii roșii, verzi, tărcați se zbăteau pe covoare, pe sub canapea, chiar și prin bibliotecă. A trebuit să umplem repede cu apă de la robinet toate crătițile ca să-i oploșim acolo, pînă a venit geamgiul să le cîrpească reședința. Tatăl lui Viziru a zis că e imposibil să nu existe o legătură între venirea mea și prăpădul cu peștișorii, așa că nu-mi mai dă voie să-i mai trec pragul. Și n-am nici-o vină!

Mereu pătesc așa. Am învățat cu Voicilă Silvia și i s-au ars cozonacii în cuptor; și a doua zi era ziua ei. M-a dat afară.

Am învățat cu Stănciulescu Emil și și-a scrîntit piciorul pe cînd încerca să-mi arate cum știe el să facă piruete pe patine cu rotile și s-a-mpiedicat de covor. Abia am scăpat din mîinile bunică-și. Dar cum să fi fost vinovat eu, care nici măcar nu știu să patinez!? Stănciulescu, da, știe foarte bine, dar avînd piciorul în ghips n-a mai patinat o lună.

Am învățat pentru teze cu Răstoacă Mircea și a luat 6 la matematică! El, om de 9 și 10. Maică-sa s-a făcut foc pe mine mai ales că eu, nu știu prin ce minune, mă pricopsisem cu 7.

Am învățat cu Dinulescu Mioara și tocmai atunci s-a găsit să le fugă cățelul, un *caniche* de lux. A sărit pe geam de la etajul unu cu parașuta! Da. Făcută dintr-o basma a Mioarei. Căței ăștia de rasă sînt prea deștepți. Cu ocara m-am ales însă eu!

Ce să mai spun?... Colegii sînt niște drăguți, n-au zis nimic cînd li s-a spus că trebuie să învăț ba cu unul, ba cu altul, dar prezența mea — foarte cuviincioasă, vă asigur — a coincis cu tot felul de necazuri. Nu mă simt vinovat cu nimic, dar ce pot face dacă, pe unde trec eu, numai pagube se-ntîmplă? „Aduci ghinion!" așa mi se spune!

Am învăţat cu Boţoacă Liviu şi i s-a blocat pistonul de la stilou, un stilou foarte scump, primit ca premiu.

Am învăţat cu Ionete Valeriu şi s-a îmbolnăvit de oreion; cum putea să-l ia de la mine, cînd eu am avut boala asta pe la nouă ani? Totuşi, ai lui aşa au zis, că eu sînt de vină, să nu mă mai vadă.

I-am terminat pe toţi. Nu mai am la cine să fiu trimis să m-ajute. Trebuie să învăţ singur, fiindcă sînt singurul care mai cred în mine însumi şi resping cu hotărîre ideea că aduc ghinion. Fac toate eforturile. Uraţi-mi succes!

O AMINTIRE

Sîmbătă, ca întotdeauna, la ora cinci după-amiază, cînd începea să se răcorească, şi bărbaţii, cîţi aţipiseră după prînz, se trezeau, ieşind în maieuri să se dezmorţească, Andi, bătrînul rege al cazangiilor de la „Vulcan", apăru în colţul dinspre grădină al străzii. Exact atunci, în celălalt capăt, ieşi din atelierul lui de cizmar particular moş Stroici. Veneau fără grabă unul către altul, schimbînd cîte-o vorbă, peste gard, cu vecinii, care treptat se adunau în urma lor, formînd două grupuri.

La mijlocul străzii se afla bufetul „Vişina". Andi se opri în faţa bufetului. Se opri şi moş Stroici. Era, în modul în care se apropiau unul de altul, ceva din întîlnirea cu paşi rari şi legănaţi a doi *cowboy* rivali. Aveau gesturile lor, vechi de 30 de ani. Moş Stroici îşi descinse şorţul de piele. Andi îşi aprinse celebra pipă albă, cu ţeava îndoită, în forma literei S. Nimeni nu mai văzuse la altcineva o pipă albă.

Se priviră ascuţit, în albul ochilor.

— Pe cît? întrebă moş Stroici.

— Ca de obicei, pe trei lăzi.

Trei lăzi, adică trei lăzi cu sticle de bere. Asta era miza jocului, aceeaşi de treizeci de ani, sîmbătă de sîmbătă. Regele cazanelor de mare presiune se prezenta în costumul bleumarin, cu cămaşa imaculată închisă pînă la ultimul nasture, cu vestă şi cravată, chiar dacă asfaltul se topea de căldură. Moş Stroici nici de pap nu apuca să se spele pe mîini, şi uneori avea uitat între buze un cui de lemn. Dar amîndoi erau la fel de respectaţi.

Andi era selecţionerul şi antrenorul echipei din nordul cartierului, unde se află străzile cu nume de flori: Ghioceilor, Zambilelor, Lalelei, Panseluţei. Moş Stroici, cizmarul, reprezenta aceeaşi autoritate pentru fotbaliştii din sud, de pe străzile cu nume de rîuri: Oltului, Topologului, Argeşului, Ialomiţei. Echipele nu erau niciodată aceleaşi. Mai precis, cu excepţia a cinci-şase jucători, în fiecare sîmbătă erau selecţionaţi alţii. De antrenat, ne antrenam însă toţi, vreo sută de oameni — şi cînd spun asta mă gîndesc atît la băieţii de 13—14 ani, cît şi la bărbaţii în toată firea, însuraţi, ei înşişi părinţi, adesea jucători de categorie în echipele fabricilor unde lucrau. Nimic nu era mai preţios decît să figurezi într-una din selecţionatele cîştigătoare. Deveneai peste noapte celebru. Dacă erai dintr-ai cazangiului Andi, primeai ca amintire o plăcuţă de nichel, avînd înscrise pe ea numele echipei — „F. C. Nord" — numele tău, postul pe

care ai jucat și data meciului. Moș Stroici oferea aceeași inscripție cu „F. C. Sud“, dar pe o carte din vasta lui bibliotecă. De la el am citit cu toții primele noastre cărți adevărate: Tolstoi, Balzac, Rebreanu.

În ceea ce mă privește, așteptasem ocazia ani de zile, vreo trei ani. Luni, miercuri și vineri, după orele de școală, eram „la grădină“. Terenul se numea așa deoarece, înainte de război, pe locul acela avusese o mare grădină de legume un speculant, Ilfoveanu. În locul ei apăruse ulterior o groapă de gunoaie. Oamenii cartierului au umplut-o cu pămînt și au făcut din ea un parc cu o mare pajiște la mijloc. Pe această pajiște era terenul nostru de fotbal. Se povestește că, în primii ani, pe cînd meșterul Andi și moș Stroici jucau ei înșiși în echipele respective, își ducea fiecare, după meci, poarta de fotbal acasă, ca să nu dispară peste noapte, fiind mare lipsă de lemne de foc.

Antrenamentul nostru era foarte simplu: moș Stroici ne obliga, timp de 30—40 de minute, să alergăm în jurul terenului, să exersăm doi cîte doi pase de volei și cu capul, să tragem la poartă din anumite poziții și să conducem mingea printre popice. Apoi se făceau, prin tragere la sorți, două sau patru echipe care jucau între ele cîte 45 de minute. Marți, joi și sîmbătă, Andi proceda la fel cu ai lui. Chiar dacă lipsea, programul era respectat cu sfințenie. Se întîmpla să lipsească des. Era cel mai distins cazangiu de la „Vulcan“, iar mașina direcțiunii apărea deseori să-l aducă la uzină, indiferent de oră.

La aceste antrenamente asistau, după cum aveau timp, toți locuitorii cartierului. Era distracția lor favorită din fiecare seară. Ne dădeau sfaturi, ne mustrau, își formulau propriile idei pentru selecționata de duminica următoare. Întocmai ca la o șezătoare de țară, femeile se așezau pe iarbă cu lucrul în mînă, bărbații pălăvrăgeau, și nu puține nunți și alte evenimente de interes familial mai larg erau puse la cale acolo.

În ceea ce mă privește, transpiram din greu de trei ori pe săptămînă, dar ochii cizmarului cărturar încă nu se opriseră asupra mea. Îl suportam din ce în ce mai greu pe acest bătrînel gras și plin de pretenții; ne alerga într-una, dînd fiecăruia ordine drastice și cam prea pitorești; „Repetă șutul, nu fi picior de lemn!“; „Cutare, vezi că-ți intră mingea în gură!“ Nobilul Andi avea alt stil — cuvinte delicate, expresii alese — dar, dacă nu-l ascultai, te dădea afară de pe teren. Sîmbăta, Stroici devenea un sfinx care pronunța fără comentarii unsprezece nume. Firește, într-o echipă nu pot juca simultan douăzeci sau cincizeci de oameni, dar pe mine mă interesa viitorul meu, care fără o selecționare în echipă mi se părea lipsit de orice atracție.

Visam clipa aceea extraordinară cînd aș fi pătruns pe teren, în echipamentul roșu-alb, cu ghete veritabile de fotbal, pe care moș Stroici îl ținea acasă la el și nu-l distribuia decît duminica. Dar duminica mea, mult visata mea duminică, întîrzia să sosească. Mă gîndeam la tot felul de răzbunări împotriva lui moș Stroici, îi invidiam pe norocoșii asupra cărora cădea alegerea lui săptămînală.

Într-o zi, la ora de educație fizică, a apărut un bărbat uscățiv, îmbătrînit înainte de vreme. Profesorul nostru l-a întîmpinat cu multă deferență, apoi ne-a dat mingea de fotbal și ne-a împărțit în două echipe, poftindu-ne la joc. Noul venit ne-a urmărit toată ora, din cînd în cînd îl întreba ceva pe profesor și-și nota în carnet. La sfîrșit, a pronunțat trei nume. Printre ele, și numele meu. Ne invita nici mai mult, nici mai puțin decît la vestitul club „Fortis“, la secția de juniori al cărei antrenor era.

Din ziua aceea, nu m-am mai dus la antrenamentele lui moș Stroici. Eram, pe terenul „Fortis“, nu de două ori pe săptămînă, cum mi se cerea, ci de patru ori, și avusesem grijă ca despre asta să se afle în tot cartierul. După o lună, aveam locul meu la „juniori mici“; trebuia să joc duminică, în deschiderea meciului „mare“. Am plecat acasă zburînd, să răspîndesc vestea.

Dar era sîmbătă după-amiază, și primul lucru pe care l-am văzut pe stradă au fost cele două grupuri care se apropiau tacticos, unul condus de moș Stroici, celălalt de dichisitul Andi. Mîndru, schimbînd dintr-o mînă în alta sacul de echipament pe care scria „Fortis“, doar-doar l-or vedea mai bine, am trecut pe lîngă ei. Moș Stroici citea lista cu echipa de a doua zi. Trei ani așteptasem, săptămînă de săptămînă, această clipă a nădejdilor și a deziluziilor. Fără să ridice ochii, ca și cum puțin i-ar fi păsat dacă sînt sau nu acolo, de parcă ar fi avut darul să mă scoată din pămînt, din iarbă verde, moș Stroici spuse tare, cu glasul lui hîrîitor de tutun: „Extrem dreapta...“ și pronunță răspicat numele meu. Își amintise, în fine, că exist! Dar era cam tîrziu, ceea ce m-am grăbit să-i comunic, cu un surîs compătimitor:

— Mîine am un meci adevărat, moș Stroici. Nu-mi arde de năzbîtii.

— Asta îți cer și eu!

A continuat să citească lista, acompaniat de exclamații mai mult sau mai puțin aprobative. Făcea acest lucru de aproape treizeci de ani, nu avea timp de pierdut cu mine. M-am înfuriat:

— N-auzi că eu mîine am un meci adevărat, pe stadion?

— Sst! făcură oamenii. Lasă-ne să ascultăm echipele!

Cu cine să discuți? Mi-am dat seama că, demult, Stroici și Andi nu mai vorbeau pentru ei înșiși, ci pentru întreg cartierul, că prin ei se exercita asupra mea voința unui mare număr de oameni, un flux de necesitate pe care nu știam cum să-l numesc.

A doua zi, duminică la ora 10, pe stadionul clubului „Fortis“ erau 20 000 de spectatori. Un coleg de echipă, rezervă de atac, a avut prilejul să fie invitat pe teren în locul meu. Nu și-a irosit șansa, a jucat bine și a fost titularizat.

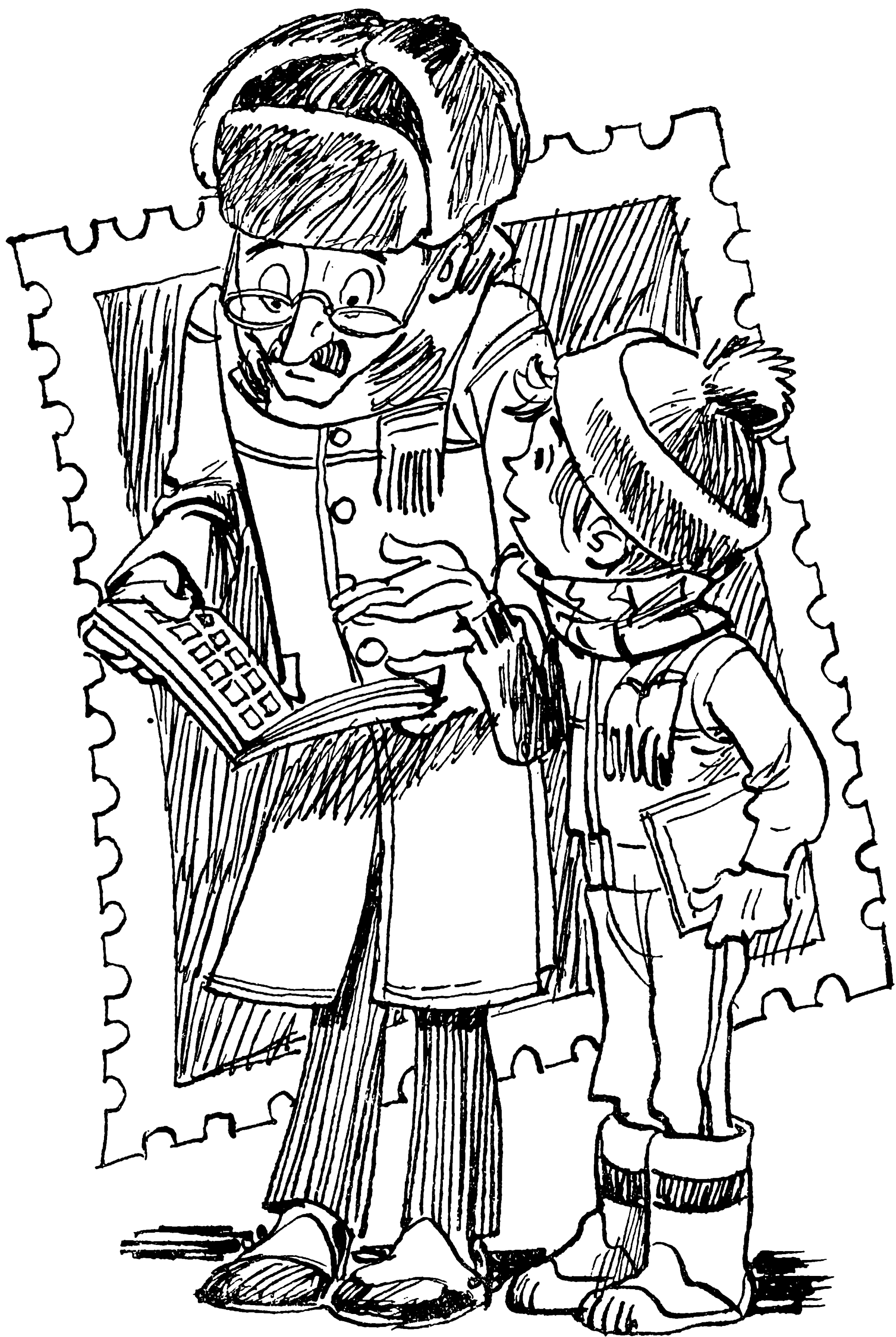
În ceea ce mă privește, în timpul acela alergam la „grădină“, în tricou alb și chiloți roșii, și moș Stroici striga la mine cînd greșeam, și eram foarte fericit, iar mamei, care e foarte mioapă și nu vede nici la trei metri, vecinul nostru, factorul poștal, îi povestea totul, fază cu fază.

HOTĂRÎREA LUI RADU MERIȘOR

Merișor era la capătul răbdării. Ultima oară încercase să folosească hipnoza. Fixîndu-l cu ochi înfrigurați pe profesorul Ianculescu, repeta în șoaptă: „Azi n-o să mă asculți! *Îți poruncesc* să nu mă asculți!“ Din pricina efortului se înroșise într-un mod anormal; dinaintea ochilor îi jucau punctișoare negre.

— Ce-i cu dumneata, Merișor, nu te simți bine? Ai o figură imposibilă. Să meargă cineva cu el la cabinetul medical.

Se repeziră vreo cinci băieți. Cum să scape această strălucită ocazie?

— N-am nimic, zise Merişor, iritat. Mă simt foarte bine.

— În cazul ăsta crezi că poţi să faci un drum pînă la tablă?

Ieşind din bancă, Merişor scoase creta din buzunar. O cretă foarte bună se afla şi la tablă, dar el nu renunţa niciodată la creta lui, şi asta deoarece scrisese cu litere mărunţele pe etichetă: „Nu mi-e frică de Ianculescu! Nu mi-e frică!" Spera că, tot repetînd aceste cuvinte, va deveni, într-adevăr, curajos.

Ca să ajungă la astfel de metode disperate, Merişor folosise toate mijloacele clasice, care în prezenţa altor profesori dădeau rezultate memorabile. Ianculescu era însă cu desăvîrşire insensibil; o statuie vorbitoare. Duiosul pretext: „A venit... din provincie şi a trebuit să-i arăt frumosul nostru oraş" îl impresiona la fel de puţin ca şi cel cu: „N-am avut timp să învăţ, verişoara mea are nuntă şi ajut la pregătiri, vă rog să mă ascultaţi data viitoare". Era, de asemenea, imposibil să-i abaţi atenţia cu micile vicleşuguri tip: „Daţi-mi voie să văd ce are fereastra aceea, am impresia că nu e bine închisă, simt un curent!" Fereastra, în realitate e foarte bună, dar tu lucrezi cu sîrguinţă vreo cinci minute, exact timpul în care profesorul hotărăşte cine trebuie să răspundă. Pe tine te trece cu vederea, fiindcă eşti ocupat cu treburi gospodăreşti. Dar Ianculescu, omul robot, avea în astfel de ocazii o singură replică: „În pauză. Acum poftim la răspuns!"

Merişor ajunsese la ceea ce s-ar putea numi un înalt grad de cunoaştere a psihologiei profesorilor săi. Ştia cu precizie cine şi cu ce poate fi înduplecat. De la caz la caz, Merişor stîrnea mila, hazul sau indulgenţa, obţinînd de multe ori să fie ascultat numai atunci cînd socotea el că e pregătit să răspundă. Cu Ianculescu însă mergea din eşec în eşec. Pînă şi înfăţişarea acestui profesor de română era semnificativă: un bărbat înalt, cărunt, posac, care, în loc de inimă, avea o sintaxă. Pe cerul vieţii lui se roteau numai constelaţii de diateze verbale, de pronume, articole şi declinări. Cu un singur lucru reuşise Merişor să se aleagă: cu teama. Renunţase la fotbal, la filatelie, la hrănirea cîinilor oploşiţi sub scara blocului şi, lucru cu totul nou, învăţa cu disperare în fiecare zi, dar, cînd îl vedea pe Ianculescu, îşi pierdea cumpătul, uita tot, i se încleştau fălcile.

Într-o seară, se hotărî să abandoneze. „Fie ce-o fi! Nu mă mai ating de manualul ăsta. Jur!" Cu privirile înceţoşate de scheme sintactice, înşfăcă unul din albumele cu timbre destinate schimbului şi plecă într-un suflet la magazinul de filatelie, în preajma căruia roiau amatorii. Se simţea umilit, dar vioi, ca un navigator solitar care, după ce a încercat, fără succes, să traverseze oceanul furtunos, se reîntoarce, cu velele sfîşiate, în micul său port de baştină. Cam de mult nu mai fusese pe-aici.

Îndată fu înconjurat de filatelişti. Erau şi copii, dar şi oameni în toată firea. Toţi îi acordau lui Merişor respectul cuvenit specialistului care, de vreo cinci ani, vîntura mica lume colorată a timbrelor. Aici Merişor era o personalitate: glasul lui se ridica autoritar, exprimînd păreri, dînd sfaturi, arbitrînd o controversă.

Deodată, Merişor simţi din nou că i se încleştează fălcile. Dinaintea lui apăruse Ianculescu. Merişor îngăimă un salut.

— Bună seara, răspunse Ianculescu. Şi dumneata te ocupi cu năzdrăvăniile astea?

Merişor îi întinse maşinal albumul. Ianculescu îşi puse ochelarii. Răsfoind colecţia, fluieră încet, surprins. În delicatele suporturi de celofan ale

albumului lui Merişor se odihneau cele mai frumoase serii de mărci cu reproduceri de artă, specialitatea lui. Cîteva erau considerate rarităţi.

— Eşti un expert! zise Ianculescu. Nu mă pot compara cu dumneata. Eu, propriu-zis, nu eram filatelist. Băiatul meu, care-i de vîrsta dumitale, începuse într-un timp să se ocupe.

— Da? îndrăzni Merişor să zîmbească.

— Eram bucuros că-l văd interesat de ceva. El este... puţin cam nestatornic. I-am cumpărat un album, o lupă, cîteva plicuri filatelice, nişte serii...

— Aşa se începe! zise Merişor, prinzînd inimă. Acum trebuie să insiste.

— Nu insistă. A renunţat foarte repede. Întotdeauna renunţă repede... Partea curioasă este că, între timp, timbrele au început să mă preocupe pe mine.

— Îmi daţi voie să mă uit în colecţia dumneavoastră?

Un album modest, timbre de strînsură. Totul vorbea despre un începător. Merişor zîmbi cu superioritate. Găsise în fine un teren pe care era mai tare decît Ianculescu.

— Puteţi face o colecţie generală, dar mai interesant este să vă alegeţi două-trei teme, spuse el indulgent. Dacă-mi permiteţi, eu v-aş sugera...

Vorbiră mult şi cu chibzuială, tropăind uşor, ca să nu le îngheţe picioarele.

BARIERA

Noiţă Octavian privi posomorît şirurile negre ale copăceilor înfipţi în albul zăpezii ca nişte mănunchiuri de fier beton. N-avea unde să se ascundă. *„Şoricelul Panait în bucluc a nimerit"*, oftă el compunînd pe loc încă două versuri. Dar nici cînd parcul gemea de povara frunzişului Noiţă nu îndrăznise să intre. Acolo îl aştepta frica, iar frica lui se numea Săndoi Aurel. N-aveau nimic de împărţit, abia se cunoşteau, Săndoi fiind, de altfel, în altă clasă, la „C". Totuşi, într-o zi de pe la sfîrşitul toamnei, întîlnindu-se în parc, Săndoi îi dăduse un pumn în umăr: „Hai să ne batem". „De ce?!" se mirase Noiţă. „Aşa vreau eu. Ţi-e frică?" „Mie nu mi-e niciodată fri..." răspunsese Noiţă rupînd-o la fugă, şi de-atunci într-o fugă o ţinea.

Din ziua aceea acolea pe departe parcul în care îl aştepta nemilosul Săndoi. Aceste ocoluri îl costau destul de scump pe Noiţă fiindcă întîrzia mereu şi peste tot: la şcoală, la patinoar, la bibliotecă. Situaţia asta nu făcea decît să se adauge altora, la fel de neplăcute. Adevărul este că la şcoală întîrziase şi înainte fiindcă-i era greu să se scoale la timp. Cînd se trezea, lua o carte la întîmplare şi zăbovea aşa, mai citind, mai picotind. Cu patinoarul iarăşi era o problemă: Noiţă primise patine noi, cu tot cu ghete, patine de hochei; ar fi putut candida la un loc într-una din echipele care se formau pe loc în fiecare zi la începutul programului, cînd se

distribuia şi echipamentul de protecţie. Venind tîrziu nu mai avea însă nici o şansă şi degeaba ar fi încercat să dea explicaţii, cine să-l asculte atîta vreme cît nici măcar nu era un jucător prea grozav? *„Soricelul Panait este foarte aiurit“*, suspină Noiţă.

Se uită la ceasul care sclipi argintiu între mînecă şi mănuşă. Mai avea cîteva minute. Ninsoarea nu se transforma în viscol mare, aşa cum spera el. Poate că pe viscol mare Săndoi ar fi renunţat, lucru însă puţin probabil. Pe ger, pe ploaie, pe arşiţă, balaurul era la post, aşteptîndu-şi înspăimîntatul muşteriu.

Nu mai rămăseseră decît trei minute pînă la începerea şedinţei cercului literar. La drept vorbind, Noiţă n-avea nici o încredere în poezia pe care, de altfel, o compusese absolut întîmplător. Poate n-ar fi îndrăznit niciodată să facă isprava asta, dacă Marianei Salcie nu i-ar fi apărut în revistă, joia trecută, una dintre numeroasele poezii pe care le producea de vreo trei ani. Era întîia oară cînd cineva din şcoală apărea într-o publicaţie. Acest lucru neaşteptat stîrnise un val de admiraţie înverşunată. Numărul poeţilor din şcoală se triplase peste noapte.

Cît despre Noiţă, el nu vorbise nimănui despre poezia pe care o scrisese în mare taină şi e sigur că în ruptul capului n-ar fi avut curaj s-o arate profesoarei.

Vişinescu Cezar, căruia nu-i scapă nimic, ochiul cel treaz al clasei, detectivul nepoftit, văzuse însă ceva pe chipul lui, simţise că Noiţă e altfel decît de obicei. Cuprins de-o mare bănuială, Vişinescu îi smulse caietul de pe bancă. În douăzeci de secunde, Vişinescu cel experimentat găsise poezia, o citise şi dăduse fuga la catedră: „Pînă şi Noiţă a scris ceva, ia să vedem ce-i de capul lui!“ şi toată lumea izbucnise în rîs, ca şi cum de la Noiţă nu te puteai aştepta la nici o ispravă.

Dar spre mirarea lor, tocmai aceste cîteva strofe fuseseră găsite atrăgătoare de către profesoară, care, amuzată, repeta întruna primele versuri: *„Şoricelul Panait / Mi-e amic nepreţuit / Căci în pielea-i de cartof / Stă ascuns un filozof“*. Reieşea din poezie că Noiţă are obiceiul să discute cu acest şoricel tot felul de lucruri care li se întîmplau zilnic, încercînd să se ajute reciproc în descoperirea adevărului. Şoricelul e chiar Noiţă, vă spun eu! a strigat marele observator Vişinescu Cezar. E fricos ca un şoricel. În poezia asta îşi face autoportretul!“

Alţii au făcut haz exprimîndu-şi părerea că Noiţă e mult prea în vîrstă spre a mai inventa, şi încă în versuri, povestiri cu şoricei. Totuşi profesoara i-a dat poezia Marianei Salcie spunîndu-i: „Invită-l pe Noiţă s-o citească la şedinţa cercului literar, sînt sigură că vor fi dezbateri interesante“.

Auzi gîfîială, paşi în fugă şi, întorcîndu-se, o văzu într-o volbură de zăpadă pe Mariana Salcie care alerga de mînă cu frate-său cel mic.

— Noiţă, ce bine că te văd! Şi tu ai întîrziat? Hai repede!

Băiatul roşi. Numai întîlnirea asta-i mai lipsea. Cum să-i spună Marianei că el nu poate trece prin parc şi, mai ales, motivul pentru care nu poate să facă asta?

— Ascultă, spuse fata, eu mai am un drum. Mama e bolnavă, crezi că ai putea să dai tu o fugă la farmacie pînă îl duc eu pe ăsta mic la

grădiniță? Stai să scot rețeta. Am putea cîștiga timp. Te rog! Pe urmă ne întîlnim la poștă, zbor cu medicamentele la mama și te ajung din urmă. Vrei?

Bineînțeles că Noiță n-a spus nu, însă farmacia unde putea să fie? Tot de cealaltă parte a parcului, pe „itinerarul Săndoi". Noiță oftă: „Sigur, dă-mi rețeta, alerg!". De alergat n-a alergat, căci la o întîlnire cu Săndoi nu merita să te duci alergînd; totuși, cu capul în piept, a grăbit pasul. „Șoricelul Panait va fi foarte jumulit!" Aproape că închisese ochii, nu mai vedea decît dunga cenușie a potecii. I se părea că simpla evitare de a privi înainte ar putea face ca „muntele Săndoi" să dispară.

N-a dispărut. S-a trezit cu nasul direct în pieptul lui cel lat, sub ochișorii amenințători și cusurgii:

— Te-ai ars, acum nu mai scapi, șoricelule! a rîs Săndoi, dovedindu-se la curent cu producția literară a școlii. Știm eu că pînă la urmă tot nimerești pe mîna mea.

— Nu-mi sta în drum, spuse Noiță, cu un glas sfîrșit ca al greierului din poezia lui Topîrceanu.

Brusc, se simți ușurat de povara fricii. Îl privi pe marele Săndoi direct în ochi:

— Lasă-mă să trec! Dacă tu ai timp de pierdut, *eu* n-am.

Vorbise cu o convingere și cu o fermitate pe care nu le avusese niciodată. Gîndindu-se la femeia care aștepta medicamentele simțea, pentru întîia oară, că nu mai este vorba de pielea lui, ci de soarta altuia. Acest lucru îl făcea să se simtă mai puternic și mai sigur de el ca oricînd.

— Ia te uită la el! bombăni Săndoi. Ai făcut cumva tratament contra fricii? Ia să văd dacă ai curaj să treci.

Și ridică brațul din a cărui mînecă ieșea pumnul gros și roșcovan. Strîngînd rețeta în mînă, Noiță trecu pe sub acest braț, dar pumnul nu căzu și Noiță, după zece pași, întoarse cu teamă capul și-l văzu pe Săndoi tot acolo, nemișcat, cu mîna ridicată, și lui Noiță i se năzări că acum acest gest semăna a salut. Trecuse de Săndoi, avusese curajul s-o facă! ... *„Șoricelul Panait este foarte uluit".*

În timp ce farmacista înșira medicamentele pe polița ghișeului, Noiță, privi parcul prin vitrină. Încetase un vis urît. Din ziua aceea, n-avea să se mai teamă de Săndoi.

Bineînțeles că toate acestea n-au împiedicat-o pe Mariana Salcie ca, un sfert de oră mai tîrziu, la ședința cercului literar, să găsească poeziei lui Noiță o mie de defecte, pe care le-a înșirat fără milă în auzul tuturor. Noiță a tăcut și a înghițit. Se temuse de aceste clipe, dar constata că erau necesare. Se gîndi că, de altfel, îl așteptau noi încercări. Dispărînd teama față de Săndoi, nu-i mai rămînea nici un motiv de întîrziere. De-acum trebuia să fie punctual peste tot. Acest lucru i se păru mult mai greu decît acela de a fi trecut peste „bariera Săndoi". Avea în față una mult mai redutabilă și anume „bariera Noiță" dar se gîndi cu plăcere la această nouă și frumoasă bătălie. Rîse și se trezi pronunțînd tare două versuri compuse pe loc: *„Șoricelul Panait azi la luptă a ieșit!"*

— Spune-mi despre ce am vorbit noi astăzi, îl invită profesorul, la ora de consultație. Ai fost atent, nu-i așa?

Brumă Lucian încuviințează:

— Am fost.

— Atunci dovedește-ne.

— Noi astăzi... am vorbit... despre fluviul Nil?

— Mulțumesc de întrebare! Bineînțeles, despre Nil. De unde izvorăște? Poți să te uiți pe notițe. Ți-ai luat notițe?

— Nu, pentru că eu am memorie bună. Nilul izvorăște și pe urmă curge, curge mereu, avînd diferiți afluenți, după care se varsă în... acolo... el e foarte mare și important acest fluviu?

— Nu-i cam puțin? Vorbești de parcă ai fi fost absent la lecția asta.

— Am fost prezent. Aici am fost!

— Dar neatent. N-ai reținut nimic.

— Am reținut! O mulțime de lucruri.

— Atunci spune-le.

Lucian oftează. De atent, a fost atent, dar la ce?

În decursul lecției a înregistrat o mulțime de amănunte, mai ales că, geografia fiind prima oară, era foarte odihnit.

A văzut că Daniel Poamă are un stilou nou și i l-a cerut să-l încerce.

A citit cu mare atenție un articol din revista „Sport", împrumutată de la Gigi Pană.

S-a străduit să calculeze de cîte ori pe minut strănută Mereanu Doina care e răcită. De cinci ori în optzeci și trei de secunde. A făcut media.

I-a observat, cu mare atenție, pe Stănel Ilie și pe Voiculeț Istrate, mutați de curînd în aceeași bancă pentru ca Stănel să-l determine pe Voiculeț să fie atent la oră. Reușește? Nu reușește?

Apoi lui Brumă i-a venit ideea să-și imagineze cum vor arăta, el și colegii săi, la bătrînețe, și a schițat cîteva portrete în acest sens.

A urmărit cu atenție drumul bilețelului expediat de Marga Popovici către Daniela Vișoiu — despre ce-o fi vorba în el? Că doar sînt certate. S-or fi împăcat? Cu ce ocazie?

S-a gîndit îndelung la problema nasturelui de la haina lui Tăchiță Iulian, pe care Mircică Doru i-l ascunsese spunînd: „Dacă îl găsești, ți-l cos la loc cu mîna mea!" Tăchiță îl caută îndîrjit, dar fără succes. Printr-un mare efort de deducție, Brumă a ajuns la concluzia că nu poate fi decît la acvariu și se gîndește cu bucurie la clipa cînd va anunța dezlegarea enigmei.

La multe noutăți a fost atent Brumă în timpul orei și multe lucruri s-au întipărit în memoria lui care înregistrează absolut totul, dar la ora de geografie nu pe acestea așteaptă profesorul să i le descrii. Cei care îl cunosc bine pe Brumă sînt de părere că, avînd o asemenea capacitate de observație și de ținere de minte, s-ar putea număra printre cei mai buni elevi. Numai Brumă nu știe asta. Dar și cînd și-o da seama!...

Nilul își parcurge fără nici un ajutor itinerarul, dar Brumă are nevoie de sprijin ca să-și parcurgă propriul itinerar care ar putea să fie la fel de glorios. Pe chipul sever al profesorului a trecut un zîmbet. Îl poftește pe Brumă din nou la hartă:

— Hai, Brumă, s-o luăm de la izvoare...

SURPRIZA

Dacă doriți să citiți o poveste, am exact ce vă trebuie. A fost odată un băiat numit Cireș Adrian. El avea un pix fermecat. Și a mai fost încă un băiat, numit Romaniță Ilie, care își spunea mereu: „Trebuie să i-l iau. Vreau acest pix. Numai pentru mine!“

Era un pix portocaliu, terminat cu un cilindru străveziu în care plutea o corăbioară cu pînze. Cînd îl agitai, corabia se mișca lin de sus în jos și înapoi. Totuși nu în acest lucru consta valoarea pixului, ci în faptul că, de cînd îl avea, Cireș devenise alt om. Romaniță n-avea nici o îndoială. Pe scurt, înainte Cireș învăța prost, iar acum, de-a dreptul excelent. Această uluitoare schimbare nu putea fi pusă decît pe seama pixului cu corabie.

Erau la extemporalul de limba română. Romaniță privi aproape înspăimîntat iuțeala cu care Cireș conducea pixul pe caiet. Dar oare într-adevăr el conduce pixul cu corabie sau *pixul îl conduce pe el?* „Îl are de șase luni și tot de atunci ia numai note mari. *Prea* mari pentru el. Nu se poate, nu e lucru normal. *Eu* îl cunosc pe Cireș, era la fel de leneș ca mine. Cu pixul ăsta e ceva“.

Povestea spune că Cireș nu se despărțea de frumosul lui pix-cu-corabie niciodată, pînă și la tablă ieșea cu el în mînă. Acest obicei fusese observat de toată lumea. Unii glumeau spunînd că pixul e dintr-un material special, care sporește curajul și deșteptăciunea, alții că poartă noroc. Umbla vorba că doarme cu pixul sub pernă, că și la baie se duce cu el, pretutindeni. Nimeni și mai ales Romaniță Ilie nu putea să-și explice cum devenise Cireș, dintr-un elev slab, un uriaș al catalogului.

Or, exact asta își dorea și Romaniță. De mult. Este știut că orice elev slab visează în taină să devină un elev eminent, atît doar că încă nu s-a hotărît s-o facă, dar că poate reuși e lucru indiscutabil.

Așa că Romaniță s-a decis să intre cu orice preț în posesia misteriosului pix. A respins cu indignare ideea de a-l fura; e prea cinstit. Nici să-l împrumute n-a vrut; e prea mîndru. Pînă la urmă a găsit o soluție de mijloc; să i-l ascundă. Avea să fie o glumă, o farsă. Cu ocazia asta putea însă verifica adevărul despre însușirile pixului.

Povestea spune că Romaniță a găsit un moment potrivit și, pe furiș, a luat pixul cu corăbioară ascunzîndu-l în cutia cu vitamina C din dulăpiorul sanitar unde nu umblă nimeni pentru că, dacă e cazul, toți preferă cabinetul medical.

La începutul orei următoare, Cireș căuta înfrigurat în servietă, în buzunare și pe sub bancă, întrebînd în dreapta și-n stînga dacă nu știa cineva ceva despre pixul lui. „Acum să te văd, i-a spus în gînd Romaniță. Sper să fii ascultat și să nu știi nimic!“ De ascultat a fost ascultat însă Romaniță, deoarece profesorul observase că e cu gîndurile în altă parte. A luat cu mare greutate un 5. „Las' că mai e și mîine o zi, nu se poate să nu intre Cireș în bucluc“.

Da, a doua zi, Cireș scotea foarte liniștit din buzunar pixul cu corabie! Lui Romaniță nu-i venea să-și creadă ochilor. Intrase primul în clasă, verificase situația, obiectul era ascuns în cutia lui. Așadar, ceea ce ținea în mînă Cireș era *alt* pix, identic celui dintîi, tot cu corabie și tot portocaliu. A fost ascultat la fizică și a luat 9. Ținea tot timpul pixul în mînă, iar lui Romaniță i se părea că din acest pix izvorăsc lumini. „Are, va să zică, și un noroc de rezervă! s-a înfuriat el. N-o să-l mai aibă!“

Ora următoare era educația fizică. Romaniță a profitat de asta și, strecurîndu-se la garderobă, a luat pixul cu corabie din vestonul norocosului, ascunzîndu-l la locul știut, în dulăpiorul sanitar. Trebuia să înceapă teza de matematică. „Unde e pixul meu, l-a văzut cineva?“ a spus neliniștit Cireș. Nu-l văzuse nimeni, bineînțeles, cu excepția lui Romaniță, care-și privea cu ironie colegul: „Pînă aici i-a fost. Nu mai are ce face. Fără pix e din nou ca înainte, neștiutor și speriat!“

Dar Cireș, cu gesturi calme, a scos din servietă o cutie, a deschis-o și a înșirat pe bancă nu mai puțin de opt pixuri, toate cu corăbioară și toate portocalii! Romaniță a înghețat. Vesel, Cireș și-a pus un pix în buzunarul din stînga, altul în buzunarul din dreapta, altul în buzunarul de sus, iar pe al patrulea după ureche, ca meșterii din vechime. „Frate-meu, a spus el, colecționează pixuri, face și schimburi prin corespondență. Dintr-o greșeală, s-a pomenit cu vreo zece din același model și mi le-a dat mie. Cine mai vrea? Că am destule. Nu vrei și tu unul, Romaniță?“

Povestea spune că Romaniță a clătinat din cap, nu, mulțumesc, eu îl am pe al meu, pix ca ăsta nu mai găsești. Și, adaugă povestea, i-a șoptit vechiului său pix albastru: „Ține bine, de-acum noi doi o să avem mult de lucru. *Tu* o să fii adevăratul pix fermecat!“

PE CUVÎNTUL MEU

Extraordinare erau cele opt terenuri de tenis cu zgura lor de un roșu fastuos ca pardoseala unui palat bizantin, cu marcajele mai albe ca zăpada, cu cele opt fileuri portocalii nou-nouțe și cu cele opt scaune-girafă pe care s-ar fi simțit bine și arbitrii din Cupa Davis. Pe șapte din aceste terenuri jucau fericiții programați, iar pe al optulea nu juca nimeni. Ar fi trebuit să joace Daniel și Marius, dar Marius întîrzia. Daniel stătea pe bancă și, din cînd în cînd, ridica racheta cercetîndu-i cu mare atenție corzile. În realitate, se uita prin țesătura firelor în lungul aleii, să vadă dacă nu apare Marius. Ora lor începuse de cinci minute.

— N-o să vină, spuse Adi Necșulescu, degeaba îl aștepți. E păcat să stai degeaba. Stă și terenul.

Adi nu era singurul care mînca terenul din ochi. Se învîrteau mulți pe-acolo. Cu o lună în urmă, nu i-ai fi convins s-o facă. Pe atunci, nu era încă vorba să ții în mînă o rachetă de tenis, ci hîrlețul, tesla sau măturoiul. Este adevărat, se spunea încă de pe atunci, că elevilor deosebit de punctuali și de harnici urma să li se rezerve, în timpul verii, ore speciale pentru antrenament. Dar puțini luaseră în seamă această promisiune. Perspectiva li se părea prea îndepărtată. O lună! O lună întreagă la săpat și la nivelat, la sădit arbuști și flori, la instalarea tribunelor. Alergătură, roabe, lopeți, stropitori, cuie, rumeguș, bolovani, praf.

Dar a venit ziua cînd praful s-a ridicat ca o cortină dînd la iveală noua bază de tenis, cu terenurile ei fermecătoare. Daniel nu e cel mai bun jucător de tenis, dar de lucrat lucrase cel mai mult așa încît a primit oră fixă de antrenament: marți și vineri, între 9 și 10.

— De ce vrei tu să joci neapărat cu Marius? se miră Adi. E aproape 9 şi un sfert. Ce-ar fi să joci cu mine?

— Nu pot, spuse Daniel, posac. Îmi pare rău, dar nu pot.

Pe şapte terenuri roşii zburau şapte mingi portocalii, iar pe al optulea nu zbura nimic. Doar vîntul legăna încetişor fileul care încă nu cunoscuse atingerea mingii.

Băieţii care în timpul lucrărilor se prefăcuseră că habar n-au ce se întîmplă aici, dar pe care acum nu-i mai puteai urni din loc, stăteau la pîndă. Îndată după ce „constructorii" îşi terminau antrenamentul, puteau să intre nestînjeniţi pe teren şi să bată mingea pînă seara, dar n-aveau răbdare, voiau totul. Încăpăţînarea lui Daniel îi scotea din sărite, mai ales că nici Marius nu lucrase pe şantier. Daniel avea însă dreptul să invite, în ora lui de antrenament, pe oricine. Toată treaba asta îl sîcîia din cale-afară pe Adi, care fusese întotdeauna un mare curios:

— Eu ştiu de ce-l aştepţi pe Marius, spuse el. Joci prost şi te temi că altul te învinge. Marius joacă însă şi mai prost, aşa că eşti asigurat, îl baţi mereu. Am dreptate?

Daniel nu spuse nimic, dar Valeriu replică:

— Mai e ceva. Marius e bătăuş. De frică îl aştepţi. Nu cumva eşti laş?

Daniel nu spuse nimic, dar Georgică interveni:

— Mi se pare mie sau optul ăla de la teza de matematică l-ai luat fiindcă Marius ţi-a şoptit rezolvările?

Daniel nu zise nimic, dar Victor mai adăugă:

— Cînd ai uitat robinetul deschis în laborator, de pluteau eprubetele ca flota lui Nelson, *noi* am tăcut; numai Marius a spus cine-i de vină. Ai uitat ce-ai păţit din pricina lui?

Daniel nu uitase, aşa ceva nu se uită, dar nu crîcni nici de astă dată nimic. Timpul trecea, Marius nici gînd să apară. Iar ei continuau să caute explicaţii.

— Dacă vreţi neapărat, puteţi intra pe teren, oftă Daniel într-un tîrziu.

— Tu nu joci?! spuse Adi, necrezîndu-şi urechilor.

— Nu. Vă cedez terenul. Eu mai aştept.

— Ascultă, sări arţăgos Adi, nu mă fierbe. Nici n-o să pot ţine racheta în mînă, dacă nu-mi spui de ce nu joci. De ce îl aştepţi pe Marius?

Daniel ridică din umeri şi replică:

— Fiindcă mi-am dat cuvîntul.

— Atîta tot? se miră Adi.

— Atîta tot.

Adi a intrat pe teren şi a jucat. E un tenismen de mîna întîi, dar de astă-dată n-a „mers". Era cu gîndul în altă parte, greşea mereu. Din cînd în cînd, dădea fuga la marginea terenului şi-l întreba neliniştit pe Daniel:

— Eu cred că îl mai aştepţi pe Marius şi din alt motiv. Spune-mi-l! Te rog!

— Ţi-am spus tot ce trebuia.

— Ştiu. Ţi-ai dat cuvîntul. Numai din cauza *asta* îl aştepţi?

— Numai.

Iar la fileu, iar cîteva mingi, iar înapoi la Daniel:

— Nu te cred. E imposibil. Trebuie să mai fie și alt motiv. Îți dau orice dacă mi-l spui. Chiar și racheta mea „Dunlop“ ți-o dau! spuse Adi îndîrjit.

De mult își dorea Daniel o astfel de rachetă, ar fi fost de-ajuns cîteva cuvinte ca s-o aibă, dar de unde să le ia? Cuvintele vin numai o dată cu adevărul, iar alt adevăr decît cel spus de la bun început nu exista.

În toamna aceea, s-au petrecut în școală multe întîmplări vrednice de ținut minte. A apărut, așa cum se întîmplă, o nouă garnitură de băieți vestiți. Unul a alergat uluitor de repede suta de metri, altul a cîștigat selecția pentru rolul principal dintr-un film, al treilea e prințul calculatoarelor. Despre fiecare se spune cu invidie și respect: „Ăsta-i cel care a obținut locul întîi la . . .“ și, din tonul cu care se vorbește despre ei, îți dai seama că mulți vor să-i imite. Printre ei figurează și Daniel: „Ăsta-i Daniel, un tip care nu-și calcă niciodată cuvîntul dat!“

RADU MERIȘOR ȘI TENTATIVA DE RECORD

Radu Merișor era trist. Acest lucru îi neliniștea peste măsură pe numeroșii săi prieteni. Fusese atîta vreme un izvor, ba mai mult, o cascadă de veselie, glume, farse și, brusc, devenise un posac și un tăcut.

Abonații „circului Merișor“ se gîndeau foarte serios să-și găsească alt inventator de distracții, cînd Ciucure Valentin spuse:

— Nu-i corect să-l părăsim. Cel puțin, nu imediat. Merișor ne-a înveselit atîta vreme! Poate că e cazul să-l înveselim și noi.

Într-adevăr, era cazul. Cel dintîi care l-a vizitat a fost Mănăilă Octavian:

— Merișor, m-am hotărît să-ți dau ție tricoul meu de la clubul „Rapid“. E nou-nouț.

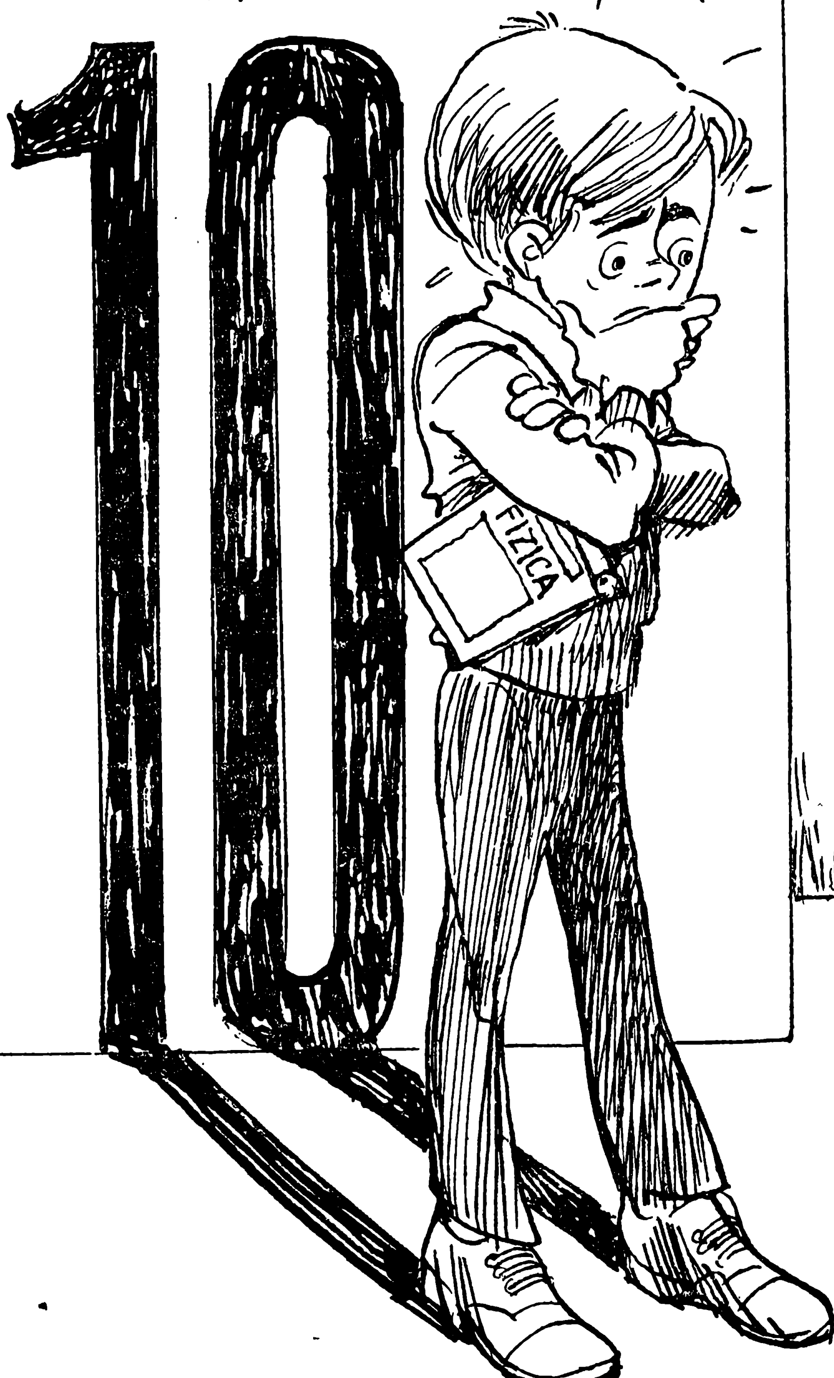
— Nu, a spus posomorît Merișor. Am tricou de la „Rapid“, am și de la „Steaua“, și de la „Dinamo“. Toată divizia A, plus echipele retrogradate.

Atunci a intervenit Hărăbuță Octavian:

— Să-ți arăt ce-am învățat: pot să merg în mîini, ținînd pe tălpi mingea de fotbal!

— Figura asta am făcut-o de sute de ori, nu mă mai interesează, a oftat Merișor.

Pomăilă Sandu a vrut să-i împrumute aparatul de fotografiat, dar Merișor are aparat de fotografiat. Grijeanu Iosif i-a oferit o pereche de rulmenți, al căror farmec principal consta în faptul că habar n-ai ce să faci cu ei, dar Merișor are destui rulmenți interesanți cu care n-a știut niciodată ce să facă. Niculiță Sergiu a mers atît de departe încît s-a declarat de acord să-i cedeze pentru o zi întreagă binoclul lui care, deși spart pe dreapta, merge excelent pe stînga, dar Merișor are propriul său binoclu, de trei ori mai puternic și, pe deasupra, întreg.

FIZICA
10
FIZICA

Rînd pe rînd, prietenii constatau, cu stingheritoarea senzaţie a inutilităţii, că nu sînt în stare să-i producă nici cel mai mic zîmbet, că nu-i pot oferi nimic.

În cele din urmă, Ciucure Valentin l-a întrebat cu oarecare nervozitate:

— Ascultă, Merişorule, chiar nu există ceva, un lucru pe care noi îl avem şi tu nu?!

— Ba există! a spus melancolic Merişor.

— Păi zi aşa! Spune repede! Ce avem noi şi nu ai tu?

— Zece la fizică, asta n-am şi asta vreau! a oftat Merişor. Puteţi voi să mi-l daţi?

Ciucure Valentin şi-a pironit cu vinovăţie privirile în pămînt. Într-adevăr, poţi să-i dai cuiva patinele tale, tricoul tău pe care scrie „Rapid", aparatul tău de fotografiat, mărcile tale filatelice şi rulmenţii tăi, chiar şi cărţile tale cu Winettou, dar zecele tău de la fizică cum să i-l dai? Oricîtă bunăvoinţă ai avea, îţi lipseşte în mod evident puterea de a face ca zecele ăsta să joace şotron în catalog, sărind din rubrica ta în rubrica altuia.

— N-ai putea să-ţi doreşti altceva? a spus dezorientat Ciucure Valentin. Încearcă, te rog eu. Ce-ai spune dacă te-am face căpitanul echipei de fotbal?

Merişor a clătinat cu hotărîre din cap:

— Nu. Voi de ce aveţi zece la fizică şi la multe altele? Vreau şi eu. Ori zecele la fizică, ori nimic.

Pomăilă a spus şovăitor că poate, dacă l-ar ajuta cu toţii la lecţii, aşa cum mai făcuseră... Dar în cazul de faţă, acest ajutor devenea, cum se spune, inoperant. Nerealist. Poţi ajuta pe cineva să-şi revină pe linia de plutire, să înţeleagă o problemă, să-şi „facă" o medie de trecere, dar nota zece este o chestiune de performanţă.

— Zece! Auzi la el! a bombănit Ciucure Valentin. Ce te-a apucat? Păi nu poţi. N-o să reuşeşti.

— De ce? a zis Merişor, îndîrjit. Vreau zece la fizică. Chiar în teză.

— Un opt nu te-ar mulţumi?

— Nu. Zece. Cum aveţi şi voi. De ce eu nu, şi voi da? Aştept să-mi răspundeţi la această întrebare.

Se uitau unii la alţii cu uimire şi chiar cu indignare.

— Noi, a spus într-un tîrziu Ciucure Valentin, nu-ţi putem da zece la fizică. Asta e! Vrem, dar nu putem.

— Ştiam. Va trebui să mă descurc singur. O să fac cea mai bună teză din clasă. Mă credeţi?

S-au ferit să răspundă.

Dar aşteaptă cu toţii teza de fizică cu mai multă nerăbdare decît aştepţi o finală de campionat mondial. Fiecare gest al lui Merişor la şcoală e urmărit în tăcere de zeci de ochi curioşi. Acasă, se uită mereu spre ferestrele lui Merişor. Oriunde s-ar duce, fiecare gest, fiecare cuvînt al lui este considerat un semn misterios care trebuie reţinut, interpretat, comentat. Ce-o să iasă din toate acestea? Nu se ştie. Un singur lucru e clar, şi anume acela că niciodată o teză de fizică n-a fost aşteptată cu atîta înfrigurare.

DRAMATURGII

Cînd Aurică Breazu l-a rugat să facă împreună o recapitulare la fizică, Mircea Procopiu a simțit că-i fuge pămîntul de sub picioare.

— Acum, Breazule? Cu nici trei săptămîni înainte de sfîrșitul trimestrului? Nu-i cam tîrziu?

— Este, a recunoscut Aurică. Dar dacă n-ai timp pentru un vechi prieten...

— Poate că am, poate că nu. De ce m-ai ales tocmai pe mine?!

— Tu n-o să bați toba că m-ai scos din bucluc. Ești serios, ești modest.

Lui Procopiu i-a plăcut aprecierea, dar voia să scape cît mai urgent de povară:

— Bine, să zicem că aș încerca, dar tu și la matematică ai naufragiat...

— Așa cred și eu, s-a rușinat Aurică Breazu. Dar dacă mă remorchezi tu...

— Ești imposibil! Te-ai gîndit că nici la gramatică nimic nu te mai poate salva?

— M-am gîndit, ah, cît m-am gîndit! Dar tu ești primul și la română, talent verificat! Poți să spui că nu-i așa?

Nu, Procopiu n-avea cum să-l contrazică. Bombănind, i-a cerut lui Aurică Breazu să ia pixul și caietul.

— Scrie, o să-ți dau un exercițiu foarte simplu, cel mai simplu. Dacă-l știi, poate continuăm. Dacă nu, la revedere!

Dar numai simplu n-a fost acel exercițiu la fizică. Procopiu alesese cu tot dinadinsul un exercițiu greu, special ca să-l dezarmeze pe nepoftit. Bineînțeles că Aurică Breazu n-a fost în stare să-l rezolve, dar atîta s-a străduit, atîta a transpirat încît Procopiu s-a plictisit să-l aștepte și, aproape fără voia lui, s-a trezit arătîndu-i cum trebuie să procedeze.

Începutul fusese făcut, dar în vreme ce Aurică Breazu era bucuros și recunoscător, Procopiu bombănea și se răstea tot timpul. Avea motivele lui. Cu cîteva zile în urmă, primise felicitări în calitate de proaspăt autor dramatic. Nu scrisese o mare dramă, ci o mică scenetă satirică dar, desigur, în artă nu dimensiunile contează. Or, calitatea scenetei era în mod cert foarte ridicată: organizatorii carnavalului de iarnă se prăpădiseră de rîs. Era o scenetă în versuri, plină de umor și se intitula *Un corigent în vacanță*, personajul nefiind altul decît Aurică Breazu. Bineînțeles, eroul nu știa nimic. În această scenetă, Aurică rima cu „notă mică" și Breazu cu „necazu". Foarte vesel. Stănoiu Dan, interpretul rolului „Aurică Breazu", are un haz extraordinar.

Or, pe măsură ce Aurică Breazu înregistra, datorită lui Procopiu, progrese la fizică, același Procopiu se luase de gînduri devenindu-i din ce în ce mai clar că acea parte din scenetă dedicată corigenței la fizică începe să se clatine. Păcat. Acolo se găsea un episod deosebit de hazliu, în care Aurică Breazu stătea de vorbă cu broasca lui Galvani. Acest episod a fost tăiat cu durere de către Procopiu în clipa cînd Aurică a primit 8 la fizică. „Nu-i nimic, a suspinat Procopiu, mai rămîn două episoade, e bine și așa. O să fiu foarte aplaudat!"

Dar lucrînd cu Aurică la matematică, a observat cu spaimă că nici episodul doi nu prea are șanse. A încercat să scape de Aurică tot prin a-i oferi niște probleme foarte grele. Dezastru: Aurică venise cu teore-

mele gata învăţate. Cum să-l mai goneşti cînd vezi cîtă bunăvoinţă are? Trebuie să-l ajuţi şi la matematică pe acest nesuferit, dar vai de episodul doi al scenetei. Şi cît era de distractiv! Acolo Aurică stă de vorbă cu un autobuz. O adevărată senzaţie, nu-i aşa? Aurică trebuia să calculeze în funcţie de anumite date ora sosirii acestui autobuz în tabără, ori — din pricina slabelor cunoştinţe la matematică ale lui Aurică Breazu — bietul autobuz ajunge unde vrei şi unde nu vrei, numai în tabără nu. Vesel episod, excepţional Stănoiu Dan, însă Aurică a luat 7 la teza de matematică şi Procopiu, plin de tristeţe, a trebuit să renunţe şi la episodul doi. Colegii care, în taină, repetau sclipitoarea scenetă, erau foarte nemulţumiţi.

— Ce faci, Procopiule? Ne laşi cu un singur episod? Pînă la urmă n-o să mai avem ce juca, ne-ai încurcat!

— Vedeţi-vă de treabă, am eu grijă.

— Pe mine, în orice caz, a spus Stănoiu Dan, să nu mai contezi. Îmi caut alt text.

— Nu-i nimic, o să căutăm şi noi alt actor, mai bun decît tine! s-a înfuriat Procopiu.

Rămăsese gramatica. La analiza gramaticală, Aurică fusese întotdeauna neînchipuit de slab. Victimă sigură. Corigent indiscutabil. Procopiu a hotărît: „La gramatică nu-l mai ajut. Gata! Să-mi rămînă măcar un episod!“ Şi ce episod! O perlă a literaturii satirice: Aurică Breazu apărea rătăcit într-o junglă în care propoziţiile subordonate erau nişte hăţişuri pline de pericole, iar virgulele, punctele şi celelalte semne de punctuaţie deveniseră lei, pantere, elefanţi. Aici Procopiu introdusese şi un balet comic. Pe scurt — episodul trei se prezenta cu adevărat captivant.

Dar Aurică Breazu a luat 7 şi la română. Şi-n plus, de astă dată, fără să fi fost ajutat de Procopiu. Singur. Cu puterile lui.

— Cum ai făcut minunea? a suspinat Procopiu în pauză.

— Cît am învăţat împreună, m-am tot uitat la tine, te-am studiat. Îmi ziceam, trebuie să ţin minte cum citeşte Procopiu o lecţie, cum scrie el o temă, cum şi-o corectează, cum gîndeşte. Mi-a fost greu să fac la fel, am muncit tare, dar mi-a folosit.

S-ar putea crede că ultimul episod, cu tot baletul lui comic, a căzut sub foarfecă şi că sceneta nu s-a mai jucat. Eroare. S-a jucat. Integrală. În toată splendoarea celor trei episoade. Cu unele adăugiri pe care vă las să vi le imaginaţi singuri. Vă pot spune însă cine a jucat rolul lui Aurică Breazu. Ei bine, l-a jucat cu mare plăcere şi cu mult umor chiar Aurică Breazu. Mare surpriză. Succes. Felicitări. Nimeni nu bănuise că are talent actoricesc. A fost vedeta spectacolului, l-a lăsat cu totul în umbră pe Procopiu.

— Nu-i corect! i-a reproşat el lui Aurică. Rolul ţi-a ieşit bine pentru că *ţi l-ai scris singur*. Dacă era să fie cum îl scrisesem eu la început, alta ar fi fost situaţia.

Eroul acestei întîmplări, Aurică Breazu, a avut parte de mica lui glorie pînă la sfîrşitul săptămînii cînd ecourile evenimentului s-au pierdut în pînzele ridicate pe catargele vacanţei mari. El însuşi, Aurică, a uitat totul.

Se spune însă că, o dată cu sosirea toamnei, printre colegii lui şi-a făcut apariţia o preocupare mai puţin obişnuită: aceea de a scrie piese de teatru. Faptul a atras imediat atenţia experţilor, ştiut fiind că a scrie piese de teatru este un lucru deosebit de greu, care pe lîngă talent cere

cultură adîncă, experiență și maturitate. Unele școli au mulți filateliști, altele mulți ghitariști sau mulți fotbaliști. Școală în care să mișune dramaturgii, adică autorii de piese de teatru, nu s-a mai văzut. Și-n plus, scria cu toții exact acele piese în care doreau să joace rolul principal.

Este adevărat însă că a apărut o problemă: cine să interpreteze rolurile secundare, de unde atîția actori? S-au înțeles, prietenește, ca fiecare să joace rolurile secundare în piesele în care autorii acestora jucau rolurile principale. Dar întrucît mai toate piesele aveau subiecte cunoscute, s-a putut constata că actorii care într-o piesă nu erau autori aveau altă părere despre aceste subiecte decît autorul care în această piesă era actor și în unele cazuri nu se mai știa unde începe o piesă și unde se termină alta și nici dacă principalul actor este și autor, întrucît fiecare autor, cînd devenea numai actor, avea tendința să fie și nițel autor așa încît...

Să ne oprim aici, deoarece nu mai înțeleg nimic! Ei însă înțeleg totul foarte bine și se descurcă de minune.

UN MELC ALBASTRU

Într-o frumoasă după-amiază de iarnă, Paulică Mîndroiu s-a așezat oftînd să-și facă lecțiile. N-avea altă soluție: taică-său lucra în săptămîna aceea în schimbul de dimineață. Cu alte cuvinte, după prînz Paulică era sub ochii lui și acești ochi doreau să vadă priveliștea unui fiu harnic. Mîndroiu 1, adică tatăl, cu un coif de hîrtie pe cap, vopsea în curte, fluierînd bine dispus, noua bibliotecă pe care cu binecunoscuta lui pricepere o făcuse din vechiul mobilier de bucătărie, înlocuit nu demult. Mîndroiu 2, mult mai puțin vesel, încerca să analizeze sintactic și literar poezia *Lacul* de Mihai Eminescu.

— Merge, merge? strigă tatăl, ciocănind exuberant în geam cu coada pensulei. Hai că-i bine, lucrăm tare, sîntem talentați!

— Îți convine, se năcăji Mîndroiu 2. Dar o analiză sintactică și literară nu se compară cu vopsitul unor scînduri. Analiza e grea, ce știi tu!

Adevărul este că Mîndroiu 2 pusese la cale cu prietenii lui un interesant concurs de melci. Pregătiseră regulamentul și pista de concurs. Numai melcii le lipseau. În după-amiaza aceea, Mîndroiu 2 și prietenii săi urmau să-i caute. Cum să pleci însă de acasă, dacă Mîndroiu 1 vrea să te vadă neapărat cu lecțiile terminate? Așadar, „Lacul codrilor, albastru, nuferi gabeni îl încarcă..." Predicatul nu i s-a părut prea greu de găsit, dar asupra celorlalte „părți de propoziție" plutea, pentru Mîndroiu 2, o ceață enigmatică. Și-n plus, era cu gîndul la melci, visa unul mare și ultrarapid, un melc de formula 1.

Coiful de hîrtie apăru din nou la geam:

— Avansăm, avansăm? întrebă vesel Mîndroiu 1. Hai că-i bine, lucrăm tare, sîntem talentați.

Mîndroiu 2 era foc de necăjit. Cum de nu-și dădea seama taică-său cît de simplu este să n-ai altă grijă decît serviciul, și cît de greu este să fii elev și să ai mereu lecții peste lecții, teme peste teze? Fără să te poți mișca și tu după un melc potrivit.

Pe la ora 4 a sunat telefonul. Șculerul matrițer Mîndroiu 1 era chemat la fabrică de către director pentru o lucrare urgentă și deosebit de pretențioasă. S-a îmbrăcat în trei minute.

— Ai grijă de lecții. Cînd mă întorc, te controlez.

Dar s-a întors seara tîrziu și l-a găsit pe Mîndroiu 2 dormind. De fapt, Mîndroiu 2 se prefăcea că doarme. N-avea motive să suporte o discuție. De la ora 4 în sus, umblase după melci.

Selecția n-a fost ușoară. Toți s-au aruncat asupra melcilor voinici. Paulică și-a pus în cele din urmă speranțele într-un melc de mărime mijlocie, a cărui cochilie bătea în albastru. Era singurul melc de această culoare și Paulică s-a simțit puternic atras de el, cu atît mai mult cu cît o grămadă de colegi spuseseră că nu-i bun de nimic.

Pista avea opt metri lungime, loc ferit, pe o alee mai puțin frecventată, iarbă tunsă special, la un milimetru. Competitorilor li s-au pictat pe cochilie numărul de concurs și inițialele antrenorului. La căderea serii, atleții cei cuminți străbătuseră jumătate din traseu. Melcul albastru era pe locul trei.

A doua zi, profesorul de română Mihăilescu a controlat temele la română trecînd încet, cu pasul lui de om vîrstnic, de la o bancă la alta și împingîndu-și mereu pe nas ochelarii alunecători. Pe urmă s-a înapoiat la catedră. Clasa avea emoții. Cei care se știau tari pe analiza lor sintactică se întrebau cît de tare vor fi lăudați, deoarece Mihăilescu nu economisește laudele, iar cei cu temele rău făcute stăteau cu nasul în jos întrebîndu-se cum vor fi certați, fiindcă Mihăilescu nici cu observațiile aspre nu este econom.

— Multe lucrări sînt foarte bune, spuse el, dar una este de-a dreptul excepțională. Am s-o citesc chiar eu, spuse Mihăilescu, împingîndu-și cu gestul său reflex ochelarii la locul potrivit.

Clasa a ciulit urechile și și-a ascuțit privirile: al cui să fie caietul?

— Deci, analiza sintactică și literară a poeziei *Lacul*. Vă rog să fiți foarte atenți!

Au fost și n-au regretat. Au ascultat o analiză ireproșabilă. Nici măcar nu le trecea prin cap că se pot spune atîtea lucruri minunate despre această poezie. Pînă și „partea sintactică" li s-a părut fermecătoare. Rămăseseră fără grai. Niciodată nu auziseră așa ceva.

— Ce notă credeți că merită? a spus la urmă Mihăilescu, privindu-i peste ramele ochelarilor ajunși din nou pe vîrful nasului.

— Zece, bineînțeles. Chiar și doi de zece! Dar a cui este lucrarea?!

— E semnată Mîndroiu.

Prin clasă a răbufnit scurt și vijelios uraganul surprizelor. Toate privirile s-au fixat asupra lui Mîndroiu. Mîndroiu se ridicase năucit; caietul *lui* era *pe bancă*, deschis la pagina cu tema *neefectuată*.

— Am zis Mîndroiu, dar nu Paul, ci Ion. Mîndroiu Ion. *Tatăl* lui Paulică al nostru.

Mîndroiu 2 își muta într-una greutatea de pe un picior pe altul și se aplecase, se strînsese în el ca și cum i s-ar fi părut că e stînjenitor de corpolent.

— Am mai dat această temă cu mulți ani în urmă, la un extemporal. Eram profesor încă foarte tînăr. Printre elevii mei s-a numărat și tatăl lui Mîndroiu. Nu numai că a luat nota maximă, dar și eu am primit felicitări pentru acest elev excepțional. Precizez că i-am utilizat extem-

poralul ca material exemplificativ în lucrarea mea pentru obținerea definitivatului ca profesor.

Mihăilescu își împinse ochelarii la locul lor.

— Da. Unde rămăsesem? Cred că v-am spus tot. Întîmplarea a făcut ca, aseară, căutînd niște hîrtii vechi, să regăsesc acest caiet care conține rezolvarea temei noastre de azi. Mi-a făcut mare plăcere. Cred că și vouă. Mîndroiule, transmite, te rog, tatălui dumitale salutări și toată stima mea.

Manșa a doua a concursului de formula 1 pentru melci începuse, dar Paulică nu se arăta. El era departe — mai ales cu gîndurile. Îi era ciudă pe taică-său. „Ce l-a apucat să scrie o lucrare atît de bună?!" Ca și cum omul ar fi trebuit, pe cînd era elev, să gîndească astfel: „Peste zece-cincisprezece ani o să mi se nască un fiu care urmează să învețe prost. Ia să scriu eu o lucrare slabă la română pentru a nu-l pune în situații neplăcute". El însă nu gîndise așa, iar situația neplăcută se crease. De-acum încolo, Paulică era sigur că n-o să mai aibă zi bună: orice răspuns și orice temă aveau să-i fie comparate cu celebra lucrare despre *Lacul*, făcută de taică-său, în urmă cu mulți ani. Trebuia să ia măsuri. Era o împrejurare grea, întrucît nu-l obligase nimeni, se simțea obligat numai el față de sine însuși.

În acest timp, concursul era în toi iar melcul său părăsit de antrenor intrase în derivă luînd-o pieziș fără sorți de izbîndă spre marginea pistei de concurs. Noroc că a trecut pe-acolo Mîndroiu 1 și, aflînd despre ce este vorba, s-a vîrît între băieți și a dirijat cu mare pricepere melcul albastru al fiului său scoțîndu-l în mod neașteptat pe locul întîi.

DE ANUL NOU

— Cine e? întrebă profesorul, deschizînd ușa.

— Bună seara, la mulți ani! Nu mă recunoașteți?! Nu se vede? Sînt Moș Gerilă! Barbă lungă am, șubă am, desagă cu daruri am. Clasic! Oi fi eu cam mărunțel, dar statura nu e lucrul cel mai important. De ce vă mirați? Moș Gerilă vine la toată lumea, deci și la profesori! Uf, cald mai poate să-mi fie cu barba asta! Sînt sigur că mă înțelegeți cel mai bine, fiindcă și dumneavoastră ați fost Moș Gerilă la pomul de iarnă al școlii. Trei ore ați stat pe scenă și ați oferit daruri fiecărui elev discutînd cu el. Da' ce mult și mai ales ce frumos ați discutat!

Cu Merișor Radu ați discutat despre... dar despre ce n-ați discutat! Despre o mulțime de lucruri pe care băiatul ăsta le face pe dos! E un zăpăcit sută la sută, dar dumneavoastră ați fost tare delicat, nu i-ați mai făcut nici o observație, dimpotrivă, i-ați dat lui Merișor pachetul cu cartea *Istoria automobilului* și bomboane! Eu nu mi-aș fi... vreau să zic, eu nu i-aș fi dat lui Merișor așa ceva! Nu i-aș fi dat nimic.

Dar dumneavoastră ați fost un Moș Gerilă excepțional de înțelegător așa că este normal să se găsească un alt Moș Gerilă care, la rîndul lui, să vă bucure pe dumneavoastră. Eu sînt ăsta!

Ia spuneți-mi acum: ce faptă bună ați făcut în ultimul timp?

A, sînteți modest! Lăsați că știu eu și singur, sînt Moș Gerilă, nu? și Moș Gerilă trebuie să fie informat. Ia să dau și un exemplu: înainte de teze, ne-ați... adică i-ați ajutat pe o grămadă de elevi să recapituleze la matematică. Zece zile la rînd, înainte de ore. Cu Ionel, cu Sanda, cu Victor.

Erați obosit, dar întotdeauna i-ați așteptat în cabinetul de matematică. Pe Victor, în ziua cînd n-a vrut să vină, l-ați căutat la patinoar și l-ați urcat cu patinele în picioare în mașină și l-ați adus la școală și uite așa Victor a luat după două săptămîni 8 la teză și nici ceilalți nu s-au mai făcut de rîs. Sanda a luat 9, dar pentru isprava ei a primit de la Moș Gerilă un casetofon — e vorba de alt Moș Gerilă, cel care vine la domiciliu. E meritul ei, dar dacă ne gîndim cum învăța înainte... Dumneavoastră ați observat că îi place teatrul și ați insistat să i se dea rolul acela de inventatoare. L-a jucat și toți am rîs... adică nu eu, că eu sînt Moș Gerilă! au rîs alții știind ce rău învăța. Da, dar Sanda acum umblă să inventeze ceva și în realitate, nu doar în piesă! Nu e prea îndemînatică, dar o ajut... adică nu eu, ci Merișor, că nici el nu-i mai breaz, dar oricum, are o inimă bună, nu? Așa că Merișor, care a învățat de la dumneavoastră că omul e obligat să fie săritor la nevoie, s-a gîndit că e momentul să intervină cum o putea. Vrea și el să se remarce. Dați-i o șansă! Că e băiat bun, vă spun eu...

Așa că eu, în calitate de Moș Gerilă, vă fac cadou această fotografie înrămată. În ziua aceea din octombrie, nu? Victor simțise ceva și luase un aparat de la cercul foto. A prins, pe ascuns, exact clipa în care tovarășul director a venit furios la noi și-a spus că sîntem cea mai rea clasă din școală. Dumneavoastră v-ați supărat și-ați zis că nu sînteți de acord și că ne luați pe garanția dumneavoastră! Știți cum arătați în momentul acela? Mai tare ca un erou de serial TV! I-ați spus cu glas tare directorului: „EU răspund pentru FIECARE elev din ACEASTĂ clasă! Scurt!" Așa ați spus. Asta nu se uită! Victor ar fi vrut ca poza să fie color, dar n-a avut film color. Sanda a sărit că o colorează ea de mînă, dar eu... adică Radu Merișor, că eu sînt Moș Gerilă! a spus că e mai bine să rămînă așa: culoarea i-o vor da amintirile!

MOVILA POȘTAȘULUI

Ultimul lucru care s-ar putea spune despre Gigi Ionete este că ar fi îndrăzneț. Nici gînd. Atunci cînd moș Stere Corduneanu povestea despre aventurile „Fulgerului", plăcerea tuturor băieților era să le continue imaginativ, spunînd ce isprăvi și mai grozave ar fi făcut ei. Ionete visa și tăcea. Ceea ce urmează este povestea unui fricos.

În fiecare dimineață, pleca de acasă pe umăr cu sulița de aur a undiței din trestie lucioasă și în spate cu sacul conținînd celelalte buclucuri pescărești. Nu s-a întors niciodată cu pește și asta pentru simplul motiv că, în realitate, nu se ducea la pescuit, ci pe Movila Poștașului. El spunea însă că are un loc secret și rodnic pe malul Argeșului. Din pricină că nimeni nu l-a văzut cu un cît de neînsemnat peștișor în traistă i s-au atribuit cunoscutele calificative de nepriceput și ghinionist.

Toate astea nu l-au surprins prea mult, ceea ce nu înseamnă că nu l-au mîhnit. Dar Ionete este antrenat în materie de nereușite. Paul Aluneanu nu l-a selecționat în echipa „Pod-Complex". Este vorba despre selecționata care-i reprezintă pe băieții din blocurile aflate între podul de cale ferată și complexul comercial. Bebe Neagu nu i-a spus din timp să-și facă și el un costum de carnaval. Mișu Simion nu i-a rezervat nici măcar un spațiu de-o palmă pe panourile expoziției filatelice. Se poate face totuși observația că, în toate aceste cazuri, Ionete a *așteptat* hotărîrea altora fără să-și exprime propriul punct de vedere, dar el încă nu s-a deprins cu acest tip de raționament.

Movila Poștașului — de fapt sînt mai multe ridicături de pămînt, un fel de cocoașe înțesate de buruieni — e zona cea mai puțin indicată pentru cine vrea să se bucure de natură dincolo de marginea orașului. Buruienile te înțeapă la tot pasul, bolovani perfizi îți rulează sub tălpi dezechilibrîndu-te, umbra nici unui copac nu te ocrotește de arșiță. Pe aici nu dai de nimeni, numai Geta Brăiloiu mai apare din cînd în cînd, în salopeta ei albastră și cu pălăria de pai mare cît o umbrelă, căutînd plante medicinale. I s-a spus acum un an că e foarte pricepută în materie și a luat-o de bună. În școală dai peste tot de pungile ei galbene burdușite cu plante medicinale. Unii spun că, de fapt, n-o interesează plantele propriu-zis, ci impresia de savanterie produsă de etichetele pe care le lipește pe pungi: sînt toate în limba latină, scrise cu litere foarte mari, ca să-ți ia ochii și să știi cu cine stai de vorbă. Una e să spui mușețel și alta *„Flores Camomiles"*.

La început, văzînd că are un concurent pe Movila Poștașului, s-a purtat destul de agresiv cu Ionete. Întîi l-a gonit, pur și simplu, amenințîndu-l cu bățul pe care-l folosește spre a se apăra de cîinii vagabonzi; apoi a încercat să-l sperie înșirîndu-i tot felul de povești cu șerpi, stafii și alte lucrări, la care fricoșii nu rămîn indiferenți. Ionețe, bineînțeles, s-a înfiorat, dar există situații în care cel mai fricos dintre fricoși e nevoit să se stăpînească. În cele din urmă, descoperind că plantele medicinale și denumirile lor latinești nu constituie scopul vieții lui Ionete, s-a îndurat să nu-i mai chinuie imaginația. Ulterior, i-a acordat marele privilegiu de a-i arăta secretul ei: unicul izvor despre care nu știuse nimeni. Este un izvoraș cu deschiderea cît o monedă, ascuns în mica vale dintre două movile mici, cărora ea le zice exact pe dos de cum merită, adică „Movilele mari". Este un izvor ciudat, cu debit periodic, curge o zi de săptămînă, și dacă nu ești atent, și prin aceste locuri, aparent aride, nimeni nu este destul de atent, nu-l observi sau cel mult îl iei drept rămășița unei ploi. Dar el există și acest fapt a contribuit în mare măsură la încurajarea lui Ionete. Fără apă este dificil să faci ceea ce își pusese el în minte. Acum avea și apă.

Fapt este că încă în timpul iernii hotărîseră cu toții să înființeze pe Movila Poștașului o grădină. Nu se știe cine emisese ideea, dar entuziasmul a fost mare. Toată clasa s-a deplasat într-acolo. Terenul a fost marcat în părți egale: 36 de elevi, 36 de zone. Mișu Simion muncise o săptămînă pentru a realiza această operă topografică. Urma ca, în vacanță, fiecare să sape partea lui de teren, să o fertilizeze, să semene și să efectueze lucrările de întreținere potrivit planurilor elaborate împreună cu profesoara de biologie.

Vacanța a început, dar nimeni nu și-a făcut apariția pe Movila Poștașului. Erau ocupați cu treburi mult mai atrăgătoare. Ionete, văzîndu-se

neinclus în aceste treburi atrăgătoare, s-a gîndit că omului îi mai rămîne întotdeauna o şansă şi şi-a spus că poate şansa lui este să arate că ştie să-şi respecte cuvîntul dat. Dar poate că raţionamentul lui n-a fost atît de ferm. Poate că, pur şi simplu, fiindu-i ruşine să hoinărească singur, s-a gîndit că, la Movila Poştaşului, singurătatea lui ar fi întru totul motivabilă. Zona nr. 13 de pe Movilă e a lui. S-a străduit s-o lucreze, să facă din ea o cetate de verdeaţă, o corabie de roşii şi ridichi, un turn de căpşuni şi zmeură, care să le dovedească tuturor că Ionete e un om peste care nu poţi trece cu uşurinţă.

Dar Ionete e foarte timid şi fricos, aşa încît, temîndu-se atît de ironiile prietenilor cît şi de o eventuală nereuşită, n-a spus nimănui ce are de gînd: se prefăcea că se duce la pescuit pe Argeş, dar, în realitate, intra pînă la brîu în buruienile de pe Movila Poştaşului, scămoşîndu-şi pantalonii într-o mie de spini şi tresărind de spaimă la vederea şopîrlelor tolănite pe bolovanii fierbinţi. Unelte împrumutase de la bătrînul Stere Corduneanu, care, aşa cum alţii îşi umplu casa cu tot felul de lucruşoare artistice, colecţionează scule. Gama lor este foarte largă îmbrăţişînd mecanica, lăcătuşeria, sudura, electrotehnica, tîmplăria, ceasornicăria, vopsitoria, grădinăria şi chiar astronomia, întrucît are şi o lunetă. Deosebirea dintre el şi restul colecţionarilor constă în faptul că Stere Corduneanu a lucrat în viaţa lui cu toate aceste scule, iar unele sînt făcute de mîna lui, nu le mai vezi la altcineva. I-au fost necesare şi ca şofer, şi ca mecanic, şi ca instalator. Are multe meserii, a lucrat o viaţă de om pe şantiere. Şi-a încheiat cariera ca mecanic de întreţinere al şcolii, post în care nu rezistă decît cei mai buni.

Ionete obţinuse de la moş Corduneanu un hîrleţ, un tîrnăcop, o săpăligă şi o greblă. Le cărase în mare secret la faţa locului, unde le păstra sub bolovani învelite cu polietilenă. După primele băşici în palme, lui Ionete, i-au apărut şi primele îndoieli. Crezuse că nu-i trebuie mai mult de o zi pentru a isprăvi totul. Mai pusese el şi altă dată mîna pe hîrleţ, dar în grădina şcolii şi în parc, unde pămîntul fusese lucrat şi de alţii înaintea lui, timp de multă vreme, an de an. Habar n-avea ce înseamnă să fii cel dintîi; nu-şi imaginase cît de dur e pămîntul nelucrat. Pînă şi soarele te arde mai tare. A doua zi, Ionete a lucrat cu palmele bandajate, ca să-şi protejeze rosăturile, iar a treia zi s-a gîndit să lase totul baltă, dar i-a fost ruşine de Geta care, răsărind ca de obicei pe neaşteptate, făcuse rost, nu se ştie de unde, de o seceră şi se distra tăind buruienile din faţa lui, deschizîndu-i cale pentru săpat. Ionete a vrut să se distreze şi el tăind buruieni cu secera, dar s-a convins repede că nu-i deloc o distracţie şi s-a mirat că Geta, cu mîinile ei subţiri şi albe, poate fi atît de voinică şi de îndurătoare. De atunci nici el nu s-a mai plîns.

Puţine secrete rămîn secrete prea multă vreme. În curînd s-a aflat şi secretul zonei 13. Paul Aluneanu care, într-adevăr, se ducea la pescuit cu un alai de admiratori s-a abătut din drum. Pe chipul lui frumos de sportiv cu multe succese a înflorit un zîmbet compătimitor:

— Sucit ai fost, sucit ai rămas, Ionete! Îţi pierzi vremea de pomană. De cînd te ştiu, asta faci: te apuci de lucruri pe care nu le poţi isprăvi.

Această replică a constituit momentul hotărîtor. În lipsa ei poate că Ionete ar fi renunţat la grădină, dar cuvintele lui Aluneanu l-au scos din sărite. Cu o îndrăzneală de care nu se crezuse capabil, a răspuns:

— Alunene, eu ştiu de ce vorbeşti aşa. Ţi-e ruşine că sînt *singurul*

care se ţine de cuvînt în legătură cu grădina. Te simţi mic pe lîngă mine, te intimidez.

— Tu?! Am impresia că te-a bătut soarele în cap, hai mai bine cu noi la gîrlă să te răcoreşti.

— Mie mi-e bine aici. Succes la pescuit, voinicule.

— Taci din gură! Încă n-ai aflat că unui pescar nu trebuie să-i urezi succes? s-a supărat Aluneanu.

— Dar unui muncitor ca mine *trebuie* să-i urezi succes. De ce n-o faci?

Pe 35 de zone ale Movilei Poştaşului buruienile continuau să crească. Dar pe a lui Ionete începea să-şi arate faţa oacheşă şi curată pămîntul bun de cultivat. Pînă şi şopîrlele priveau respectuoase acest eveniment. Ionete ajunsese în situaţia de a procura răsaduri. Într-o zi Geta a apărut — ca întotdeauna pe neaşteptate — tîrînd după ea un snop de ţevi din plastic legate cu frînghia de rufe.

— Ce te uiţi aşa, deşteptule? Dacă te pricepi să le îmbini şi să le aşezi cum trebuie, captezi cu ele apa izvoraşului.

Vizitatorii se înmulţiseră. Pretindeau că au nimerit acolo din întîmplare, examinau totul cu atenţie şi-şi aminteau repede că au nişte probleme urgente de rezolvat, plecau. Asta pînă în ziua cînd, înfigînd ţăruşii care urmau să susţină ţevile, Ionete a simţit o rezistenţă care nu era a unei pietre. A scormonit cu hîrleţul şi a văzut metal. A săpat şi a dat peste o maşină. La început crezuse că e o tablă oarecare, pe urmă a ieşit la iveală marginea parbrizului.

Era un Plymouth tip 1940 şi pe bancheta din spate avea o staţie de emisie şi trei benzi de mitralieră cu cartuşele trase iar pe caroserie se mai vedea încă inscripţia „Fulgerul", cu litere galbene. Un astfel de secret nu-l poţi păstra. Lui Stere Corduneanu, cînd a aflat, i s-au făcut mustăţile ciucure de lacrimi. Puţini crezuseră în existenţa acelei maşini, mulţi se îndoiseră de adevăr. Deşi are aproape 70 de ani, bătrînul a încălecat pe bicicleta de curse a lui Aluneanu şi a zburat la Movila Poştaşului într-un timp pe care orice alergător de ciclocros l-ar fi invidiat. „Fulgerul" era numai pe jumătate degajat, stătea încă pînă la mînerele portierelor în pămînt, dar spinarea lui cabrată îţi dădea senzaţia că se opinteşte să iasă de tot. Rugina îl transformase într-un soi de hipopotam stacojiu, dar, în fine, era celebra maşină cu care se bătuseră împotriva nemţilor şoferul de taxi Stere Corduneanu şi locotenentul de transmisiuni Jenică Podaru, prietenul său din copilărie. Atîtea legende circulau pe seama acestui echipaj şi a maşinii sale, încît deseori ascultătorii se întrebaseră dacă moş Corduneanu n-are cumva o imaginaţie prea bogată. În zilele insurecţiei motorul „Fulgerului" nu se oprise nici o clipă. „Fulgerul" transportase muniţii, răniţi, arme şi mai cu seamă îndeplinise misiuni de observaţie dintre cele mai îndrăzneţe. „Fulgerul", cu Stere Corduneanu la volan şi cu locotenentul Podaru instalat între emiţător şi mitralieră interceptaseră semnale hitleriste, le făcuseră imposibilă amplasarea bateriilor de artilerie şi regruparea tancurilor. Nemţii trăseseră în această maşină cu tot ceea ce se numeşte gură de foc, dar „Fulgerul" părea mai rapid decît gloanţele şi proiectilele. Executa într-o asemenea viteză manevrele de viraj, întoarcere, demaraj şi folosea atît de iscusit orice denivelare de teren, orice clădire, camion, copac pentru a deruta tirul inamicilor, încît unii dintre ei credeau că numai aspectul este de automobil banal, de taxi, şi că, în realitate, sub această aparenţă se as-

cunde un nou tip de supermaşină blindată. În mod special, lui Corduneanu îi făcea plăcere să evoce episodul aeroportului. Nemții, cu un grup numeroase de avioane de bombardament și desant, își puseseră în gînd să ocupe aeroportul Grindu, un mic aeroport cu destinație tehnică. Se aflau acolo avioane în revizie. Ca protecție, două avioane de vînătoare IAR 80 și un tun antiaerian. Cele două IAR-uri și-au făcut datoria cu prisos și la fel luptătorii de la sol, dar trei cvadrimotoare fasciste, între care unul înțesat cu pistolari, rămas fără combustibil, au reușit totuși să aterizeze forțat în afara pistei. Personalul aeroportului a pus în poziție de tragere armamentul de bord al aparatelor de zbor care, fiind în reparație, nu puteau decola și tot atunci a apărut, pe neașteptate, „Fulgerul". Mașina lui Corduneanu s-a strecurat țopăind pe arătură între cei trei coloși ciuruindu-i cu sîrguință, și cînd primul „Messerschmidt" a luat foc, toate echipajele au semnalizat că se predau.

Ulterior, Corduneanu și locotenentul Podaru au plecat pe frontul din Transilvania. „Fulgerul", avariat, a rămas pe cîmp, ca orice piesă de luptă inutilizabilă. Ce s-a mai întîmplat, e anevoie de bănuit. Este totuși probabil că un ins strîngător din fire l-a recuperat sperînd să-l repună în funcțiune și, în acest scop, l-a ascuns într-o tranșee la Movila Poștașului, l-a învelit într-o prelată și l-a acoperit cu pămînt. De ce nu s-a întors, nu se știe. Restul l-au făcut vînturile, praful, țărîna cărată de ploi.

De pe front, Stere Corduneanu a venit singur. Prietenul său, locotenentul, a rămas sub pămînt la Carei. Stere a căutat un timp mașina, deși era aproape sigur că n-o va mai găsi. A rămas cu povestirea acestor întîmplări despre care se găsesc destui isteți să spună că le-o fi citit într-o carte. Nimeni nu s-a întrebat însă de ce n-a citit și altcineva cartea asta.

În cîteva ceasuri, Stere Corduneanu, Ionete și Geta Brăiloiu au degajat „Fulgerul" în întregime.

— Nu-l remorcăm! a decis moș Corduneanu. Ar fi o jignire pentru el să nu intre în oraș cu motorul lui, pe roțile lui.

Astfel a răsărit la Movila Poștașului copertina portocalie care astăzi adăpostește stația de pompare, dar rostul ei inițial a fost acela de a oferi umbră punctului de lucru al lui Stere Corduneanu. Bătrînul și-a adus toată gama de scule și-n plus un pat pliant. Noaptea, la focul lui de tabără nu era niciodată singur. Lumini tremurătoare închipuiau tot felul de siluete pe caroseria „Fulgerului" împestrițată de chit proaspăt, iar Corduneanu povestea mai frumos ca niciodată. Bătrînii, mai fără somn, zăboveau aici pînă după miezul nopții.

Pe harta drumurilor de vacanță, Movila Poștașului, mai precis zona 13, a devenit repede punctul de atracție. La pescuit te poți duce oricînd, fotbal poți juca oriunde, însă șansa de a deveni unul dintre cei care osteneau să repună în funcțiune celebrul „Fulger" era foarte limitată în timp și în spațiu.

Plin de inițiativă ca întotdeauna, Aluneanu și-a oferit cel dintîi serviciile. Stere Corduneanu i-a mulțumit înduioșat, dar a spus:

— Aici Ionete e șeful. El a descoperit „Fulgerul", el decide. Ce zici, Ionete?

Și Ionete care, după ce îl ajutase cu vinciul pe bătrîn să scoată cutia de viteze și acum umbla adus de spate pe zona 13 de căpșuni, a zis timid dar șiret:

— Bineînțeles. Sînt de acord să facă tot ceea ce fac și eu.

Aluneanu s-a repezit spre mașină, prima lui dorință era să învîrtă și el nițel gloriosul volan, dar Geta Brăiloiu i-a tăiat drumul cu enorma ei pălărie galbenă:

— Stai așa, Alunene! Tu n-ai auzit ce-a spus Ionete?

— Ba da. A spus să e de acord.

— Ia gîndește-te mai bine. A spus că e de acord să faceți *tot* ce face el.

— Păi ce face?

— Păi uită-te!

Această replică stă la originea grabei cu care Mișu Simion a dat la iveală „Planul grădinii noastre de la Movila Poştaşului", splendid desenat și demult uitat. Aluneanu — zona 1, Neagu — zona 2, Simion — zona 3, Vereş — zona 4 şi aşa mai departe pînă la zona 36. După nici o minge nu alergaseră ei așa cum au alergat să dibuie care un hîrleț, care un tîrnăcop. Aluneanu a spus că Ionete își face pur şi simplu de cap şi că n-ar trebui luat în seamă. Ceea ce însă nu l-a împiedicat pe acelaşi Aluneanu să-i cedeze în secret unui oarecare Păvăloiu dintr-a VIII-a B, timp de o zi, *skate*-ul, cu tot cu genunchiere şi cască, pentru ca acesta să-i împrumute sculele de grădinărit ale lui taică-său.

Programul era simplu: două ore de lucru la grădină, două ore la mașină. Nu le-a fost ușor, deoarece îi irita faptul că Ionete le-o luase foarte mult înainte și doreau să recupereze, era o chestiune de orgoliu, așa că unii au rezolvat problema aducîndu-și la lucru și prietenii, ceea ce nu contravenea nici unei reguli. Treptat „Fulgerul" își recăpăta înfățișarea de odinioară, iar Movila Poștașului devenea văzînd cu ochii grădina pe care o visaseră.

Ionete avea foarte mult de lucru, întrucît, pe lîngă ocupațiile sale, privind partea electrică a mașinii și irigarea grădinii, trebuia, ca experimentat veteran al locului, să dea întîrziaților sfaturi privind săpatul, mărunțitul, administrarea îngrășămintelor, depozitarea buruienilor şi aşa mai departe. Or, Ionete, timid și fricos cum a fost întotdeauna, nu se simte în largul lui cînd e vorba să comande atîtor băieți deștepți și înfipți, ba chiar să le atragă atenția cînd greșesc, dar dacă ai lucruri importante de spus, uiți de timiditate și le spui.

„Fulgerul" a intrat în oraş huruind victorios cu Stere Corduneanu la volan și pe bancheta din spate cu Ionete, care păstra echilibrul lădițelor cu căpșuni. Geta Brăiloiu a spus că acum sînt două legende: a „Fulgerului" și a grădinii de la Movila Poştaşului.

CUPRINS

Lector: **Gh. Zarafu**
Tehnoredactor: **Elena-Doinița Nanu**

Bun de tipar: 16. V. 1989. Apărut: 1989. Coli de tipar: $7^1/_4$.

Tiparul executat sub com. 111/89, la Întreprinderea Poligrafică „Crișana", Oradea, str. Leontin Sălăjan nr. 105.
Republica Socialistă România

ISBN 973-25-0129-4

Lei 9, 75